

COI Focus

AFGHANISTAN

Veiligheidssituatie in Jalalabad, Behsud en Surkhrod

12 maart 2020 (update)

Cedoca

Oorspronkelijke taal: Nederlands

DISCLAIMER:

Dit COI-product is geschreven door de documentatie- en researchdienst Cedoca van het CGVS en geeft informatie voor de behandeling van individuele verzoeken om internationale bescherming. Het document bevat geen beleidsrichtlijnen of opinies en cordeelt niet over de waarde van het verzoek om internationale bescherming. Het volgt de richtlijnen van de Europese Unie voor de behandeling van informatie over herkomstlanden van april 2008 en is opgesteld conform de van kracht zijnde wettelijke bepalingen. De auteur heeft de tekst gebaseerd op een zo ruim mogelijk aanbod aan zorgvuldig geselecteerde publieke informatie en heeft de bronnen aan elkaar getoetst. Het document probeert alle relevante aspecten van het onderwerp te behandelen, maar is niet noodzakelijk exhaustief. Als bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet vermeld worden, betekent dit niet dat ze niet bestaan hebben. Alle gebruikte bronnen staan kort vermeld in een voetnoot en uitgebreid beschreven in een bibliografie achteraan het document. Bronnen die geconsulteerd maar niet gebruikt werden, staan in een lijst van geraadpleegde bronnen. In uitzonderlijke gevallen worden bronnen niet bij naam genoemd. Wie specifieke informatie uit dit document gebruikt, moet de bronverwijzing uit de bibliografie vermelden. Publicatie of verspreiding van dit document is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

This COI-product has been written by Cedoca, the Documentation and Research Department of the CGRS, and it provides information for the processing of individual applications for international protection. The document does not contain policy guidelines or opinions and does not pass judgment on the merits of the application for international protection. It follows the Common EU Guidelines for processing country of origin information (April 2008) and is written in accordance with the statutory legal provisions.

The author has based the text on a wide range of public information selected with care and with a permanent concern for crosschecking sources. Even though the document tries to cover all the relevant aspects of the subject, the text is not necessarily exhaustive. If certain events, people or organisations are not mentioned, this does not mean that they did not exist.

All the sources used are briefly mentioned in a footnote and described in detail in a bibliography at the end of the document. Sources which have been consulted but which were not used are listed as consulted sources. In exceptional cases, sources are not mentioned by name. When specific information from this document is used, the user is asked to quote the source mentioned in the bibliography.

This document can only be published or distributed with the written consent of the Office of the Commissioner General for Refugees and Stateless Persons.

Inhoudstafel

Lijst van afkortingen	3
Inleiding.....	5
1. Korte geschiedenis en context.....	8
2. Huidige situatie en recente ontwikkelingen.....	14
3. Strijdende partijen	18
3.1. Islamitische Staat (ISKP)	18
3.2. Taliban	20
4. Typologie van het geweld.....	23
4.1. Aantal incidenten	23
4.2. Aard van de incidenten.....	23
4.2.1. Jalalabad (stad en district).....	24
4.2.2. Behsud.....	26
4.2.3. Surkhrod	26
5. Doelwitten en slachtoffers van het geweld.....	27
5.1. Data	27
5.2. Analyse	28
6. Geografische verdeling.....	31
7. Verplaatsingen van de bevolking.....	32
8. Impact van het geweld.....	36
8.1. Functioneren van de overheidsdiensten	36
8.2. Toegang tot de basisvoorzieningen	37
8.3. Bereikbaarheid	39
Samenvatting	42
Bibliografie.....	44

Lijst van afkortingen

AAH	Action Against Hunger
AAN	Afghanistan Analysts Network
ACLED	Armed Conflict Location & Event Data Project
AGCHO	Afghanistan Geodesy and Cartography Head Office
AIMS	Afghanistan Information Management Services
AN(D)SF	Afghan National (Defence and) Security Forces
AREU	Afghanistan Research and Evaluation Unit
CIA	Central Intelligence Agency
DABS	Da Afghanistan Breshna Sherkat
DW	Deutsche Welle
FOB	Forward Operating Base
GIRoA	Government of the Islamic Republic of Afghanistan, GIRoA
HRW	Human Rights Watch
IDMC	Internal Displacement Monitoring Centre
IDP	Internally Displaced Person
IDLG	Independent Directorate for Local Governance
IED	Improvised Explosive Device
ISKP	Islamic State Khorasan Province
LWJ	Long War Journal
NDS	National Directorate of Security
NGO	Non-Governmental Organization
NRC	Norwegian Refugee Council
NYT	New York Times
PD	Police District
RS	Resolute Support
SVBIED	Suicide Vehicle-borne Improvised Explosive Device
UXO	Unexploded Ordinances
VS	Verenigde Staten
UNHAS	United Nations Humanitarian Air Service
UNICEF	United Nations Children's Fund

UNSG UN Secretary-General

USAID United States Agency for International Development

US United States Department of Defense, USDOD

Inleiding

Het doel van dit onderzoek is een stand van zaken op te maken over de veiligheidssituatie in de stad Jalalabad en de districten Behsud en Surkhrod in de provincie Nangarhar. Het onderzoek richt zich in het bijzonder op de periode van 1 februari 2019 tot 31 januari 2020 en is afgerond op 27 februari 2020. Deze COI Focus is een actualisering van de gelijknamige COI Focus van 18 maart 2019.¹

Deze COI Focus bevat geen beschrijving van de huidige stand van het conflict in Afghanistan in zijn geheel noch van de situatie in de provincie Nangarhar. Hoewel de veiligheidsanalyse in de stad Jalalabad centraal staat, handelt een deel van de informatie (bijvoorbeeld die met betrekking tot de typologie van het geweld) ook over het gelijknamige district Jalalabad en de omringende districten Behsud en Surkhrod, respectievelijk ten noorden en ten westen van de stad Jalalabad. Verschillende bronnen geven immers aan dat er een ruimere stadsregio bestaat die delen van Behsud en Surkhrod omvatten. Indien nodig maakt Cedoca duidelijk of de informatie enkel voor de hoofdstad of voor het district Jalalabad geldt.

Cedoca merkt op dat de feitelijke berichtgeving over de veiligheidssituatie niet volledig is. Door de beperkte toegankelijkheid van de door het conflict geaffecteerde gebieden en gemeenschappen kunnen journalisten en verslaggevers vaak geen gedetailleerd verslag uitbrengen over deze regio's. In de grote steden kunnen ze de situatie meestal wel nauwkeuriger opvolgen. Internationale organisaties melden ook dat methodologische beperkingen een exhaustieve weergave van het conflict verhinderen.²

Informatie en data met betrekking tot de veiligheidssituatie zijn de afgelopen jaren steeds schaarser, gepolitiseerd en minder transparant geworden.³ Sinds het voorjaar 2017 beschikt Cedoca niet langer over cijfers met betrekking tot de veiligheidssituatie die in het verleden werden verkregen van een hooggeplaatste westerse veiligheidsanalist in Kabul.

Om deze reden gebruikt Cedoca vooral bronnen die op systematische wijze de veiligheidssituatie in Afghanistan analyseren. In de eerste plaats zijn dit de publicaties van de verschillende agentschappen en van de missie van de Verenigde Naties in Afghanistan. De periodieke rapporteringen van de United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), de secretaris-generaal van de Verenigde Naties aan de Algemene Vergadering (UN Secretary-General, UNSG), het Hoog Commissariaat voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties (Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, OHCHR), het Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen (United Nations High Commissioner for Refugees, UNHCR) en het Bureau voor de Coördinatie van Humanitaire zaken van de Verenigde Naties (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs, UNOCHA) zijn de belangrijkste en meest omvattende bronnen over de staat van het conflict.

Verder doet Cedoca onder meer een beroep op informatie van (veiligheids-)analisten, de rapporten van de Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR), analyses van onafhankelijke onderzoeksorganisaties zoals Afghanistan Analysts Network (AAN) of Afghanistan Research and

¹ CGVS/CGRA - Cedoca, 18/03/2019, [url](#)

² UNAMA, 24/02/2019, p. 15, [url](#)

³ AAN (Ruttig T.), 29/01/2018, [url](#)

Evaluation Unit (AREU). Daarnaast raadpleegt Cedoca rapporten en publicaties van het European Asylum Support Office (EASO) en van COI-eenheden van andere Europese landen. Voor anekdotische illustraties verzamelt Cedoca feitenmateriaal in Afghaanse en internationale nieuwsbronnen.

Hoe dan ook is de opsomming van incidenten in deze COI Focus niet exhaustief. De feiten die wel worden aangehaald zijn opgenomen omdat ze relevant zijn voor de inschatting van de veiligheid. Toekomstige ontwikkelingen en incidenten die kaderen binnen het beschreven geweldpatroon zal Cedoca bij een volgende actualisatie van dit rapport opnemen. Cedoca volgt de veiligheidsomstandigheden in Afghanistan voortdurend op. Als er zich fundamentele wijzigingen of ontwikkelingen zouden voordoen die de situatie ter plaatse aanzienlijk veranderen, dan zal Cedoca deze COI Focus zo snel mogelijk bijwerken.

Deze COI Focus maakt gebruik van cijfergegevens over geweldsincidenten uit de databank van het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), een Amerikaanse non-profitorganisatie die informatie over conflicten verzamelt, analyseert en in kaart brengt. Ervaren onderzoekers verzamelen de data door gebruik te maken van informatie op basis van een brede waaier van lokale, regionale en internationale nieuwsbronnen en organisaties. Voor Afghanistan zijn dat onder meer The New York Times (NYT), Xinhua, Pajhwok Afghan News, Voice of Jihad, Afghan Ministry of Defense, Bakhtar News Agency, Khost Radio, Ariana TV, Khaama Press, Noor TV, Afghan Islamic Press News Agency.

De databank is publiek beschikbaar op de website van ACLED en wordt voortdurend aangevuld en bijgewerkt wanneer nieuwe informatie (al dan niet over een reeds ingevoerd incident) aan het licht komt.⁴ De cijfers van ACLED die Cedoca in deze COI Focus gebruikt zijn opgevraagd op 5 februari 2020. De inventaris van ACLED geeft het type van geweld, de actoren van geweld, een beschrijving van de incidenten, de locatie en het aantal dodelijke slachtoffers weer.⁵ ACLED wijst erop dat de verzamelde gegevens in zekere mate de prioriteiten van de verslaggeving door media en organisaties weerspiegelen en dat een onderschatting van het geweld zodoende mogelijk is.⁶

In zijn *Codebook* licht ACLED de toegepaste methodologie voor de invoering en voortdurende controle van de data uitgebreid toe.⁷ Gelet op de methodologie, codering en invoering van gegevens kunnen de cijfers van ACLED volgens Cedoca slechts beschouwd worden als een schatting en indicatie van de tendensen met betrekking tot geweld in een bepaalde periode.

Het eerste hoofdstuk van deze COI Focus schetst de geschiedenis en de context van de stad Jalalabad. Daarop volgt een bespreking van de huidige situatie en de recente ontwikkelingen in het conflict, gericht op de typologie van het geweld, de actoren in het conflict en de doelwitten en slachtoffers van het geweld. Verder komt de situatie van de binnenlands ontheemden (*internally displaced persons*, IDP's) in de omgeving van Jalalabad aan bod. Het laatste hoofdstuk belicht de impact van het geweld op het dagelijkse leven in de omgeving van de stad, met hierbij aandacht voor het functioneren van de ordediensten, de toegang tot basisvoorzieningen en de bereikbaarheid van de stad Jalalabad.

⁴ ACLED, 10/04/2019, [url](#)

⁵ ACLED, 10/04/2019, [url](#)

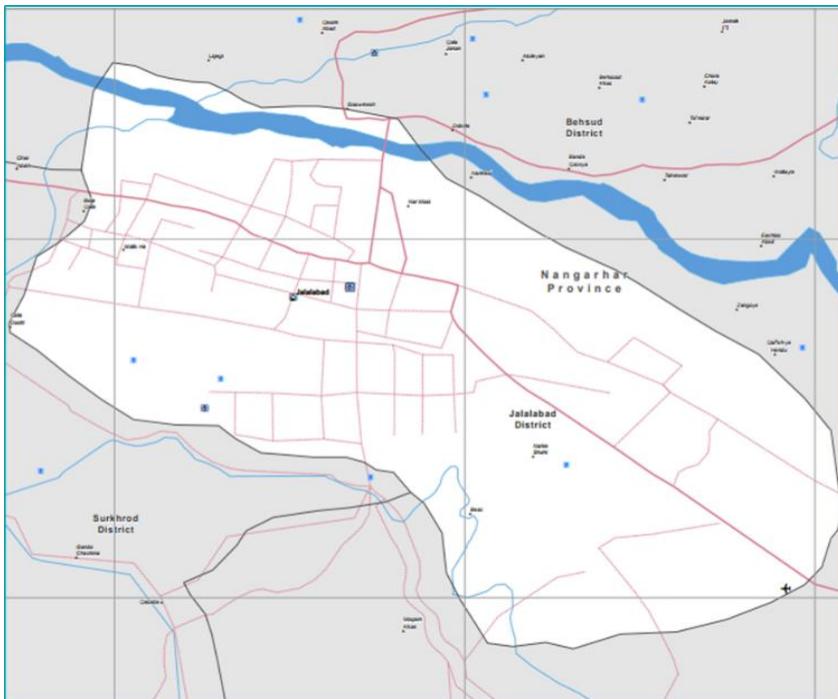
⁶ ACLED, 10/04/2019, [url](#)

⁷ ACLED, 10/04/2019, [url](#)

De geraadpleegde bronnen hanteren vaak verschillende schrijfwijzen voor Afghaanse plaats- en persoonsnamen. Naar analogie met het European Asylum Support Office (EASO) neemt Cedoca de schrijfwijze voor de namen van districten en provincies over van UNOCHA. Eveneens naar analogie met EASO gebruikt Cedoca in deze COI Focus de afkorting ISKP om te verwijzen naar de groepering Islamitische Staat (IS, ISIS, ISIL of *Daesh*). De Afghaanse tak van Islamitische Staat wordt Islamitische Staat Khorasan-provincie (ISKP) genoemd.⁸

⁸ EASO, 12/2017, p. 13, [url](#)

1. Korte geschiedenis en context

Kaart 1: Provincie Nangarhar, district Jalalabad met stad Jalalabad (UNOCHA)

Jalalabad is de hoofdplaats van de provincie Nangarhar in het oosten van Afghanistan. De stad ligt in het district Jalalabad en is omringd door de districten Behsud, Surkhrod, Chaparhar, Kama en Rodat.⁹ De provincie Nangarhar en de stad Jalalabad met haar randgebieden in het bijzonder, vervult de rol van regionale hoofdstad voor alle oostelijke provincies van Afghanistan.¹⁰ Jalalabad is het centrum van het politieke, sociale en economische leven in de oostelijke regio.¹¹ Vandaag de dag behoort Jalalabad tot de vijf grootste steden in Afghanistan.¹²

In 1958 bevatte de stad slechts één politiedistrict of *nahia*.¹³ Volgens verschillende geraadpleegde bronnen waaronder de website van de stad Jalalabad is er momenteel sprake van zes *nahia*.¹⁴ De geraadpleegde bronnen zijn echter niet eenduidig over de precieze afbakening van de zesde *nahia* (zie verder).

Er zijn geen accurate bevolkingscijfers beschikbaar voor de provincie Nangarhar en de stad Jalalabad. Verschillende organisaties en instellingen hanteren verschillende cijfers.¹⁵ Volgens een schatting van UNOCHA telt de stad Jalalabad in augustus 2016 232.901 inwoners. Dit is een schatting van het inwonersaantal in de stadskern.¹⁶ Andere bronnen schatten het inwonersaantal tussen 500.000 en meer dan 1 miljoen in de regio van de stad Jalalabad.¹⁷ De bevolking van de provincie Nangarhar

⁹ UNOCHA, 14/04/2014, p. 12, [url](#)

¹⁰ Action Against Hunger (Habibi A, Rastkar S. R. (Dr.), 25/07/2019, p. 16, [url](#))

¹¹ AREU (Jackson A.), 22/06/2014, p. 11, [url](#)

¹² Pajhwok Afghan News, 03/06/2013, [url](#); USAID, s.d., [url](#); AREU, 05/2017, p. 1, [url](#)

¹³ Mumtaz W., 06/2013, [url](#)

¹⁴ Jalalabad Municipality (Islamic Republic of Afghanistan), s.d., [url](#); Mumtaz W., 06/2013, [url](#)

¹⁵ Tufts University – Feinstein International Center, 15/10/2018, p. 16, [url](#)

¹⁶ UNOCHA, 11/08/2016, [url](#)

¹⁷ AREU (Giovacchini T.), 08/2011, p. 5, [url](#); Pajhwok Afghan News, 05/07/2017, [url](#); AREU, 05/2017, p. 1, [url](#); Tufts University – Feinstein International Center, 15/10/2018, p. 7, [url](#)

bestaat voornamelijk uit Pashtun, Pachay, Tadzjieken, Gujjars en Kuchis.¹⁸ Verder wonen er ook een kleine minderheid Hindoe-Sikhs in de stad.¹⁹ In april 2018²⁰ wordt Riaz(ulla) Darmal de burgemeester van de stad Jalalabad.²¹

De stad Jalalabad is een belangrijk commercieel centrum in het oosten van Afghanistan. Jalalabad heeft een strategische ligging op de weg die Kabul met Peshawar in Pakistan verbindt. De weg komt ten noorden van de stad, ter hoogte van de Daruntadam, Nangarhar binnen vanuit de provincie Laghman en verlaat Nangarhar via de grenspost in Torkham. Deze weg, die doorheen het district Momand Dara langs de grensovergang in Torkham en de Khyberpas loopt,²² is een van de belangrijkste bevoorradingswegen van de Afghaanse hoofdstad.²³ Een groot aandeel van de Afghaanse export en import gebeurt via deze weg.²⁴ De hoeveelheid Pakistaanse producten op de lokale markt is zo groot, dat de belangrijkste munteenheid in de stad Jalalabad de Pakistaanse roepie is en niet de Afghaanse munt (afghani).²⁵ In navolging van een campagne van enkele winkeliers²⁶ vaardigt de overheid eind 2019 evenwel een verbod uit op de circulatie van Pakistaanse roepies op markten in Nangarhar om het gebruik van de afghani in dagelijkse transacties te promoten. Dit wordt zowel door delen van de lokale bevolking als door activisten toegejuicht. Winkeliers en inwoners die de Pakistaanse roepie blijven gebruiken, riskeren een boete.²⁷ In de stad Jalalabad vinden veel industriële en zakelijke activiteiten plaats. Ongeveer 249 kleine bedrijven zijn actief in de industriële parken in de buitenwijken van de stad. Deze bedrijven produceren onder meer marmer en onderdelen voor motorfietsen. Er is ook een fabriek aanwezig die olijfolie produceert.²⁸

De provincie Nangarhar kent jaarlijks frequente demografische bewegingen.²⁹ Er zijn sterke seizoensgebonden migratiepatronen. Velen ontvluchten de koude wintermaanden in Kabul (of elders)³⁰ en trekken naar Jalalabad. Anderen ontsnappen aan de drukkende hitte in de zomer door, in de omgekeerde richting, naar Kabul te gaan. Hele buurten kunnen leeglopen tijdens de zomermaanden en weer vollopen tijdens de wintermaanden. Daarenboven gaan veel mensen regelmatig de grens over om werk te zoeken in Pakistan. Deze tijdelijke arbeidsmigratie en goed onderhouden stam- en familierelaties hebben een dicht en stabiel transnationaal netwerk doen ontstaan tussen de Pashtun aan beide zijden van de grens.³¹ Iemand bezoeken in Peshawar is volgens een rapport van de Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU) voor de inwoners van Jalalabad bijna hetzelfde als iemand bezoeken in een ander stadsdeel. Bovendien gaan de meeste inwoners van Jalalabad in deze context regelmatig naar Pakistan voor de beter geachte medische hulp, zelfs voor basishulp.³² Een artikel van het Afghanistan Analysts Network (AAN) noemt de vrijheid om te reizen

¹⁸ Office Of The President (Islamic Republic of Afghanistan), s.d., [url](#); Pajhwok Afghan News, 25/02/2017, [url](#)

¹⁹ Al Jazeera, 01/01/2017, [url](#)

²⁰ Pajhwok Afghan News, 05/04/2018, [url](#)

²¹ IDLG, 18/12/2018, [url](#); GMIC, 11/03/2019, [url](#)

²² AAN (Sabawoon, A. M.), 28/01/2020, [url](#)

²³ USAID, 03/2013, p. 16, [url](#)

²⁴ Styles L., 04/2019, p. 100, [url](#)

²⁵ AREU (Minoia G., Mumtaz W., Pain A.), 11/2014, p. 6, [url](#)

²⁶ BBC Monitoring, 08/07/2019, [url](#)

²⁷ BBC Monitoring, 21/12/2019, [url](#); BBC Monitoring, 09/01/2020, [url](#); BBC Monitoring, 01/01/2020, [url](#)

²⁸ westers veiligheidsmedewerker, senior analist, e-mail, 19/12/2017

²⁹ Action Against Hunger (Habibi A, Rastkar S. R. (Dr.), Teshome B.), 25/07/2019, p. 16, [url](#)

³⁰ Action Against Hunger (Habibi A, Rastkar S. R. (Dr.), Teshome B.), 25/07/2019, p. 29, [url](#)

³¹ AREU (Schütte S.), 05/2006, p. 3, [url](#)

³² AREU (Schütte S.), 05/2006, p. 3, [url](#); AAN (Sabawoon, A. M.), 28/01/2020, [url](#)

tussen Afghanistan en Pakistan een sociale en economische noodzaak. Voorheen konden mensen gewoonlijk zonder internationale documenten als visa of zelfs paspoorten de grens oversteken. Aan de grensovergang Torkham is dit intussen veranderd. Sinds juni 2016 hebben personen die de grens willen oversteken in beide richtingen een visum nodig. Dit leidt tot wekenlange vertragingen omdat Afghanen op hun visa moeten wachten. Tegelijk wil geen van beide buurlanden dat de grens permanent afgesloten is of dat de grens oversteken praktisch onmogelijk gemaakt wordt. Toch heeft geen van de betrokken regeringen al een oplossing gevonden. Er wordt gewerkt op basis van *ad hoc*, vaak mondelinge, akkoorden.³³ Mensen die in Nangarhar een visum voor Pakistan willen aanvragen, klagen over problemen en corruptie. Volgens de lokale overheid krijgt het Pakistaanse consulaat 3.000 visumaanvragen per dag en reikt het er 600 per dag uit.³⁴ Volgens Hervé Nicolle, analist bij consultancybureau Samuel Hall uit Kabul, zijn de steden Peshawar, Jalalabad en Kabul erg nauw met elkaar verbonden op sociaal, cultureel en economisch vlak.³⁵

In een rapport voor AREU wijzen de auteurs op het belang van de scheiding tussen stad en platteland in de geschiedenis van Afghanistan.³⁶ Tot eind 1978 werd alle stadsontwikkeling in de stad Jalalabad uitgevoerd volgens het masterplan van Sadar Mohammad Daoud Khan uit 1970. Als gevolg van regimeveranderingen en decennia van geweld is het masterplan van Jalalabad niet uitgevoerd zoals initieel gepland. Tijdens de laatste decennia hebben geweld, burgeroorlog, interpersoonlijke conflicten en acties van informele machthebbers samen geleid tot ontsporing van het masterplan, wat de legale stedelijke ontwikkeling van Jalalabad negatief heeft beïnvloed.³⁷ Snelle urbanisatie, gedreven door economische migratie, plattelandsvlucht, terugkeer van Afghaanse vluchtelingen uit Pakistan en conflict-gerelateerde ontheemden, heeft de omliggende dorpen doen opgaan in een groter gebied, dat zich ver buiten de stadskern bevindt.³⁸

³³ AAN (Sabawoon, A. M.), 28/01/2020, [url](#)

³⁴ Pajhwok Afghan News, 02/02/2020, [url](#)

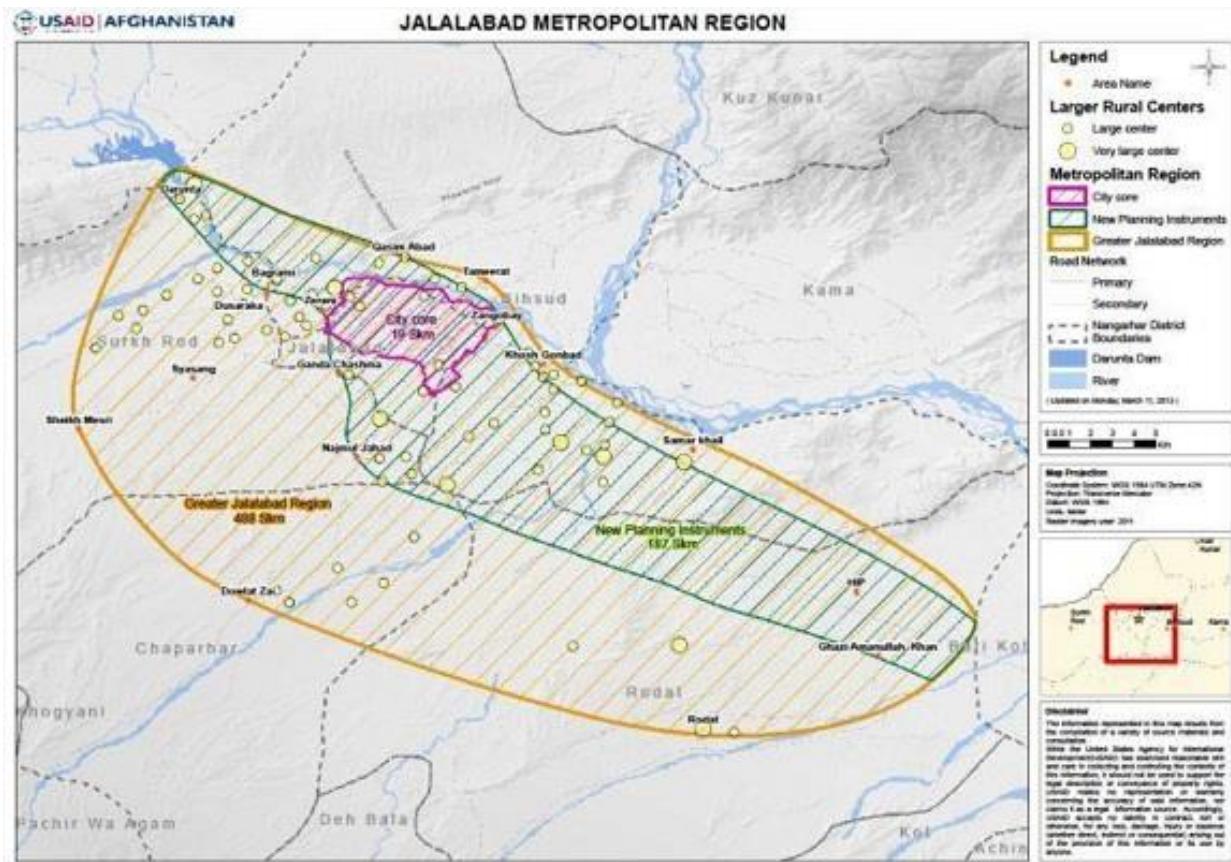
³⁵ Nicolle H., onuitgegeven toespraak opgetekend door Cedoca, 02-03/12/2015

³⁶ AREU (Giustozzi A., Ibrahim N.), 17/01/2012, [url](#)

³⁷ Mumtaz W., 06/2013, [url](#)

³⁸ USAID, 03/2013, pp. 12-15, [url](#)

Een rapport van het United States Agency for International Development (USAID) van 2013 spreekt van een "Metropolitan Region" of de "Greater Jalalabad Region", een regio die zich uitstrekken over gebieden in omliggende districten. Onderstaande kaart (kaart 2)³⁹ toont volgens het rapport van USAID de Jalalabad "Metropolitan Region" aan.

Kaart 2: Jalalabad "Metropolitan Region"

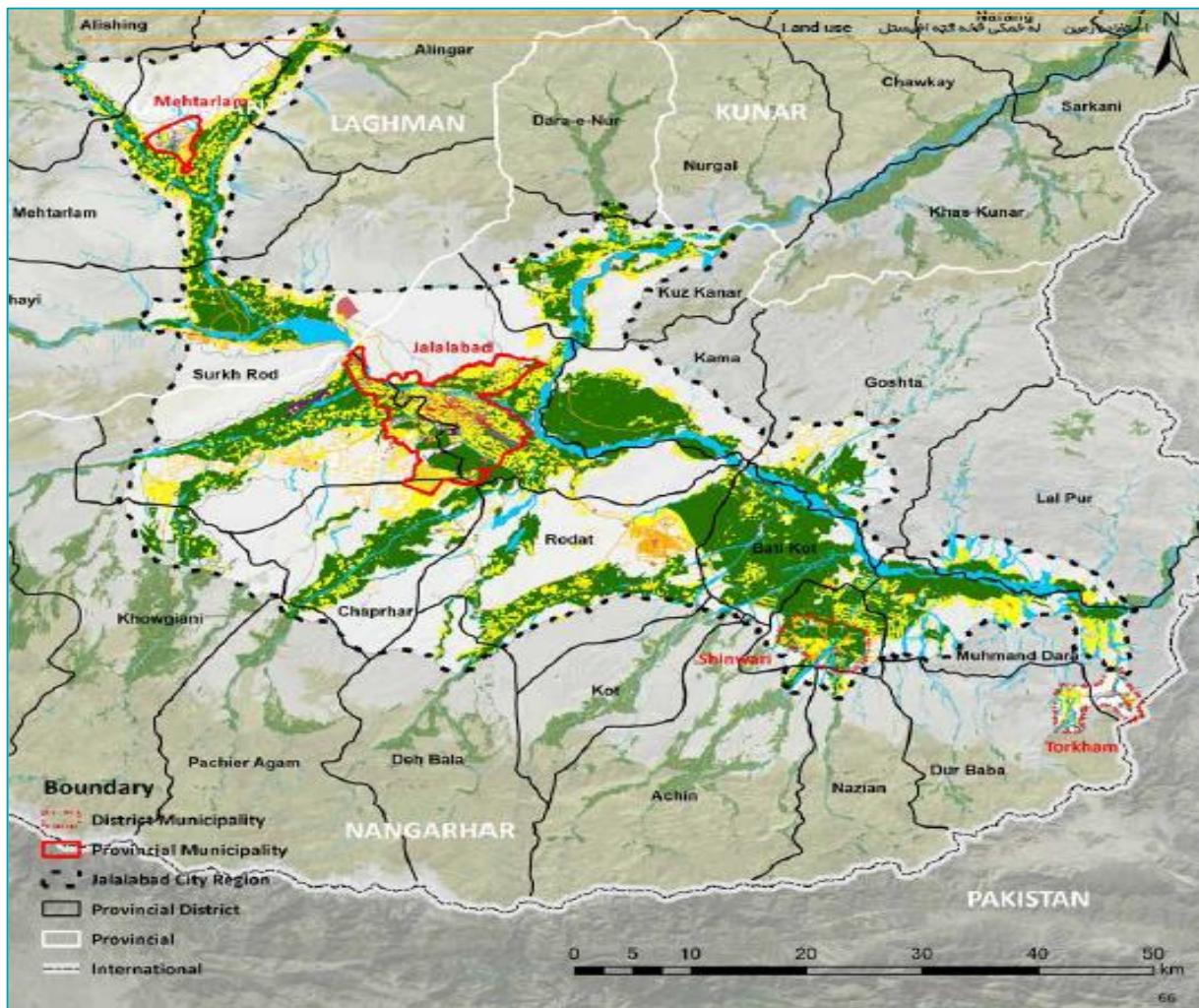
Volgens het Afghaanse nieuwsagentschap Pajhwok klaagt de lokale bevolking erover dat de verstedelijking leidt tot verlies van landbouwgrond aan de rand van de stad Jalalabad. Het departement Landbouw erkent dat in de afgelopen jaren tien procent van de landbouwgrond gebruikt is voor de bouw van woningen. Een inwoner van Jalalabad vertelt aan Pajhwok dat vele gebieden in de districten Behsud, Kama en Jalalabad, die in het verleden gekend waren om hun landbouwproducten, intussen verdwenen zijn door de bouw van woningen.⁴⁰ Een academische studie van 2018 bevestigt dat.⁴¹

³⁹ USAID, 03/2013, p. 14, [url](#)

⁴⁰ Pajhwok Afghan News, 12/03/2019, [url](#)

⁴¹ Tufts University – Feinstein International Center, 15/10/2018, p. 6, [url](#)

Een studie van de Afghaanse overheid in samenwerking met UN-Habitat van augustus 2016 tekent op een kaart een "Jalalabad City Region" en "Provincial Municipality" uit (kaart 3). De afbakening van de "Provincial Municipality" behelst de stad Jalalabad en strekt zich eveneens uit over enkele centraal gelegen districten rond de stad, zoals delen van Behsud in het noorden en delen van Surkhrod in het westen.⁴²

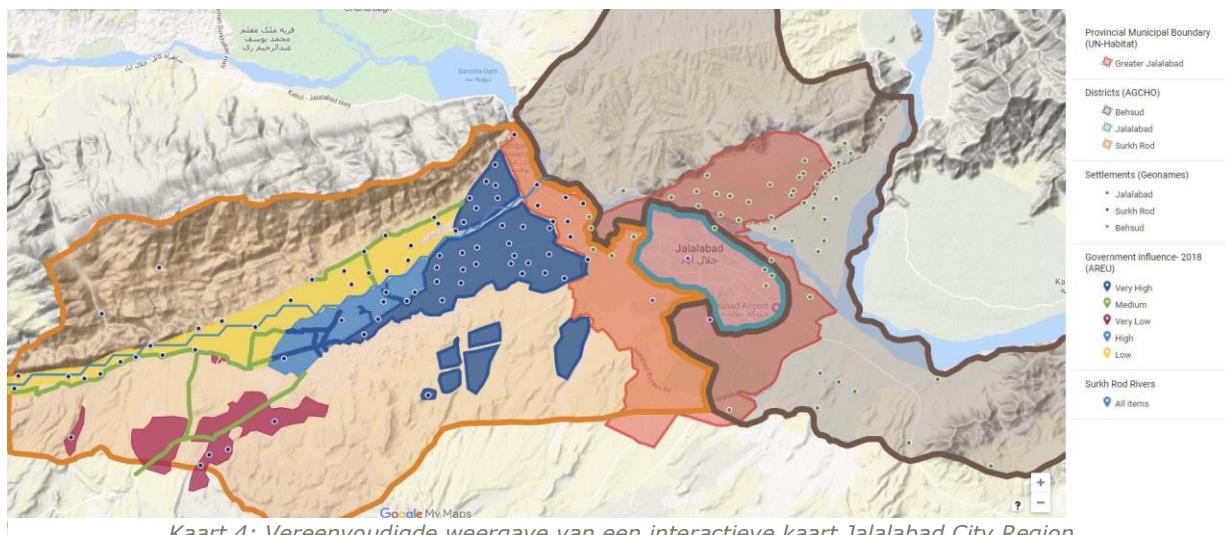

Kaart 3: Jalalabad "City Region, Regional Context"

Hoewel de geraadpleegde bronnen (het rapport van USAID en de studie van de Afghaanse overheid) niet hetzelfde gebied afbakenen, geven ze aan dat het stedelijk weefsel van de stad Jalalabad groter is dan de districtsgrenzen aanduiden. In november 2019 heeft de New Media Unit van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CVGS) een kaart opgemaakt die gegevens samenbrengt van verschillende organisaties en instellingen zoals AREU, de Afghaanse

⁴² GIRoA, 08/2016, p. 65, [url](#)

regering (Government of the Islamic Republic of Afghanistan, via UN Habitat), Afghanistan Geodesy and Cartography Head Office (AGCHO) en Afghanistan Information Management Services (AIMS). Deze kaart is toegankelijk via deze [link](#).⁴³

Kaart 4: Vereenvoudigde weergave van een interactieve kaart Jalalabad City Region

In een e-mail van 7 januari 2018 aan Cedoca stelt een medewerker van UN-Habitat het volgende over de Jalalabad "City Region":

"We define the Jalalabad City Region as those areas that have a functional relationship with the metropolitan area, which – as you note – extends further than the municipal boundary of Jalalabad city. In this case the 'City Region' was determined through an analysis of satellite photography, and included all of those areas with continuous linkages to Jalalabad city. Please note that this method is necessarily an approximation, but is sufficiently accurate for land use planning."⁴⁴

De geraadpleegde bronnen zijn vaak onduidelijk over het exacte district waarin bepaalde dorpen liggen. Zo ligt de plaats Farm Hada volgens een kaart van UNOCHA⁴⁵ in het district Surkhrod, volgens de kiescommissie in het district Behsud⁴⁶ en wordt het in persberichten omschreven als een buitenwijk van Jalalabad.⁴⁷ De geraadpleegde bronnen zijn bijvoorbeeld ook onduidelijk over de afbakening van de zesde *nahia* van de stad Jalalabad. In een ontwikkelingsplan van de Independent Directorate for Local Governance (IDLG) is er sprake van een zesde *nahia*⁴⁸ maar die ligt volgens USAID buiten de grenzen van de stadskern van Jalalabad⁴⁹, het provinciaal district zoals aangeduid op de kaarten van UNOCHA.⁵⁰ De website van de stad Jalalabad verduidelijkt dat de zesde *nahia* een van de

⁴³ CGVS (Cedoca, New Media Unit), 27/11/2019,

⁴⁴ UN-Habitat, e-mail, 07/01/2018

⁴⁵ UNOCHA , 14/04/2014, p. 5, [url](#)

⁴⁶ Independent Electoral Commission, s.d., [url](#)

⁴⁷ Pajhwok Afghan News, 10/02/2016, [url](#)

⁴⁸ IDLG, 08/2011, p. 5, [url](#)

⁴⁹ USAID, 03/2013, p. 16, [url](#)

⁵⁰ UNOCHA, 14/04/2014, p. 5, [url](#)

administratieve eenheden van de stad vormt en wordt afgebakend door "Directorate of Canal ditch north side, Dawlat Zai and Trelay township south side, Hada township in East side, and Nahia 6 grave yard in west side".⁵¹ Sporadisch verschijnen artikels of rapporten die verwijzen naar de uitbreiding van de "Jalalabad municipality" en bepaalde gebieden of dorpen daarbinnen situeren, zoals Daman in Behsud⁵² of zelfs een deel van het district Rodat.⁵³ Ook vermelden nieuwsberichten nu en dan een zevende en achtste politiedistrict in Jalalabad.⁵⁴

Volgens UN-Habitat moet er aandacht zijn voor de onderlinge verbanden tussen steden en hun per-urbane en omliggende rurale gebieden.⁵⁵ Deze COI Focus besteedt dan ook aandacht voor de veilheidssituatie in het district Jalalabad en de districten Behsud en Surkhrod, respectievelijk ten noorden en ten westen van de stad. Ook controleposten van de Afghan National Security Forces (ANSF) op de toegangswegen tot Jalalabad en de militaire luchthaven van Jalalabad – zijnde ANSF-posities die regelmatig aanslagen aantrekken – liggen vaak buiten de districtsgrenzen van Jalalabad.⁵⁶ Toch worden ook incidenten op deze posities weergegeven omdat dit volgens Cedoca deel uitmaakt van een veiligheidsanalyse van de stad in haar geheel.

2. Huidige situatie en recente ontwikkelingen

In zijn periodieke rapporten aan de Algemene Vergadering van 2019 omschrijft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties (UN Secretary-General, UNSG) de algemene veilheidssituatie in Afghanistan nog steeds als "volatile". Net als in de tweede helft van 2018 zijn het niet langer de oostelijke provincies waar de meeste incidenten gerapporteerd worden maar de zuidelijke, weliswaar gevolgd door de oostelijke provincies.⁵⁷

Het geweld in Afghanistan kent grote schommelingen in 2019 die volgens UNAMA samenvallen met de successen en de tegenslagen tijdens de onderhandelingen tussen de taliban en de Verenigde Staten (VS).⁵⁸ In de eerste helft van 2019 voeren de VS een intense luchtcampagne, terwijl de aanvallen van opstandelingen duidelijk afnemen.⁵⁹ In de wintermaanden en het voorjaar van 2019 zijn de operaties van de ANSF in het oosten gericht op de provincie Nangarhar.⁶⁰ Het derde kwartaal van 2019 kent veel geweld. UNAMA registreert het hoogste aantal burgerslachtoffers in een kwartaal sinds de start van haar systematische opvolging in 2009. Dit heeft zowel te maken met de verhoogde activiteit van de taliban die veel burgerslachtoffers maken als met de campagne voor de presidentsverkiezingen van september 2019. In het laatste kwartaal van 2019 neemt het geweld weer af. Volgens UNAMA heeft

⁵¹ Jalalabad Municipality (Islamic Republic of Afghanistan), s.d., [url](#)

⁵² UNHCR, 17/10/2019, p. 22, [url](#)

⁵³ BBC Monitoring, 16/11/2019, [url](#)

⁵⁴ Ariana News, 05/07/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), 19/06/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), 01/05/2019, [url](#); Sarwary B. (@bsarwary), 06/12/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), 14/09/2019, [url](#)

⁵⁵ UN-Habitat, 01/2016, [url](#)

⁵⁶ Pajhwok Afghan News, 16/07/2013, [url](#)

⁵⁷ UNSG, 28/02/2019, pp. 5-6, [url](#); UNSG, 14/06/2019, p. 5, [url](#); UNSG, 03/09/2019, p. 5, [url](#); UNSG, 10/12/2019, p. 5, [url](#)

⁵⁸ UNAMA, 22/02/2020, p. 5, [url](#)

⁵⁹ UNAMA, 22/02/2020, pp. 6; 11; 16-17; 32-33, [url](#)

⁶⁰ UNSG, 28/02/2019, p. 6, [url](#); UNSG, 14/06/2019, p. 5, [url](#)

dit onder meer te maken met de overgave van honderden ISKP-strijders in de provincie Nangarhar en met het hervatten van de onderhandelingen tussen de taliban en de VS in december 2019.⁶¹

In zijn rapport aan het Congres van december 2019 herhaalt het Amerikaanse ministerie van Defensie (US Department of Defense, USDOD) dat de Afghaanse regering de controle over de Afghaanse hoofdstad Kabul, de provinciehoofdsteden en de meeste belangrijke transitroutes behoudt.⁶² De veiligheid langs grote wegen verbeteren blijft volgens de secretaris-generaal van de Verenigde Naties wel een uitdaging.⁶³

Tot in 2018 geven bronnen aan dat de veiligheidssituatie in de provincie Nangarhar er in de voorgaande jaren op achteruitgegaan is.⁶⁴ In 2019 registreert UNAMA 41 % minder burgerslachtoffers in Nangarhar. Ondanks die daling blijft Nangarhar, na Kabul, de provincie waar het meeste burgerslachtoffers vallen in 2019.⁶⁵

Het Amerikaanse leger registreert door de tegenpartij geïnitieerde aanvallen (*enemy-initiated attacks*⁶⁶) en stelt die ter beschikking van de Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR). Voor het jaar 2019 zijn niet langer concrete cijfers over dergelijke aanvallen beschikbaar. Het Amerikaanse leger situeert de aantal tussen 501 en 1.000. Daarmee blijft het aantal door de tegenpartij geïnitieerde aanvallen in de provincie Nangarhar in 2019 op hetzelfde niveau als in het jaar voordien. In Afghanistan is het totale aantal van dergelijke aanvallen toegenomen, vooral door een aanzienlijke stijging in de laatste maanden van 2019.⁶⁷ Een internationale bron met wie Landinfo in oktober 2019 sprak, geeft aan dat het aantal veiligheidsincidenten in 2019 aanzienlijk gedaald is in Nangarhar in vergelijking met 2018. Dat geldt ook voor de stad Jalalabad.⁶⁸ Toch behoort Nangarhar eind 2019 nog steeds tot de drie provincies in Afghanistan waar het conflict het actiefst is.⁶⁹ Het Afghaanse nieuwsagentschap Pajhwok telt in 2019 de meeste aanvallen in de provincie Nangarhar.⁷⁰

In tegenstelling tot de eerste helft van 2018⁷¹ wordt Afghanistan vanaf de tweede helft van 2018 en in 2019 minder getroffen door zelfmoord- en *high profile*-aanvallen.⁷² UNAMA schrijft de daling van 26 % in zelfmoord- en complexe aanslagen in Afghanistan vooral toe aan de verminderde activiteit van ISKP. In 2019 registreert de missie namelijk 76 % minder zelfmoordaanslagen door ISPK in vergelijking met het jaar voordien. Tegelijk is het aantal burgerslachtoffers ten gevolge van zelfmoordaanslagen door de taliban wel met 133 % gestegen.⁷³ In zijn periodieke rapporten schrijft

⁶¹ UNAMA, 22/02/2020, pp. 6; 11; 16-17; 32-33, [url](#)

⁶² USDOD, 12/2019, p. 16, [url](#)

⁶³ UNSG, 14/06/2019, p. 5, [url](#)

⁶⁴ NYT, 02/10/2018, [url](#)

⁶⁵ UNAMA, 22/02/2020, p. 94, [url](#)

⁶⁶ Hiertoe vallen alle door opstandelingen geïnitieerde aanvallen (onder meer directe en indirecte beschietingen, IEDs, landmijnen) die de Afghan National Defense and Security Forces (ANDSF) en RS als betekenisvolle activiteiten beschouwen. (SIGAR, 30/01/2020, p. 68, [url](#))

⁶⁷ SIGAR, 30/01/2020, pp. 68-69, [url](#)

⁶⁸ Landinfo, 22/01/2020, p. 26, [url](#)

⁶⁹ UNSG, 10/12/2019, p. 5, [url](#)

⁷⁰ Pajhwok Afghan News, 07/01/2020, [url](#)

⁷¹ AAN (Ruttig T.), 05/02/2018, [url](#); UNSG, 27/02/2018, p. 2, [url](#); Al Jazeera, 31/07/2018, [url](#); UNAMA, 07/10/2018, p. 5, [url](#)

⁷² USDOD, 12/2019, p. 16, [url](#)

⁷³ UNAMA, 22/02/2020, pp. 6-7, 11, 38, [url](#)

de secretaris-generaal van de Verenigde Naties de daling in het aantal zelfmoordaanslagen in Afghanistan in het najaar van 2018 en in 2019 toe aan succesvolle preventie- en veiligheidsmaatregelen in de steden Kabul en Jalalabad.⁷⁴ Terwijl zelfmoord- en complexe aanslagen in 2018 nog de meest voorkomende tactieken zijn die burgerslachtoffers eisen in Nangarhar,⁷⁵ is dat in 2019 niet langer het geval. In 2019 zijn het *non-suicide improvised explosive devices (non-suicide IED's)*, gevolgd door grondoffensieven en pas daarna door *suicide IED's*.⁷⁶ Van de 26 zelfmoordaanslagen die UNAMA in 2019 registreert, vinden er 6 plaats in de provincie Nangarhar. Daarbij vallen iets meer dan 200 burgerslachtoffers. UNAMA preciseert niet in welke districten de aanslagen plaatsvonden.⁷⁷

Een westers veiligheidsanalist in Kabul geeft in december 2017 aan dat de veiligheidssituatie in Jalalabad sinds juni 2016 achteruit is gegaan. Het gaat voornamelijk om een toename van criminale activiteiten.⁷⁸ Een veiligheidsanalist, die voor een internationale organisatie in Afghanistan werkt en er de veiligheidssituatie op de voet volgt, stelt tijdens een door EASO georganiseerde conferentie in november 2017 dat de stad Jalalabad vooral sinds augustus 2017 een opvallende verslechtering inzake veiligheid kent. Dit is het gevolg van een toename van grote misdaden, waaronder het viseren van zakenlui, industriëlen en dokters, een toevloed van opstandelingen die ontsnappen aan operaties van Afghaanse en internationale militaire troepen en een aanhoudende machtsstrijd.⁷⁹

Specifiek voor de stad Jalalabad klagen inwoners tegenover de media in 2017 over een groeiend onveiligheidsgevoel. Het gaat vooral over een toename van gewapende overvallen, ontvoeringen, explosies, zelfmoordaanslagen en gerichte moorden.⁸⁰ In februari 2018 toont een videoreportage van Deutsche Welle (DW) dat inwoners van de provincie Nangarhar criminale activiteiten in de stad Jalalabad als een grotere bedreiging beschouwen dan terreur. Lokale handelaars worden regelmatig geconfronteerd met diefstal, afpersing en ontvoering.⁸¹ Samen met Kabul, Herat, Mazar-e Sharif en Kunduz, behoort Jalalabad tot de grotere steden die te maken krijgen met pieken in criminale activiteiten.⁸²

Net als 2018 is ook 2019 een verkiezingsjaar in Afghanistan. Om de veiligheid te garanderen bij de presidentsverkiezingen van 28 september 2019 zet de Afghaanse regering 72.000 soldaten in over heel het land. In het district Surkhrod staat een 140 man tellende eenheid in voor de veiligheid. De eenheid maakt deel uit van het 201ste Army Selab Corps en krijgt luchtsteun van de Amerikaanse en Afghaanse luchtmacht.⁸³ Op de verkiezingsdag zelf documenteert UNAMA geen incidenten waarbij grote aantallen burgerslachtoffers vallen maar de missie registreert wel enkele honderden burgerslachtoffers als gevolg van geweld dat aan de verkiezingen gelinkt wordt.⁸⁴

⁷⁴ UNSG, 07/12/2018, pp. 5-6, [url](#); UNSG, 14/06/2019, p. 5, [url](#)

⁷⁵ UNAMA, 24/02/2019, p. 68, [url](#)

⁷⁶ UNAMA, 22/02/2020, p. 94, [url](#)

⁷⁷ UNAMA, 22/02/2020, pp. 38-39, [url](#)

⁷⁸ westers veiligheidsmedewerker, senior analyst, e-mail, 19/12/2017

⁷⁹ EASO, 04/05/2018, [url](#)

⁸⁰ Pajhwok Afghan News, 16/07/2017, [url](#); Pajhwok Afghan News, 18/09/2017, [url](#); Tolo News, 15/09/2017, [url](#); Tolo News, 29/12/2017, [url](#)

⁸¹ DW, 15/02/2018, [url](#)

⁸² The New Arab, 02/08/2019, [url](#)

⁸³ LAHT, 24/09/2019, [url](#)

⁸⁴ UNAMA, 22/02/2020, p. 17, [url](#); UNOCHA, 04/12/2019, p. 9, [url](#)

Terwijl het onderwijs in Afghanistan in 2018 nog in toenemende mate getroffen wordt door geweld, merkt UNAMA in 2019 een aanzienlijke daling op van het aantal incidenten die een impact hebben op de toegang tot het onderwijs in Afghanistan. Dergelijke incidenten doen zich nog steeds voor. Het gaat om aanvallen op scholen, aanvallen waarbij scholen schade oplopen, het vermoorden, verwonden of ontvoeren van onderwijzend personeel en bedreigingen aan het adres van onderwijsfaciliteiten en -personeel. Net als in 2018⁸⁵ lopen enkele scholen schade op als gevolg van aan incidenten in de context van de verkiezingen. Van de 70 door UNAMA geregistreerde incidenten tegen het onderwijs doen er zich 18 voor in de oostelijke regio.⁸⁶

In 2019 ziet UNAMA een stijging in het aantal incidenten die een impact hebben op de gezondheidszorg in Afghanistan. Tot de 75 geregistreerde incidenten worden directe aanvallen op of bedreigingen van gezondheidscentra en -personeel en aanvallen die incidenteel schade aanrichten aan gezondheidscentra gerekend. De missie is bezorgd om de toename in aanvallen en acties van de taliban gericht tegen gezondheidscentra en -personeel zoals ontvoering van personen die vaccinaties toedienen, inbeslagname van ziekenwagens, plundering en de gedwongen sluiting van klinieken. Van de 53 gevallen die UNAMA documenteert in 2019 doen zich er 19 voor in de oostelijke regio.⁸⁷ Ook UNOCHA drukt zijn bezorgdheid uit over een stijgend aantal bedreigingen en gevallen van intimidatie van hulpverleners in de gezondheidssector in een drietal provincies waaronder Nangarhar.⁸⁸ Tussen 1 januari en 17 november 2019 zijn in Nangarhar drie zorgverleners gedood en vier gewond geraakt.⁸⁹

In tegenstelling tot voorgaande jaren publiceert UNOCHA voor het jaar 2019 niet langer een kaart die de ernst van het conflict in de verschillende districten van Afghanistan weergeeft. Voor een survey van eind 2018-begin 2019 rekent de internationale ngo Action Against Hunger (AAH) de districten Jalalabad, Behsud en Surkhrod in januari 2019 tot de vijf toegankelijkste districten in de provincie Nangarhar in tegenstelling tot de overige districten die AAH omschrijft als "insecure".⁹⁰

In verband met interne ontheemding wijst UNOCHA erop dat de voorbije jaren niet zozeer de aantallen, maar wel de geografische patronen gewijzigd zijn. De oostelijke, noordoostelijke en noordelijke regio's van Afghanistan zijn samen verantwoordelijk voor 81 % van de ontheemding in Afghanistan in 2019. Vooral in het oosten is dit het gevolg van onderlinge gevechten tussen de opstandelingen, met name ISKP en de taliban.⁹¹

⁸⁵ UNOCHA, 06/12/2018, p. 7, [url](#); UNAMA, 10/05/2018, pp. 1-2, [url](#); UNAMA, 24/02/2019, p. 15, [url](#); GCPEA, 11/2018, pp. 1-2, [url](#)

⁸⁶ UNAMA, 22/02/2020, pp. 27-28, [url](#)

⁸⁷ UNAMA, 22/02/2020, p. 29, [url](#)

⁸⁸ UNOCHA, 31/12/2019, p. 34, [url](#)

⁸⁹ WHO, 18/11/2019, [url](#)

⁹⁰ AAH (Habibi A, Rastkar S. R. (Dr.), Teshome B.), 25/07/2019, pp. 7, 9, [url](#)

⁹¹ UNOCHA, 04/12/2019, pp. 13, 16, [url](#)

3. Strijdende partijen

In een analyse van veiligheidsincidenten in 2018 merkt analist Thomas Ruttig van AAN op dat het steeds moeilijker wordt om aanspraken op aanvallen te beoordelen en de verantwoordelijkheid toe te wijzen aan bepaalde groeperingen.⁹²

In de provincie Nangarhar is een brede waaier aan gewapende groeperingen actief. De belangrijkste actoren in het conflict aan de zijde van de opstandelingen in de provincie Nangarhar zijn de taliban en ISKP.⁹³ De beide groeperingen hebben elk een eigen identiteit en strijden met elkaar om middelen en de macht in het oosten van Afghanistan.⁹⁴ Het zijn in hoofdzaak deze partijen die ook het merendeel van de aanslagen opeisen in Jalalabad en de ruimere omgeving.⁹⁵ Uit de databank van ACLED blijkt dat, voor de huidige verslagperiode, het merendeel van de aanslagen in Jalalabad aan de taliban of niet nader geïdentificeerde groepen worden toegeschreven, in Surkhrod is dat vooral de taliban.⁹⁶

Zoals de tabel onder [3.2. Taliban](#) aangeeft, valt Jalalabad onder de controle van de overheid. Hierbij verwijzend naar een internationale bron die anoniem wenst te blijven omschrijft de Noorse COI-dienst Landinfo de naburige districten van Jalalabad als strategisch belangrijke regio's waar de veiligheidsdiensten een relatief grote aanwezigheid hebben en veel middelen inzetten om controle en stabiliteit te behouden.⁹⁷

3.1. Islamitische Staat (ISKP)

Ondanks een openlijk militaire en politieke aanwezigheid in het zuiden van Nangarhar sinds de zomer van 2015 slaagt ISKP er niet in om districtscentra te veroveren.⁹⁸ In de loop van 2016 en tot maart 2017 heeft ISKP een stevige greep op de districten Achin, Kot en Nazyan in het zuidoosten van Nangarhar en het district Deh Bala in het zuidwestelijke deel van de provincie.⁹⁹ Een voorjaarsoffensief van Afghaanse en Amerikaanse *special forces* tegen ISKP dringt de invloed van de groepering in mei 2017 terug tot drie districten: Achin, Deh Bala en Nazyan.¹⁰⁰

Het Amerikaanse leger en de Afghaanse speciale eenheden zetten in 2018 hun offensief tegen posities van ISKP voort in het zuiden van de provincie Nangarhar.¹⁰¹ Omdat haar territoriale expansie in het gedrang komt, vertrouwt de groepering in 2018 in toenemende mate op asymmetrische tactieken zoals zelfmoord- en complexe aanslagen in de steden Kabul, Herat en Jalalabad, merkt UNAMA op.¹⁰² Eind juli 2018 verklaren lokale parlementsleden bezorgd te zijn over de aanwezigheid van ISKP-cellen

⁹² AAN (Ruttig T.), 05/02/2018, [url](#)

⁹³ EASO, 12/2017, pp. 196-198, [url](#); RFE/RL, 12/09/2018, [url](#)

⁹⁴ UNAMA, 22/02/2020, p. 85, [url](#)

⁹⁵ EASO, 12/2017, pp. 196-198, [url](#)

⁹⁶ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

⁹⁷ Landinfo, 18/04/2018, p. 4, [url](#)

⁹⁸ Osman B., 23/05/2017, [url](#)

⁹⁹ Osman B., 23/05/2017, [url](#)

¹⁰⁰ Osman B., 23/05/2017, [url](#)

¹⁰¹ NYT, 01/08/2018, [url](#); UNSG, 10/09/2018, p. 6, [url](#)

¹⁰² UNAMA, 24/02/2019, p. 60, [url](#)

in de stad Jalalabad van waaruit ze aanslagen plannen en uitvoeren, ook op andere regio's in het land.¹⁰³

In 2019 is ISKP nog steeds operationeel in de provincie Nangarhar, waar de groepering nog beperkte gebieden onder haar controle heeft.¹⁰⁴ Terwijl ISKP zich in 2018 nog steeds in staat toont om *high-profile* aanvallen en aanvallen op zogenaamde *soft targets* uit te voeren in de steden Kabul en Jalalabad,¹⁰⁵ neemt zijn capaciteit om dergelijke aanvallen uit te voeren echter af in 2019. Dit heeft als gevolg dat er in 2019 ook minder burgerslachtoffers aan ISKP worden toegeschreven.¹⁰⁶ Wel merkt UNAMA een wijziging in tactiek op bij ISKP. De groepering maakt in 2019 in heel Afghanistan meer burgerslachtoffers bij grondoffensieven en door het gebruik van *non-suicide IED's*.¹⁰⁷ In de oostelijke regio schrijft UNAMA echter minder burgerslachtoffers aan ISPK toe bij grondoffensieven. Dat draagt ertoe bij dat het aantal burgerslachtoffers van dit type geweld in de provincies Nangarhar en Kunar aanzienlijk afneemt.¹⁰⁸

In de huidige verslagperiode wordt ISKP in de stad en het district Jalalabad, in tegenstelling tot de in de vorige COI Focus van 18 maart 2019 beschreven periode, niet langer verantwoordelijk geacht voor de meeste aan opstandelingen toegeschreven incidenten, volgens de verzamelde gegevens van ACLED.¹⁰⁹ Terwijl UNAMA in 2018 nog zeventien zelfmoord- of complexe aanslagen in Nangarhar aan ISKP toeschrijft,¹¹⁰ documenteert de missie in 2019 in totaal zes zelfmoordaanslagen in de provincie, ongeacht de uitvoerder.¹¹¹

Na jaren van gezamenlijke militaire offensieven van Amerikaanse en Afghaanse strijdkrachten en ook door een verhoogde strijd met de taliban in 2019 krijgt ISKP in Afghanistan zware klappen.¹¹² Volgens officiële bronnen zou het aantal ISKP-strijders teruggebracht zijn van 3.000 in het begin van 2019 tot een driehonderdtal aan het eind van het jaar. Het Amerikaanse leger in Afghanistan schat het aantal actieve ISKP-strijders in Afghanistan nog tussen de 2.000 en 2.500,¹¹³ hoofdzakelijk aanwezig in Kunar en Nangarhar.¹¹⁴ Berichten over de overgave van honderden ISKP-strijders in het laatste kwartaal van 2019 worden bevestigd.¹¹⁵ Tijdens een bezoek aan Jalalabad in november 2019 verklaart president Ghani dat ISKP in de provincie Nangarhar "weggevaagd" is.¹¹⁶ In een reactie hierop erkennen de taliban de nederlaag van ISKP in Nangarhar, die ze evenwel als hun eigen verdienste zien en niet die van de Afghaanse strijdkrachten.¹¹⁷ Op basis van de beschikbare informatie meent UNAMA dat het succes van de taliban in het terugdringen van ISKP gemengd is en aanzienlijk minder dan dat van de

¹⁰³ Pajhwok Afghan News, 30/07/2018, [url](#)

¹⁰⁴ UNAMA, 22/02/2020, p. 36, [url](#)

¹⁰⁵ Asia Foundation, 2018, p. 44, [url](#); Washington Post, 06/08/2018, [url](#); NYT, 31/07/2018, [url](#); NYT, 02/08/2019, [url](#)

¹⁰⁶ UNOCHA, 04/12/2019, p. 19, [url](#)

¹⁰⁷ UNAMA, 22/02/2020, p. 36 [url](#)

¹⁰⁸ UNAMA, 22/02/2020, p. 69, [url](#)

¹⁰⁹ ACLED, 07/02/2019, [url](#); ACLED, 01/02/2020, [url](#)

¹¹⁰ UNAMA, 24/02/2019, pp. 24, [url](#)

¹¹¹ UNAMA, 22/02/2020, pp. 38-39, [url](#)

¹¹² Gandhara (RFE/RL), 31/10/2019, [url](#); UNSG, 28/02/2019, p. 7, [url](#); UNSG, 14/06/2019, p. 6, [url](#)

¹¹³ SIGAR, 30/01/2020, p. 69, [url](#)

¹¹⁴ UNAMA, 22/02/2020, p. 85, [url](#)

¹¹⁵ Xinhua, 05/12/2019, [url](#); SIGAR, 30/01/2020, p. 69, [url](#); USDOD, 12/2019, p. 26, [url](#); UNAMA, 22/02/2020, pp. 36-37, [url](#)

¹¹⁶ Dawn, 06/12/2019, [url](#); Reuters, 19/11/2019, [url](#)

¹¹⁷ Shamshad TV via BBC Monitoring, 20/11/2019, [url](#)

operaties van de internationale en Afghaanse strijdkrachten.¹¹⁸ Het Amerikaanse leger spreekt van de "ontmanteling" van het ISKP-bolwerk in Nangarhar.¹¹⁹ Volgens analist Obaid Ali hebben nog meer actoren en factoren bijgedragen tot de historische nederlaag van ISKP in Nangarhar. Niet alleen de overheid en de taliban maar ook de gewapende weerstand van lokale bevolking, het Amerikaanse leger en de winterse weersomstandigheden. Een belangrijke hindernis voor ISKP in Nangarhar is de afkeer van de lokale bevolking ten aanzien van de groepering. Enkele laatste ISKP-groepen zouden zich nog schuilhouden in de hoge bergen van Nangarhar. In de provincie zijn volgens AAN enkel nog paar kleine groepjes van een vijftien- tot twintigtal strijdsters actief in de districten Deh Bala, Pachir Wa Agam en Khogyani.¹²⁰

Toch waarschuwen officiële bronnen dat ISKP nog steeds een bedreiging kan vormen, onder meer door de bestaande stedelijke cellen. Ook leeft de bezorgdheid dat, na het vredesakkoord van 29 februari 2020 tussen de VS en de taliban, opstandelingen van de harde lijn naar ISKP zouden kunnen overstappen om te blijven strijden.¹²¹ Het feit dat ISKP, ondanks de zware offensieven tegen de groepering, in staat is gebleven om aanslagen te plannen en te rekruteren in de hoofdstad Kabul, baart functionarissen grote zorgen. Sommige ISKP-rekruten komen uit de topscholen van de hoofdstad.¹²² De universiteit van Jalalabad werd in het verleden als een belangrijk rekruteringssterren voor ISKP gezien. In 2019 worden nog leden of rekruteerders van ISKP op de campus opgepakt.¹²³ Hoewel UNAMA erkent dat ISKP in zuid-Nangarhar in 2019 een opmerkelijke terugval heeft gekend en de groepering er minder een bedreiging vormt, is de missie van mening dat ISKP niet volledig weggevaagd is. De groepering heeft zich immers in het verleden al veerkrachtig getoond. UNAMA wijst er ook op dat verschillende ISKP-groeperingen naar Kunar en Kabul uitgeweken kunnen zijn.¹²⁴ Volgens AAN zou het kunnen dat ISKP hergroepeert eens de druk op de groepering afneemt maar zou het wellicht veel tijd vergen om de netwerken nieuw leven in te blazen, als het al mogelijk is.¹²⁵

Bronnen wijzen op de schade die ISKP heeft aangericht in Afghanistan. De wrede bomaanslagen en de vele burgerdoden hebben de Afghanen een trauma bezorgd dat blijft nazinderen, ondanks de recente inkrimping van de groepering.¹²⁶

3.2. Taliban

Naast ISKP, zijn ook de taliban actief in de provincie Nangarhar. Volgens een rapport van Landinfo van oktober 2017 hebben de taliban in vergelijking met andere groeperingen een relatief zwakkere positie in de provincie.¹²⁷ Een AAN-analyse van maart 2020 bevestigt dat. Zo zijn de lokale taliban niet in staat gebleken om ISKP te verhinderen basissen op te richten in Nangarhar. Evenmin konden ze ISKP verslaan zonder de hulp van buitenaf. Voor hun strijd tegen ISKP in 2019 hebben de lokale

¹¹⁸ UNAMA, p. 37, [url](#)

¹¹⁹ SIGAR, 30/01/2020, p. 69, [url](#)

¹²⁰ AAN (Ali O.), 01/03/2020, [url](#)

¹²¹ NYT, 02/12/2019, [url](#); Landinfo, 22/01/2019, p. 21, [url](#)

¹²² NYT, 02/12/2019, [url](#)

¹²³ Gandhara (RFE/RL), 22/07/2019, [url](#)

¹²⁴ UNAMA, 22/02/2020, p. 37, [url](#)

¹²⁵ AAN (Ali O.), 01/03/2020, [url](#)

¹²⁶ NYT, 02/12/2019, [url](#)

¹²⁷ Landinfo, 02/10/2017, p. 12, [url](#)

taliban versterking gekregen van hun *special forces*, de zogenaamde Red Unit, en van strijders uit andere provincies.¹²⁸

Cedoca heeft de gegevens van verschillende bronnen over de controle en invloed van de taliban en/of de overheid over de verschillende districten in de districten Jalalabad, Behsud en Surkhrod verzameld. Deze gegevens zijn in onderstaande tabel verwerkt.

DISTRICT	BBC ¹²⁹ Beschreven periode: augustus-november 2017	Amerikaanse leger via SIGAR ¹³⁰ Verslagperiode: oktober 2018	Taliban ¹³¹ Verslagperiode: december 2018	LWJ ¹³² Verslagperiode: 27 februari 2020
Behsud	Open Taliban Presence – medium	GIRoA Influence	Gov control	Gov control or undetermined
Jalalabad	Open Taliban Presence - medium/low	GIRoA Control	Gov control	Gov control or undetermined
Surkhrod	Open Taliban Presence – medium	GIRoA Influence	TB control: 55%; Gov control: 45%	Taliban control

In februari 2018 uiten inwoners van Surkhrod hun bezorgdheid over de verhoogde activiteit van de taliban in het district in de laatste twee jaar.¹³³ De taliban zelf verklaren eind 2018 de controle te hebben over 55 % van het district. Begin 2019 laat het Amerikaanse leger aan SIGAR weten niet langer informatie over districtscontrole vrij te geven.¹³⁴ Ook de taliban hebben hun informatie over de controle over het district Surkhrod niet meer geactualiseerd.

In augustus en september 2019 maakt zowel de Afghaanse als de internationale pers melding van operaties van de veiligheidsdiensten in Surkhrod waarbij verschillende leden of leiders van de taliban gedood worden.¹³⁵ Terwijl de provincie-gouverneur van Nangarhar eind oktober 2019 nog verklaart dat de opstandelingen uit een aantal districten in de provincie, waaronder Surkhrod, verdreven zijn,¹³⁶ omschrijft de Long War Journal (LWJ) Surkhrod in februari 2020 als een district onder de controle van de taliban. Als verklaring voor deze beoordeling stelt LWJ dat de taliban eind 2019 ISKP hebben verslagen in het district en dat ze in januari 2020 ziekenhuizen hebben gesloten.¹³⁷ Zoals hoger al aangegeven zijn de taliban niet alleen verantwoordelijk voor het verzwakken van ISKP.¹³⁸ De sluiting van ziekenhuizen in Nangarhar, onder meer een kliniek in Surkhrod, is bevestigd, al verklaren officiële

¹²⁸ AAN (Ali O.), 01/03/2020, [url](#)

¹²⁹ BBC, 31/01/2018, [url](#)

¹³⁰ Het Amerikaanse leger hanteert vijf beoordelingsniveaus: *high insurgent activity*, *insurgent activity*, *contested*, *GIRoA (government) influence* en *GIRoA (government) control*. SIGAR, 30/01/2019, [url](#)

¹³¹ Alemarah, 31/12/2018, [url](#)

¹³² Long War Journal hanteert drie beoordelingsniveaus: *insurgent controlled*, *contested* en *government controlled or undetermined*. Long War Journal, s.d., [url](#)

¹³³ Tolo news, 24/02/2018, [url](#)

¹³⁴ SIGAR, 30/04/2019, p. 73, [url](#)

¹³⁵ BBC Monitoring, 05/09/2019, [url](#) ; Bakhtar News, 15/09/2019, [url](#); Bakhtar News, 04/09/2019, [url](#); Xinhua, 08/09/2019, [url](#)

¹³⁶ Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 24/10/2019, [url](#)

¹³⁷ Long War Journal, s.d., [url](#)

¹³⁸ UNAMA, 22/02/2020, p. 37, [url](#)

bronnen dat de ziekenhuizen in Nangarhar weer geopend zijn.¹³⁹ Over welk ziekenhuis in Surkhrod het gaat, preciseren de bronnen niet. UNOCHA meldt dat 15 ziekenhuizen in vijf verschillende districten van Nangarhar, waaronder Surkhrod, die sinds 13 januari 2020 gesloten waren, heropend zijn op 9 februari 2020.¹⁴⁰

Volgens informatie die AAN verzameld heeft, hebben zowel de taliban als overheidstroepen territoriale winst geboekt in de provincie Nangarhar als gevolg van uitgevoerde operaties tegen ISKP in oktober en november 2019. Lokale journalisten hebben AAN verteld dat de overheid de meeste van de lagergelegen delen van de provincie controleert. De taliban hebben hun controle dan weer kunnen uitbreiden over de afgelegen, bergachtige delen waar ISKP de meeste van zijn basissen had. Evenwel lijken ze niet in staat om in Nangarhar hun controle uit te breiden over gebieden die de overheid controleert. Volgens AAN heeft de Afghaanse overheid in tien districten, waaronder Behsud¹⁴¹, bijna de volledige controle. In acht andere districten¹⁴² is de overheid in grotere mate aanwezig dan de taliban. De taliban controleren dan weer grote delen van de volgende vier districten: Sherzad, Khogyani, Hesarak en Surkhrod. In die districten blijven de veiligheidstroepen grotendeels in de districtscentra en nabijgelegen dorpen.¹⁴³ In februari 2020 vinden verschillende grond- en luchtoperaties plaats in verschillende districten van Nangarhar, waaronder Surkhrod.¹⁴⁴

¹³⁹ Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, Taliban confirm closing down health clinics in east Afghanistan, 24/01/2020, [url](#)

¹⁴⁰ UNOCHA, 12/02/2020, [url](#)

¹⁴¹ De andere negen zijn: Kama, Dara-ye Nur, Batikot, Kot, Shinwar, Dur Baba, Pachir wa Agam, Achin and Momand Dara

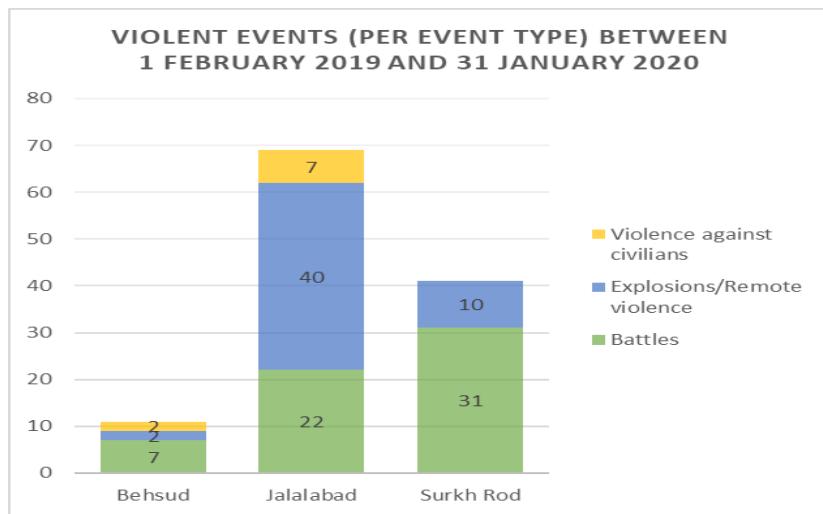
¹⁴² Gushta, Spinghar, Lalpur, Nazyan, Rodad, Kuz Kunar, Deh Bala and Chaparhar

¹⁴³ AAN (Ali O.), 01/03/2020, [url](#)

¹⁴⁴ Pajhwok Afghan News, 05/02/2020, [url](#)

4. Typologie van het geweld

4.1. Aantal incidenten

Grafiek 1: Aantal geweldsincidenten in de districten Jalalabad, Behsud en Surkhrod tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data.

4.2. Aard van de incidenten

Sinds de publicatie van de vorige update (dd. 18 maart 2019) van deze COI Focus heeft ACLED een hernieuwde versie van zijn *Codebook*¹⁴⁵ gepubliceerd en enkele nieuwe categorieën en subcategorieën van incidenten ingevoerd. De omschrijving van de (sub-)categorieën die in dit rapport vermeld worden zijn in de voetnoten terug te vinden. Een volledig overzicht van de verschillende categorieën en

Voor de periode tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020 codeert ACLED 69 gewelddadige incidenten¹⁴⁵ in het district Jalalabad.¹⁴⁶ Zoals grafiek 1 aangeeft, codeert ACLED de meeste daarvan als *explosions/remote violence*¹⁴⁷.

Voor diezelfde periode codeert ACLED 11 incidenten in het district Behsud en 41 in het district Surkhrod. In deze beide districten brengt ACLED de meeste incidenten onder in de categorie *battles*¹⁴⁸.¹⁴⁹

¹⁴⁵ ACLED neemt ook andere incidenten op, meer bepaald onder de categorieën *riots*, *protests* en *strategic developments*. Deze worden niet in dit hoofdstuk opgenomen.

¹⁴⁶ Deze cijfers hebben enkel betrekking op het district en de stad Jalalabad maar niet op de provincie Nangarhar in zijn geheel ("geoprecision 1 en 2", volgens ACLED). ACLED codeert daarnaast voor de periode tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020 nog 26 geweldsincidenten in de provincie Nangarhar waarvoor geen specifieke informatie over de locatie beschikbaar is. Hoewel ACLED dergelijke incidenten invoert onder de hoofdplaats van de provincie (in het geval van Nangarhar is dat Jalalabad), kunnen deze incidenten in eender welk district van de provincie hebben plaatsgevonden.

¹⁴⁷ Volgens ACLED gaat het om eenzijdige gewelddadige gebeurtenissen waarbij het ingezette middel (explosieven, zoals bommen, granaten, geïmproviseerde explosieven (IED's, artillerievuur, lucht- of drone-aanvallen, ...)) een asymmetrie creëert door het doelwit de mogelijkheid om te reageren te ontnemen. (ACLED, 11/04/2019, [url](#))

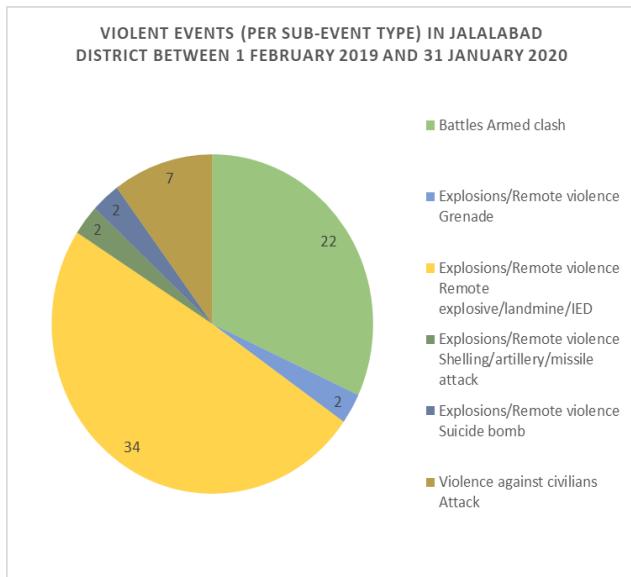
¹⁴⁸ ACLED omschrijft *battles* als een gewelddadige interactie tussen twee politiek georganiseerde, gewapende groepen op een bepaald tijdstip en locatie¹⁴⁸ of gewelddadige confrontaties tussen minstens twee gewapende groepen. (ACLED, 11/04/2019, [url](#))

¹⁴⁹ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

¹⁵⁰ ACLED, 10/04/2019, [url](#)

subcategorieën van incidenten is terug te vinden in een nota van Cedoca over de methodologie ACLED.¹⁵¹

4.2.1. Jalalabad (stad en district)

Grafiek 2: Aantal geweldsincidenten (per subcategorie) in het district en de stad Jalalabad tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis

Zoals de grafieken 1 en 2 aangeven codeert ACLED iets meer dan de helft van de verzamelde geweldsincidenten in de verslagperiode in de stad en het district Jalalabad onder *explosions/remote violence*. Tijdens een gesprek met Cedoca in maart 2017 noemt een westers veiligheidsanalist in Kabul het gebruik van IED's de belangrijkste tactiek van de opstandelingen in Jalalabad.¹⁵² De cijfergegevens van ACLED tonen dat dit ook voor deze verslagperiode nog geldt.¹⁵³ Van de 40 incidenten brengt ACLED er 34 onder in de categorie *remote explosive/landmine/IED*¹⁵⁴. Het gaat voornamelijk om aanvallen tegen veiligheidspersoneel maar ook om aanvallen op andere doelwitten. Hoewel de opstandelingen deze tactiek veelal inzetten tegen bepaalde doelwitten zijn deze aanslagen niet vrij van burgerslachtoffers (zie ook 5. [Doelwitten en slachtoffers van het geweld](#)).

Onder de categorie *explosions/remote violence* voert ACLED nog twee granaataanvallen op veiligheidspersoneel in, twee incidenten waarbij de taliban raketten afvuren op de luchtmachtbasis in Jalalabad en twee zelfmoordaanslagen gericht tegen orde- en veiligheidsdiensten.¹⁵⁵

Ongeveer een derde van de geweldsincidenten in Jalalabad brengt ACLED onder in de categorie *battles* en meer bepaald de subcategorie *armed clash*¹⁵⁶. Het gaat hier bijna uitsluitend om gerichte aanvallen van de taliban of ISKP tegen de Afghaanse politieagenten, militairen, medewerkers van de NDS,

¹⁵¹ CGVS / CGRA - Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹⁵² westers veiligheidsmedewerker, senior analist, meeting, 17/03/2017. De contactpersoon wenst uitdrukkelijk anoniem te blijven.

¹⁵³ ACLED, laatst geraadpleegde update 01/02/2020, [url](#)

¹⁵⁴ Volgens ACLED zijn dit incidenten waarbij men gebruik maakt van een op afstand of door het slachtoffer geactiveerd apparaat, zonder dat een andere confrontatie plaatsvond. Hierbij inbegrepen zijn: landmijnen, IED's (hetzij op zichzelf staand of bevestigd aan een voertuig) of enige andere vorm van op afstand tot ontploffing gebrachte of geactiveerde explosieven (ook niet-geëxplodeerde explosieven (Unexploded Ordnances, UXO). Vallen hier niet onder: Suicide Vehicle-borne Improvised Explosive Device (SVBIED) en het veilig onschadelijk maken van een explosief of wanneer een explosief per ongeluk tot ontploffing wordt gebracht door degene die het plaatst (zonder slachtoffers). (ACLED, 11/04/2019, [url](#))

¹⁵⁵ ACLED, via export tool geraadpleegde update: 01/02/2020, [url](#)

¹⁵⁶ ACLED omschrijft deze incidenten als gevechten tussen gewapende, georganiseerde groepen waarbij de controle over het betwist gebied ongewijzigd blijft. (ACLED, 11/04/2019, [url](#))

overheidspersoneel, justitiepersoneel of controleposten en om grond- en luchtoperaties van de Afghaanse veiligheidsdiensten gericht tegen de taliban of ISKP. Ook een door ISKP opgeëiste¹⁵⁷ aanval in maart 2019 op een privaat bouwbedrijf, gelegen in de nabijheid van de luchthaven van Jalalabad waar Amerikaans en Afghaanse troepen een basis hebben,¹⁵⁸ is ondergebracht in deze categorie.

Alle zeven incidenten van *violence against civilians*¹⁵⁹ in Jalalabad brengt ACLED onder in de subcategorie *attacks*. Het gaat om moordaanslagen met vuurwapens op individuen door opstandelingen (zie ook [5. Doelwitten en slachtoffers van het geweld](#))

Het is belangrijk om bij de interpretatie van de data van ACLED voor ogen te houden dat de lijst van categorieën en subcategorieën hiërarchisch opgesteld is. Ze is bedoeld om meerdere aanvalsstrategieën bij éénzelfde voorval op te vangen, en zo een dubbele telling te vermijden. Dat betekent bijvoorbeeld dat een zelfmoordaanslag (*explosions/remote violence – suicide bomb*¹⁶⁰) die uitgevoerd wordt binnen dezelfde context als een gevecht (*battles*), gecodeerd wordt als één incident onder *battles* en niet apart als *suicide bomb*. Een concreet voorbeeld is de aanval van de taliban op een verdeelcentrum van elektronische identiteitskaarten in september 2019. Die aanval wordt ingezet met een zelfmoordaanslag maar mondigt uit in een urenlange confrontatie met de veiligheidsdiensten.¹⁶¹ Ook de aanval op het bouwbedrijf van maart 2019 is begonnen met een zelfmoordaanslag.¹⁶² Beide incidenten codeert ACLED onder *battles*.¹⁶³

ACLED documenteert geen incidenten van crimineel geweld. Tijdens een Skypegesprek met Cedoca op 11 januari 2018 stelt een onafhankelijke consultant uit Kabul dat er in 2017 een "significante toename" van criminale activiteiten (bijvoorbeeld ontvoeringen, afpersing, aan afpersing gelinkte moorden) waarneembaar is. De criminale incidenten vinden vooral plaats in het hart van de stad. Daarnaast geeft deze onafhankelijke consultant aan dat het aantal ontvoeringen ook toegenomen is. Hij merkt daarbij op dat naast de meer gegoede klasse (zoals dokters), ook de middenklasse (zoals handelaars) meer en meer het voorwerp worden van ontvoeringen.¹⁶⁴ In 2019 melden lokale media af en toe dat inwoners en activisten in Nangarhar bezorgd zijn over een toenemend aantal gewapende diefstallen, ontvoeringen, gerichte moorden en andere georganiseerde misdaden in de provinciehoofdstad Jalalabad.¹⁶⁵ In een reactie op een gewapende overval op een van hun collega's leggen enkele geldwisselaars in maart 2019 het werk neer en beschuldigen ze de veiligheidsdiensten van incompetente.¹⁶⁶ Begin december 2019 meldt journalist Bilal Sarwary op Twitter via verschillende bronnen te hebben vernomen dat de eigenaar van het Green Pizza Hut Hotel ontvoerd is in

¹⁵⁷ RFE/RL, 06/03/2019, [url](#); UNSG, 14/06/2019, p. 6, [url](#)

¹⁵⁸ NYT, 06/03/2019, [url](#); Al Jazeera, 06/03/2019, [url](#)

¹⁵⁹ Volgens ACLED zijn dit gewelddaden waarbij een georganiseerde, gewapende groepering opzettelijk geweld gebruikt tegen ongewapende niet-strijders.

¹⁶⁰ ACLED omschrijft dit als een zelfmoordaanslag door middel van een explosief (inclusief SVBIED) zonder dat een andere confrontatie plaatsvond.

¹⁶¹ ANI via Business Standard, 18/09/2019,

[url](#); Xinhua, 18/09/2019, [url](#); Reuters, 18/09/2019, [url](#); Gandhara (RFE/RL), 18/09/2019, [url](#)

¹⁶² NYT, 08/03/2019, [url](#); NYT, 06/03/2019, [url](#); Al Jazeera, 06/03/2019, [url](#)

¹⁶³ ACLED, laatst geraadpleegde update 01/02/2020, [url](#)

¹⁶⁴ Onafhankelijke consultant, Skypegesprek, 11/01/2018

¹⁶⁵ BBC Monitoring, 18/05/2019, [url](#); BBC Monitoring, 24/04/2019, [url](#)

¹⁶⁶ Pajhwok Afghan News, 31/03/2019, [url](#); BBC Monitoring, 04/04/2019, [url](#)

Jalalabad.¹⁶⁷ In diezelfde maand wijdt Pajhwok een artikel aan een aantal recente ontvoeringen van zakenlui in de stad Jalalabad.¹⁶⁸

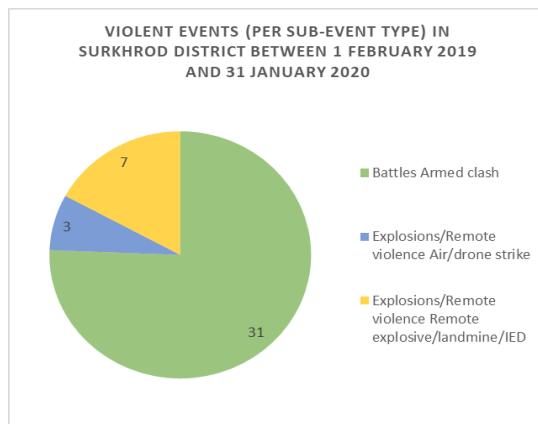
4.2.2. Behsud

Van de elf geweldsincidenten in het district Behsud vallen er volgens de methodologie van ACLED zeven onder de categorie *battles*. Vijf daarvan brengt ACLED onder in de subcategorie *armed clash*. Het gaat om operaties van de NDS of het Afghaanse leger tegen opstandelingen of om aanvallen van de taliban op Afghaanse militairen of een politiepost. De overige twee zijn operaties van overheidstroepen waarbij ze de opstandelingen uit delen van het district weten terug te drijven.¹⁶⁹

Onder de categorie *explosions/remote violence* registreert ACLED een luchtaanval op de omgeving rond Gardi Kas in Behsud in maart 2019, waarbij vijf burgers om het leven komen en drie andere gewond raken.¹⁷⁰ Het incident zet enkele inwoners van het district aan tot protest.¹⁷¹ Het andere incident betreft een door de taliban zelf gemelde explosie in januari 2020 waarbij een soldaat gedood wordt.¹⁷²

ACLED codeert ook twee incidenten van *violence against civilians* in Behsud, meer bepaald onder de subcategorie *attacks*. Het gaat om moorden op individuen.¹⁷³ (zie ook [5. Doelwitten en slachtoffers van het geweld](#))

4.2.3. Surkhrod

Grafiek 3: Aantal geweldsincidenten (per subcategorie) in het district Surkhrod tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van ACLED-data.

Zoals de grafieken 1 en 3 aangeven brengt ACLED ongeveer drie kwart van de 41 in Surkhrod geregistreerde geweldsincidenten onder in de categorie *battles* en meer bepaald in de subcategorie *armed clash*. Het gaat hier om gerichte aanvallen van de taliban tegen Afghaanse militairen, regeringsgezinde milities (vaak *arbaki* genoemd), controleposten of militaire basissen en om grond- en luchtoptingen of zogenoemde *clearing operations* van de Afghaanse veiligheidstroepen gericht tegen de taliban.¹⁷⁴

¹⁶⁷ Sarwary B. (@bsarwary), 05/12/2019, [url](#)

¹⁶⁸ Pajhwok Afghan News, 17/12/2019, [url](#)

¹⁶⁹ ACLED, 01/02/2020, [url](#); Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 18/08/2019, [url](#)

¹⁷⁰ NYT, 29/03/2019, [url](#)

¹⁷¹ Pajhwok Afghan News, 24/03/2019, [url](#)

¹⁷² BBC Monitoring, 02/04/2019, [url](#)

¹⁷³ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

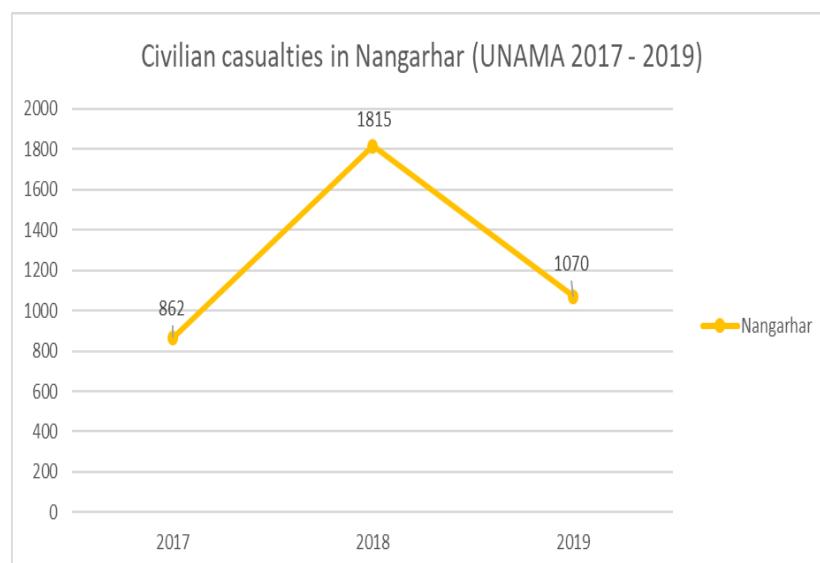
¹⁷⁴ ACLED, 01/02/2020, [url](#); BBC Monitoring, 19/09/2019, [url](#) ; BBC Monitoring, 19/09/2019, [url](#)

Van de tien incidenten van *explosions/remote violence* vallen er volgens de methodologie van ACLED zeven onder *remote explosive/landmine/IED*.¹⁷⁵ Het gaat vooral om aanvallen tegen militairen. Verder worden ook een aanval op ngo-personeel en een aanval van ISKP op een voertuig van de taliban hieronder gerekend. De overige drie incidenten in deze categorie codeert ACLED als *air/drone strike*¹⁷⁶, alle drie uitgevoerd in september 2019.¹⁷⁷

ACLED codeert in de verslagperiode geen gevallen van *violence against civilians* in het district Surkhrod.¹⁷⁸

5. Doelwitten en slachtoffers van het geweld

5.1. Data

Na een sterke stijging van het aantal burgerslachtoffers in de provincie Nangarhar in 2018 ten opzichte van 2017, stelt UNAMA in 2019 een daling van 41 % vast, zoals grafiek 4 aangeeft. Samen met Paktya en Farah behoort Nangarhar tot de drie provincies waar UNAMA in 2019 de grootste daling in het aantal burgerslachtoffers registreert. In 2019 documenteert UNAMA 1.070 burgerslachtoffers (356 doden en 714 gewonden) in de provincie Nangarhar.¹⁷⁹

Grafiek 4. Aantal door UNAMA gedocumenteerde burgerslachtoffers in de provincie Nangarhar van 2017 tot 2019.

Net als in 2018 is Nangarhar ook in 2019 de provincie met het tweede hoogste aantal burgerslachtoffers na Kabul. Zowel gegevens van UNAMA als van het Amerikaanse leger geven dat aan.¹⁸⁰ Volgens de data die het Amerikaanse leger aan SIGAR verstrekkt zijn in beide provincies meer dan 501 burgerslachtoffers gevallen. Concrete cijfers voor 2019 geven de VS evenwel niet meer.¹⁸¹

¹⁷⁵ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

¹⁷⁶ Volgens ACLED gaat het om lucht-of droneaanvallen (inclusief eender welke vorm van aanvallen vanuit de lucht) zonder dat een andere confrontatie plaatsvond.

¹⁷⁷ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

¹⁷⁸ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

¹⁷⁹ UNAMA, 22/02/2020, p. 94, [url](#)

¹⁸⁰ UNAMA, 22/02/2020, p. 94, [url](#); SIGAR, 30/01/2020, pp. 70-71, [url](#)

¹⁸¹ SIGAR, 30/01/2020, pp. 70-71, [url](#)

SIGAR erkent dat verschillende verslagperiodes en methodologieën het moeilijk maken om cijfers van UNAMA met de cijfers van het Amerikaanse leger te vergelijken. Toch valt SIGAR een belangrijk verschil op, namelijk dat de data van het Amerikaanse leger minder burgerslachtoffers als gevolg van luchtaanvallen weergeven.¹⁸²

Voor de huidige verslagperiode zijn in de geraadpleegde bronnen geen specifieke cijfers beschikbaar over het aantal burgerslachtoffers van het geweld in de stad en het district Jalalabad, het district Behsud en het district Surkhrod.

In de geraadpleegde bronnen is evenmin informatie beschikbaar over het aandeel van medewerkers van de orde-en veiligheidsdiensten of opstandelingen onder de slachtoffers. Occasioneel verschijnen artikels over grote verliezen onder de opstandelingen en/of het Afghaanse leger.¹⁸³ Tot in 2017 kreeg SIGAR consequent cijfers van het Amerikaanse leger over het aantal slachtoffers bij het Afghaanse leger.¹⁸⁴ Sinds het najaar van 2017 meldt SIGAR echter dat deze cijfers, op verzoek van de Afghaanse regering, niet langer vrijgegeven kunnen worden.¹⁸⁵

Het aantal dodelijke slachtoffers dat ACLED registreert in de kolom *fatalities* omvat zowel burgerdoden als veiligheidspersoneel of militieleden. Gewonden worden niet geregistreerd. ACLED maant aan tot grote voorzichtigheid bij het gebruik van cijfers omtrent het aantal doden uit zijn eigen of enige andere databank.¹⁸⁶ Zelf kan ACLED informatie over het aantal dodelijke slachtoffers niet verifiëren. De organisatie wijst erop dat van alle conflictdata, cijfers over dodelijke slachtoffers het meest vooringenomen en het minst accuraat zijn. Dergelijke informatie is gevoelig voor manipulatie door gewapende groepen en soms ook door de media, wat kan leiden tot overdrijvingen of onderrapportage. ACLED benadrukt dat de cijfers als "gerapporteerde" aantallen en beschouwd moeten worden. Verder licht de organisatie toe dat de in de databank ingevoerde aantallen schattingen zijn.¹⁸⁷ Meer informatie over de werkwijze van ACLED bij het invoeren van cijfers over het aantal dodelijke slachtoffers is terug te vinden in een nota van Cedoca over de methodologie ACLED.¹⁸⁸ Voor de periode tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020 noteert ACLED 102 dodelijke slachtoffers in het district Jalalabad, 115 in het district Surkhrod en 16 in het district Behsud bij incidenten van het type *battles, explosions/remote violence en violence against civilians*.¹⁸⁹

5.2. Analyse

Zoals hoger aangegeven, is de lijst van categorieën en subcategorieën van ACLED hiërarchisch opgesteld. Concreet kan dat betekenen dat ACLED een incident waarbij veel burgerslachtoffers vielen niet noodzakelijk onderbrengt in de categorie *violence against civilians*. Er zijn ook incidenten die onder de andere categorieën ingevoerd worden, waarbij burgers het slachtoffer zijn. Een voorbeeld is

¹⁸² SIGAR, 30/01/2019, pp. 76-77, [url](#)

¹⁸³ Tolo News, 09/06/2018, [url](#); Tolo News, 23/09/2018, [url](#); NYT, 15/11/2018, [url](#); The Guardian, 04/12/2018, [url](#); RFE/RL, 05/12/2018, [url](#); NYT, 21/09/2018, [url](#)

¹⁸⁴ AAN (Rutteig Th.), 29/01/2018, [url](#)

¹⁸⁵ SIGAR, 30/10/2017, pp. 100; 121, [url](#); SIGAR, 30/04/2018, p. 92, [url](#); SIGAR, 30/01/2020, p. 77, [url](#)

¹⁸⁶ ACLED, , 10/04/2019, [url](#)

¹⁸⁷ ACLED, 10/04/2019, p.31, [url](#)

¹⁸⁸ CGVS / CGRA - Cedoca, 21/05/2019, [url](#)

¹⁸⁹ ACLED, 1/02/2020, [url](#)

de aanval op het bouwbedrijf van maart 2019.¹⁹⁰ ACLED codeert deze onder *battles* en niet onder *violence against civilians*.

De analyse van de geregistreerde incidenten in Jalalabad (zie [4. Typologie van het geweld](#)) geeft aan dat het geweld in de regio van de stad en het district voornamelijk gericht is tegen veiligheids- en overheidspersoneel of religieuze en officiële gebouwen.¹⁹¹ Bij een aantal van die aanslagen gericht tegen dergelijke doelwitten vallen ook burgerslachtoffers. Dat gebeurt vaker bij aanslagen die met behulp van IED's gepleegd worden.¹⁹² Doelwitten van dit type geweld zijn in deze verslagperiode onder meer een universiteitsprofessor, een moskee, een consulaat en kiesbureaus.¹⁹³

Af en toe doen zich ook incidenten voor waarbij niet duidelijk is wat het doelwit en er doden en gewonden vallen onder burgers, zoals de dubbele explosie in PD4 van Jalalabad op 6 april 2019,¹⁹⁴ de explosies nabij het Talashi plein op 13 mei 2019¹⁹⁵ of de explosie in een huis in de omgeving van Karez Kabir in de stad op 16 augustus 2019.¹⁹⁶

De verschillende explosies op 19 augustus 2019, de dag van de viering van de 100-jarige onafhankelijkheid van Afghanistan, doen zich voor in restaurants en op publieke plaatsen in de stad Jalalabad en maken zo tientallen gewonde slachtoffers onder burgers.¹⁹⁷ De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties veroordeelt de incidenten scherp.¹⁹⁸ Volgens officiële bronnen konden een aantal andere explosieven in de stad nog onschadelijk gemaakt worden.¹⁹⁹

In de aanloop naar en op de dag van de presidentsverkiezingen in september 2019 worden verschillende IED's tot ontploffing gebracht in de buurt van kiesbureaus in Jalalabad.²⁰⁰ Volgens een provinciaal raadslid is bij een explosie in een kiesbureau in Surkhrod een man om het leven gekomen.²⁰¹ Begin september 2019 zendt ISKP een verklaring uit via de app Telegram waarin de groep beweert twee campagnemedewerkers van president Ashraf Ghani te hebben gedood. Een lokale nieuwssite, volgens BBC Monitoring, meldt een explosie nabij het kantoor van Ghani's campagne in Jalalabad zonder melding te maken van slachtoffers.²⁰²

Grotendeels in de lijn van vaststellingen die UNAMA in 2019 in heel Afghanistan doet,²⁰³ bevinden zich onder de slachtoffers van de zeven incidenten in Jalalabad die ACLED in de categorie *violence against civilians* onderbrengt, rechters, een religieuze geleerde, hulpverleners en een medewerker van een

¹⁹⁰ NYT, 08/03/2019, [url](#); Bakhtar News, 06/03/2019, [url](#); RFE/RL, 06/03/2019, [url](#); RFE/RL, 06/03/2019, [url](#)

¹⁹¹ ACLED, 01/02/2020, [url](#); BBC Monitoring, 12/10/2019, [url](#)

¹⁹² NYT, 11/07/2019, [url](#); Kuweit News Agency (KUNA), 25/10/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 02/02/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 26/02/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 18/03/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 25/03/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 20/06/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 22/10/2019 [url](#)

¹⁹³ Al Jazeera, 28/08/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 27/08/2019, [url](#); The Express Tribune, 26/08/2019, [url](#) ; Dawn, 25/08/2019, [url](#); AFP, 28/09/2019, [url](#)

¹⁹⁴ NYT, 11/04/2019, [url](#); Gandhara, 06/04/2019, [url](#)

¹⁹⁵ NYT, 16/05/2019, [url](#); AP via The Telegraph, 14/05/2019, [url](#); RFE/RL, 3/05/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 13/05/2019, [url](#)

¹⁹⁶ Pajhwok Afghan News, 17/08/2019, [url](#)

¹⁹⁷ UNOCHA, 19/08/2019, [url](#) ; Guardian (The), 19/08/2019, [url](#) ; Gandhara (RFE/RL), 20/08/2019, [url](#); Al Jazeera, 19/08/2019, [url](#)

¹⁹⁸ UN, 20/08/2019, [url](#); UNOCHA, 19/08/2019, [url](#); Guardian (The), 19/08/2019, [url](#); Gandhara (RFE/RL), 20/08/2019, [url](#)

¹⁹⁹ Xinhua, 19/08/2019, [url](#), DPA, 19/08/2019, [url](#)

²⁰⁰ UNOCHA, 02/10/2019, [url](#); AFP, 28/09/2019, [url](#)

²⁰¹ Salzburger Nachrichten, 28/09/2019, [url](#)

²⁰² BBC Monitoring, 09/09/2019, [url](#)

²⁰³ UNAMA, 22/02/2020, p. 7, [url](#)

moskee.²⁰⁴ In twee gevallen zijn de slachtoffers burgers over wie de beschikbare informatie geen specifieke informatie vermeldt.²⁰⁵

De moord in december 2019 op een gerespecteerde en gelauwerde Japanse arts en ngo-directeur en enkele van zijn medewerkers krijgt veel aandacht in binnen- en buitenlandse pers.²⁰⁶ Niemand eist de verantwoordelijkheid op. De taliban ontkennen alle betrokkenheid bij de moord.²⁰⁷ Verschillende bronnen wijzen erop dat dit niet de eerste en enige aanslag op hulpverleners is in Afghanistan.²⁰⁸ Na Kabul is Nangarhar de provincie met het hoogste aantal gedode, gewonde of ontvoerde hulpverleners in 2019.²⁰⁹

Een ander incident dat voor veel ophef zorgt en tot straatprotesten leidt, is een operatie van NDS02 in september 2019 waarbij vier broers gedood worden.²¹⁰ NDS02 is een afdeling van de NDS die opereert in de provincie Nangarhar en mogelijk ook andere omliggende provincies in de oostelijke regio. In een rapport van oktober 2019 rekent Human Rights Watch (HRW) deze NDS02 tot de Afghaanse eenheden die verantwoordelijk zijn voor wandaden.²¹¹ Terwijl officiële bronnen beweren dat de slachtoffers personen waren die banden hadden met ISKP, ontkennen kennissen van de broers dit met klem. De Afghaanse president heeft de opdracht gegeven tot een onderzoek en het ontslag van de directeur van de NDS, Mohammad Masoom Stanekzai, aanvaard.²¹² Begin 2020 heeft UNAMA nog geen informatie ontvangen over een strafonderzoek en de strafrechtelijke vervolging van de verantwoordelijken.²¹³

In tegenstelling tot de vorige verslagperiode wordt Jalalabad in deze verslagperiode minder vaak getroffen door zelfmoordaanslagen en aanslagen waarbij tientallen doden vallen, al doen ze zich ook nu nog voor. Zo komen bij de door ISKP opgeëiste zelfmoordaanslag in de buurt van politiewagen of –controlepost in Jalalabad op 13 juni 2019 niet alleen politieagenten om het leven maar vallen ook meer dan tien burgerdoden.²¹⁴ Ook de zelfmoordaanslag van de taliban op een konvooi van de NDS in oktober 2019 kost zowel het leven aan NDS-medewerkers als aan enkele burgers, onder wie een kind.²¹⁵

Volgens een diplomatische bron die Landinfo in oktober 2019 heeft geïnterviewd zit ISKP achter verschillende gerichte moorden in de stad Jalalabad, op stammenleiders, religieuze leiders en zakenlui. Ook wordt melding gemaakt van dreigbrieven waarin ISKP financiële steun eist van zakenlui, dokters en anderen van wie men denkt dat ze bemiddeld zijn.²¹⁶

²⁰⁴ NYT, 11/07/2019, [url](#); NYT, 27/06/2019, [url](#); UNAMA, 22/02/2020, p. 47, [url](#); Pajhwok Afghan News, 09/03/2019, [url](#)

²⁰⁵ ACLED, 1/02/2020, [url](#); NYT, 22/03/2019, [url](#); NYT, 27/06/2019, [url](#); NYT, 11/07/2019, [url](#)

²⁰⁶ NYT, 05/12/2019, [url](#); Al Jazeera, 11/12/2019, [url](#)

²⁰⁷ NYT, 04/12/2019, [url](#); Guardian (The), 04/12/2019, [url](#); RFE/RL, 04/12/2019, [url](#)

²⁰⁸ NYT, 04/12/2019, [url](#); AFP via Gulf News, 04/12/2019, [url](#); The New Humanitarian, 12/12/2019, [url](#)

²⁰⁹ UNOCHA, 21/12/2019, pp. 35-36, [url](#)

²¹⁰ Al Jazeera, 31/10/2019, [url](#); AFP via RFI, 05/09/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 07/09/2019, [url](#); UNAMA, 22/02/2020, pp. 66-67, [url](#)

²¹¹ HRW, 31/10/2019, [url](#)

²¹² Al Jazeera, 06/09/2019, [url](#); UNAMA, 17/10/2019, p. 1, [url](#); Bakhtar News Agency, 07/09/2019, [url](#); Khaama press, 05/09/2019, [url](#)

²¹³ UNAMA, 22/02/2020, pp. 67; 74, [url](#)

²¹⁴ ACLED, 01/02/2020, [url](#); Al Jazeera, 12/07/2019, [url](#); NYT, 13/06/2019, [url](#); Al Jazeera, 13/06/2019, [url](#); RFE/RL, 13/06/2019, [url](#)

²¹⁵ AP, 25/10/2019, [url](#); NYT, 04/10/2019, [url](#); Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 25/10/2019, [url](#)

²¹⁶ Landinfo, 22/01/2019, pp. 21-22, [url](#)

De analyse van de geregistreerde veiligheidsincidenten in het district Behsud (zie [4. Typologie van het geweld](#)) geeft aan dat het geweld enerzijds gericht is tegen de Afghaanse veiligheidsdiensten. Anderzijds voeren de Afghaanse veiligheidsdiensten in de verslagperiode een aantal offensieven uit waarbij opstandelingen gedood worden. Bij een operatie van een door de Central Intelligence Agency (CIA) getrainde Afghaanse eenheid in maart 2019 worden vijf burgers gedood en raken drie anderen gewond.²¹⁷

De twee incidenten die ACLED onder *violence against civilians* codeert in het district Behsud zijn de moord op een rechter in de omgeving van Bes-e Ekmalati in januari 2020 en de moord op een religieus geleerde in de omgeving van Buland Ghar op 1 mei 2019 en op een burger in het vijfde politiedistrict in Behsud.²¹⁸

De analyse van de geregistreerde veiligheidsincidenten in het district Surkhrod (zie [4. Typologie van het geweld](#)) toont aan dat het geweld voornamelijk gericht is tegen de Afghaanse veiligheids- en ordediensten, zoals het Afghaanse leger, de politie of lokale milities. Gewapende confrontaties aan controleposten, schietpartijen door opstandelingen en aanslagen met IED's maken verschillende slachtoffers bij het Afghaanse veiligheidspersoneel in Surkhrod.²¹⁹ Daarnaast voeren de Afghaanse veiligheidsdiensten, vooral in augustus en september 2019, verschillende operaties uit waarbij opstandelingen worden gedood.²²⁰ Bij dergelijke incidenten kunnen burgerslachtoffers vallen. Op 14 februari 2020 treft een luchtaanval twee wagens in de omgeving van Kakarak in het district Surkhrod. Minstens negen burgers komen daarbij om het leven.²²¹

6. Geografische verdeling

De geraadpleegde bronnen vermelden slechts sporadisch de precieze locatie van een geweldsincident. Er wordt min of meer consistent vermeld in welk district een incident plaatsvond maar slechts in enkele gevallen wordt ook het dorp genoemd. In de verslagperiode worden in de stad Jalalabad incidenten gerapporteerd in alle zes politiedistricten.²²² Een aantal bronnen situeren incidenten in PD7 en PD8 in de stad Jalalabad.²²³

²¹⁷ ACLED, 01/02/2020, [url](#); NYT, 29/03/2019, [url](#)

²¹⁸ ACLED, 01/02/2020, [url](#); Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 24/01/2020, [url](#); Pajhwok Afghan New, 01/05/2019, [url](#)

²¹⁹ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

²²⁰ Pajhwok Afghan News, 27/08/2019, [url](#)

²²¹ Dit incident valt buiten de verslagperiode van deze COI Focus maar is opgenomen vanwege zijn relevantie voor deze COI Focus. NYT, 27/02/2020, [url](#); RFE/RL, 15/02/2020, [url](#)

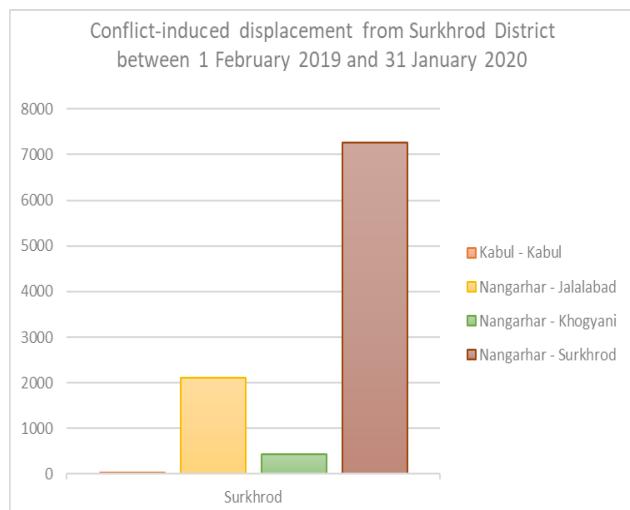
²²² NYT, 08/02/2019, [url](#); NYT, 20/06/2019, [url](#); NYT, 11/04/2019, [url](#); NYT, 27/06/2019, [url](#); NYT, 11/07/2019, [url](#); NYT, 05/09/2019, [url](#); NYT, 13/06/2019, [url](#); Bakhtar News Agency, 14/06/2019, [url](#); Shamshad (@Shamshadnetwork), 04/12/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), 13/07/2019, [url](#)

²²³ NYT, 11/07/2019, [url](#); Sarwary B. (@bsarwary), 06/12/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), 14/09/2019, [url](#); Ariana News, 28/11/2019, [url](#)

7. Verplaatsingen van de bevolking

Voor een overzicht van het aantal binnenlandse ontheemden (*internally displaced persons*, IDP's), afkomstig uit de regio van Jalalabad en het aantal IDP's die terechtkomen in de omgeving van Jalalabad, maakt Cedoca gebruik van gegevens van UNOCHA over geregistreerde IDP's die het conflict ontvluchten. In die data maakt UNOCHA geen onderscheid tussen de stad Jalalabad en het district Jalalabad. De aantallen IDP's hieronder weergegeven hebben dus steeds betrekking op het district Jalalabad. Aangezien verschillende bronnen aangeven dat ook delen van de omliggende districten Behsud en Surkhrod behoren tot een ruimere "Jalalabad City Region", wordt hieronder ook een overzicht van het aantal IDP's van en naar deze districten weergegeven.

In 2019 ziet de provincie Nangarhar een sterke toename in het aantal ontheemden vanwege gevechten tussen verschillende groepen opstandelingen,²²⁴ met name tussen de taliban en ISKP.

Grafiek 5: Door conflict veroorzaakte ontheeming vanuit het district Surkhrod tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van data van UNOCHA.

Hoewel de organisatie occasioneel meldingen krijgt van personen die vanwege conflict de districten hebben verlaten en verificaties uitvoert,²²⁵ registreert UNOCHA tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020 geen IDP's afkomstig uit de districten Jalalabad en Behsud. In diezelfde periode registreert UNOCHA 9.856 IDP's afkomstig uit het district Surkhrod, vrijwel allemaal ontheemd eind augustus 2019,²²⁶ wanneer militaire operaties in het district plaatsvinden.²²⁷ De meesten blijven binnen het district Surkhrod terwijl een tweede grote groep zijn toevlucht zoekt in het district Jalalabad. Ook in september en oktober 2019, de periode waarin berichten verschijnen over luchtaanvallen in het district,²²⁸ maakt UNOCHA nog melding van grote groepen ontheemden uit Surkhrod.²²⁹

²²⁴ UNOCHA, 31/12/2019, p. 18, [url](#); UNOCHA, 04/12/2019, p. 13, [url](#),

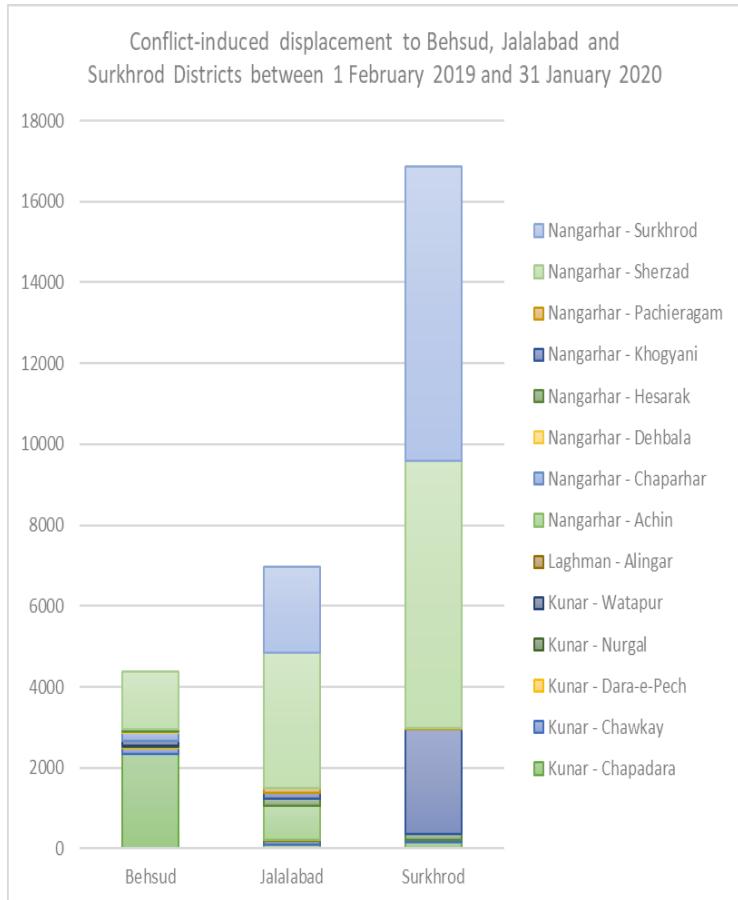
²²⁵ UNOCHA, 24/10/2019, [url](#); UNOCHA, 02/10/2019, [url](#)

²²⁶ UNOCHA, 03/02/2020, [url](#); UNOCHA, 03/02/2020, [url](#); Pajhwok Afghan News, 04/09/2019, [url](#)

²²⁷ UNOCHA, Afghanistan. 18/09/2019, [url](#)

²²⁸ ACLED, 01/02/2020, [url](#)

²²⁹ UNOCHA, 22/09/2019, [url](#); UNOCHA, 16/10/2019, [url](#); UNOCHA, 30/10/2019, [url](#)

Grafiek 6: Door conflict veroorzaakte ontheemding naar de districten Behsud, Jalalabad en Surkhrod tussen 1 februari 2019 en 31 januari 2020. Grafiek opgemaakt door Cedoca op basis van data van UNOCHA.

Jalalabad, Behsud en Surkhrod zijn districten die IDP's opvangen. Volgens FEWS vangen enkele steden, als bolwerken van relatieve veiligheid in provincies waar de onveiligheid in rurale gebieden toeneemt, de meeste ontheemden op. Ook Jalalabad wordt daarbij gerekend.²³⁰ Tussen 1 februari 2019 tot 31 januari 2020 registreert UNOCHA 6.965 IDP's, die omwille van het conflict hun toevlucht zoeken tot het district Jalalabad. Bijna allen zijn afkomstig uit de provincie Nangarhar, een grote groep uit het district Sherzad in de eerste helft van 2019 en een andere grote groep uit het district Surkhrod in augustus 2019 en een groep uit het district Achin in november-december 2019. Deze groep, onder wie veel vrouwen en kinderen,²³¹ wordt opgevangen in een overheidsgebouw in de stad,²³² het directoraat voor Religieuze Zaken.²³³ Verder vangt Jalalabad nog kleinere groepen op uit een aantal andere districten in Nangarhar. Daarnaast komt een klein aantal ontheemden in Jalalabad aan vanuit verschillende districten in de provincie Kunar en uit het district Alishang in Laghman.²³⁴

In tegenstelling tot in de voorgaande periode ligt het aantal geregistreerde IDP's in het district Surkhrod opnieuw hoger dan in het district Jalalabad volgens de data van UNOCHA. Surkhrod vangt in de verslagperiode 16.862 IDP's op. Iets minder dan de helft zijn ontheemd binnen het district zelf in augustus 2019. Verder vangt Surkhrod, net als Jalalabad, een grote groep uit het district Sherzad op in het voorjaar van 2019. Het gaat om personen die daar hevige gevechten tussen ISKP-aanhangers en de taliban ontvluchten, op zoek naar veiligere plaatsen.²³⁵ In de eerste maanden van 2019 zoeken

²³⁰ FEWS, 29/06/2019, p. 6, [url](#)

²³¹ UNOCHA, 21/11/2019, [url](#); UNOCHA, 27/11/2019, [url](#)

²³² UNOCHA, 08/01/2020, [url](#); UNOCHA, 11/12/2019, [url](#); UNOCHA, 04/12/2019, [url](#)

²³³ UNOCHA, 18/12/2019, [url](#); UNOCHA, 26/12/2019, [url](#); UNOCHA, 31/12/2019, [url](#)

²³⁴ UNOCHA, Afghanistan - Conflict Induced Displacements in 2019, 03/02/2020, [url](#); UNOCHA, 03/02/2020, [url](#); Pajhwok Afghan News, 04/09/2019, [url](#)

²³⁵ UNOCHA, 08/01/2020, [url](#); Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 24/04/2019, [url](#); UNSG, 14/06/2019, p. 11, [url](#),

ook personen uit het district Khogyani hun toevlucht tot Surkhrod.²³⁶ Verder vangt Surkhrod nog kleinere groepen op uit de districten Hesarak en Pachieragam (Nangarhar) en uit de districten Nurgal en Chawkay (Kunar).

Het district Behsud vangt in de verslagperiode 4.368 IDP's op. De grootste groep is het district Chapadara in Kunar ontvlucht in maart 2019, een andere grote groep is het district Sherzad in Nangarhar ontvlucht in april 2019. Verder vangt Behsud nog kleinere groepen IDP's op uit verschillende districten van de provincies Kunar en Nangarhar.²³⁷

De districten Jalalabad, Behsud en Surkhrod vangen ook IDP's op die om andere redenen dan het conflict ontheemd zijn. De Internationale Organisatie voor Migratie (International Organization for Migration, IOM) houdt onder meer het aantal IDP's die in bepaalde locaties, districten of provincies aankomen bij. Anders dan de cijfers van UNOCHA, betreffen de cijfers van IOM niet enkel het aantal personen die vanwege het conflict als ontheemde in het district geregistreerd zijn, maar ook IDP's die om andere reden hun plaats van gewoonlijk verblijf hebben moeten verlaten.²³⁸

Een studie over ontheemden van Samuel Hall, Norwegian Refugee Council (NRC) en Internal Displacement Monitoring Centre (IDMC) van januari 2018 geeft aan dat de meerderheid van de bevolking de rurale gebieden ontvluchten en hun toevlucht zoeken tot de districtscentra. Cijfers uit deze studie wijzen uit dat 76 % van de respondenten uit het oosten van Afghanistan hun toevlucht zochten tot Jalalabad.²³⁹ Volgens een rapport van Oxfam van januari 2018 zoekt de bevolking uit minder veilige districten in Nangarhar vooral hun toevlucht tot de "veiligeren districten" Behsud en Surkhrod.²⁴⁰ Data van UNOCHA geven aan dat Jalalabad, Behsud en Surkhrod in de huidige verslagperiode nog steeds tot de districten in de provincie Nangarhar behoren die de meeste aan het conflict gelinkte IDP's opvangen.²⁴¹

Na Kabul vangt de provincie Nangarhar de meeste terugkeerders op sinds 2002.²⁴² Terugkeerders uit Pakistan zijn geneigd om zich rond de steden Kandahar, Jalalabad en Kabul te vestigen.²⁴³ Velen zijn niet van plan om naar hun herkomstregio door te reizen of kunnen het niet, soms vanwege de onveiligheid in die regio of omdat ze er geen land meer bezitten.²⁴⁴ De (on)vrijwillige terugkeer van Afghaanse vluchtelingen uit voornamelijk Pakistan neemt in 2016 en tijdens de eerste helft van 2017 toe. In 2016 keren bijna 625.000 Afghaanse vluchtelingen terug uit Pakistan naar Afghanistan, vooral in de tweede helft van het jaar.²⁴⁵ Volgens schattingen vestigt de meerderheid onder hen zich in Nangarhar,²⁴⁶ vooral in de districten Behsud, Surkhrod, Chaparhar en Jalalabad.²⁴⁷ In 2018 ziet UNOCHA een historisch lage terugkeer naar Afghanistan vanuit Pakistan (43.000 personen) tegenover

²³⁶ Pajhwok Afghan News, 02/05/2019, [url](#)

²³⁷ UNOCHA, 02/05/2019, [url](#)

²³⁸ IOM, 26/09/2019, [url](#)

²³⁹ Samuel Hall, NRC, IDMC, 24/01/2018, p. 20, [url](#)

²⁴⁰ Oxfam (Kamminga J., Zaki A.), 31/01/2018, p. 28, [url](#)

²⁴¹ UNOCHA, 03/02/2020, [url](#); UNOCHA, 03/02/2020, [url](#)

²⁴² Tufts University – Feinstein International Center, 15/10/2018, p. 4, [url](#)

²⁴³ The Asia Foundation, 14/05/2019, p. 13, [url](#)

²⁴⁴ UNOCHA, 25/03/2018, [url](#)

²⁴⁵ HRW, 13/02/2017, [url](#)

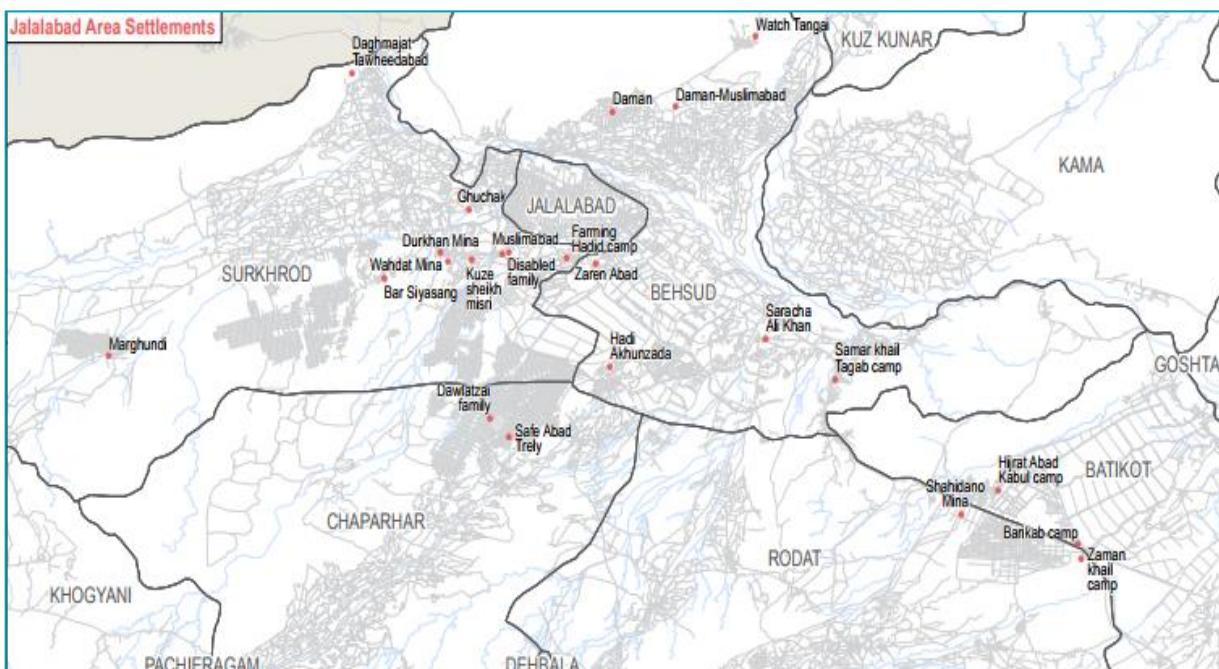
²⁴⁶ Oxfam (Kamminga J., Zaki A.), 31/01/2018, p. 28, [url](#)

²⁴⁷ IOM, 31/12/2018, p. 6, [url](#); IOM, 30/06/2019, p. 6, [url](#)

ongezien hoge aantal terugkeerders (673.000) vanuit Iran.²⁴⁸ Ook in 2019 blijft het aantal terugkeerders vanuit Pakistan laag (25.400 personen).²⁴⁹

Meer dan de helft van de IDP's in Afghanistan wonen in en rond de grote steden, meestal in informele nederzettingen aan de rand.²⁵⁰ Dat is ook het geval in de omgeving van de stad Jalalabad en de omliggende districten²⁵¹, zoals onderstaande kaarten ook aantonen. Een rapport van Oxfam van mei 2017 stelt dat 59 % van de bevolking in de stad Jalalabad bestaat uit IDP's en/of uit terugkeerders.²⁵²

Onderstaande kaart van REACH²⁵³ toont de verschillende IDP-kampen en nederzettingen in de nabijheid van de stad Jalalabad en omliggende districten.

Kaart 5: Informele IDP locaties in de provincie Nangarhar - januari 2017

De combinatie van een snelle bevolkingsgroei, migratie van het platteland naar de steden en ontheemding zorgt ervoor dat de druk op stedelijke centra verder toeneemt en leiden tot een steeds grotere vraag naar lokale voorzieningen en basisdiensten. UNOCHA wijst erop dat Afghanistan het moeilijk heeft om het hoofd te bieden aan de uitdagingen op gebied van stadsplanning als gevolg van de massale interne ontheemding.²⁵⁴ In 2019 behoren Behsud, Jalalabad, Surkhrod en Chaparhar tot de 25 districten in Afghanistan die de meeste IDP's en terugkeerders (*returnees*) opvangen.²⁵⁵ De

²⁴⁸ UNOCHA, 06/12/2018, pp. 6, 11, [url](#)

²⁴⁹ UNOCHA, 08/01/2020, [url](#)

²⁵⁰ Ministerie van Buitenlandse Zaken Nederland, 30/11/2016, p. 92, [url](#)

²⁵¹ REACH, 01/2017, [url](#); Oxfam, 12/05/2017, p. 28, [url](#)

²⁵² Oxfam, 12/05/2017, p. 19, [url](#)

²⁵³ REACH, 01/2017, [url](#); UN Habitat, e-mail, 09/01/2018

²⁵⁴ UNOCHA, 04/12/2019, [url](#), pp. 10-11, 27

²⁵⁵ IOM, 30/06/2019, p. 6, [url](#)

instroom van kwetsbare bevolkingsgroepen als IDP's en terugkeerders in de steden Kabul en Jalalabad maakt dat de humanitaire noden in de provincies Kabul en Nangarhar hoog zijn.²⁵⁶

8. Impact van het geweld

In de verslagperiode wordt de stad Jalalabad een aantal keer getroffen door meerdere explosies op opeenvolgende dagen of op eenzelfde dag. Dergelijke incidenten wakkeren angstgevoelens aan bij de inwoners van de stad waar zich ook eerder al af en toe reeksen explosies hebben voorgedaan.²⁵⁷

UNOCHA wijst erop dat het gebrek aan toegang tot diensten een belangrijk gevolg is van de crisis in Afghanistan. Angst belemmert veel mensen in hun vermogen om deel te nemen aan de samenleving, toegang te krijgen tot diensten en een inkomen te verdienen.²⁵⁸

8.1. Functioneren van de overheidsdiensten

Volgens een artikel van analist Borhan Osman van september 2016 hebben de ANSF alleen "een nominale aanwezigheid in de districtscentra" van de provincie Nangarhar.²⁵⁹ In 2020 werken administratieve kantoren van verschillende districten in Nangarhar uit veiligheidsoverwegingen nog steeds vanuit de provinciale hoofdstad Jalalabad.²⁶⁰

Naar aanleiding van incidenten klagen inwoners van de stad Jalalabad soms over de incompetentie van de orde- en veiligheidsdiensten,²⁶¹ terwijl de Afghaanse veiligheidsdiensten herhaaldelijk in het nieuws komen omdat ze een aanslag in Jalalabad hebben verijdeld,²⁶² opstandelingen gearresteerd hebben,²⁶³ of tijdens een operatie een kopstuk van de taliban of ISKP hebben gedood dat ze verantwoordelijk achten voor aanslagen in de stad Jalalabad.²⁶⁴

Pajhwok laat in de zomer van 2017 enkele inwoners van de stad Jalalabad aan het woord. Zij spreken over een groeiend onveiligheidsgevoel in de stad door de toename van het aantal doelgerichte aanvallen, moorden en stijgende criminaliteit.²⁶⁵ Een economische maffia, een machtsmonopolie van lokale individuen, illegale gewapende mannen en zwakke veiligheidsorganen liggen aan de basis van het onveiligheidsgevoel in de provincie.²⁶⁶ In het najaar van 2018 wijst een artikel van de NYT erop dat corruptie en infiltratie van de maffia de situatie in de provincie Nangarhar nog complexer maken. Dit, samen met het feit dat de stad in het voorjaar en de zomer van 2018 getroffen is door enkele

²⁵⁶ The Asia Foundation, 14/05/2019, p. 106, [url](#)

²⁵⁷ ABCNews, 11/10/2019, [url](#); Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 09/04/2019, [url](#)

²⁵⁸ UNOCHA, 04/12/2019, p. 24, [url](#)

²⁵⁹ AAN (Osman B.), 27/09/2016, [url](#)

²⁶⁰ BBC Monitoring, 26/01/2020, [url](#); AAN (Ali O.), 01/03/2020, [url](#)

²⁶¹ BBC Monitoring, 01/08/2019, [url](#)

²⁶² Khaama Press, 11/07/2019, [url](#)

²⁶³ Khaama Press, 18/06/2019, [url](#); Khaama Press, 30/03/2019, [url](#); Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 24/05/2019, [url](#); Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 12/04/2019, [url](#); Afghanistan Times, 25/03/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, 07/03/2019, [url](#); Pajhwok Afghan News, Daesh, 29/01/2019, [url](#)

²⁶⁴ Khaama press, 23/08/2019, [url](#)

²⁶⁵ Pajhwok Afghan News, 16/07/2017, [url](#); Pajhwok Afghan News, 05/08/2017, [url](#); Pajhwok Afghan News, 05/08/2017, [url](#); Pajhwok Afghan News, 18/09/2017, [url](#)

²⁶⁶ Pajhwok Afghan News, 16/07/2017, [url](#)

opeenvolgende zelfmoordaanslagen, zet de regering ertoe aan om alle *senior* politiefunctionarissen te vervangen en vanaf augustus 2018 de controle over de veiligheid van Jalalabad over te dragen aan het leger.²⁶⁷ Eerder, in mei 2018, werd de gouverneur van Nangarhar ontslagen wegens de verslechterende veiligheidssituatie in de provincie.²⁶⁸ Volgens de secretaris-generaal van de Verenigde Naties lijkt de robuuste aanwezigheid van de Afghaanse defensie- en veiligheidsdiensten (Afghan National Defense and Security Forces, ANDSF) in Jalalabad sinds augustus 2018 een positieve impact te hebben op de algemene veiligheidssituatie in de stad.²⁶⁹ Zoals hierboven al vermeld, schrijft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties dat het aantal zelfmoordaanslagen in Afghanistan in het najaar van 2018 en in 2019 gedaald is dankzij succesvolle veiligheidsmaatregelen in de steden Kabul en Jalalabad.²⁷⁰

Nadat verschillende explosies de stad op 13 mei 2019 treffen, draagt de politie de veiligheid van Jalalabad over aan de *special forces*.²⁷¹ Begin juli 2019 verklaart het provinciale politiehoofdkwartier van Nangarhar dat een zestig man tellende nieuwe politie-eenheid is opgericht om de poorten van de stad Jalalabad te bewaken en voertuigen die de stad binnenrijden te doorzoeken.²⁷²

8.2. Toegang tot de basisvoorzieningen

Samuel Hall publiceert in 2014 een studie over armoede, voedselonzekerheid en veerkracht in de grote Afghaanse steden. Dit onderzoek plaatst Jalalabad, naast Kandahar, bovenaan de lijst van Afghaanse steden met het hoogste niveau van voedselonzekerheid.²⁷³ De toegang tot basisvoorzieningen en -diensten (in het bijzonder toegang tot stromend water) blijkt in Jalalabad minder problematisch te zijn dan in andere steden. De toegang tot elektriciteit blijkt wel een probleem te zijn. De studie van Samuel Hall geeft aan dat veel voedsel in Jalalabad geïmporteerd wordt aan lagere prijzen vanuit Pakistan. Vooral de IDP's in Jalalabad hebben te kampen met voedselonzekerheid.²⁷⁴

Net als in Kabul liggen de tarweprijzen in Jalalabad in 2019 boven het vijfjaarsgemiddelde. De factoren die de markt beïnvloeden in beide steden zijn complex: conflict, handelsdynamiek met Pakistan en de influx van IDP's en niet gedocumenteerde terugkeerders.²⁷⁵

De 141 gezondheidsfaciliteiten in Nangarhar moeten dienst doen voor meer dan 3,9 miljoen personen, 57 % ervan zijn overbelast.²⁷⁶ De stad Jalalabad herbergt achttien gezondheidsfaciliteiten.²⁷⁷ Het provinciale ziekenhuis in de stad is vaak overbelast.²⁷⁸ Veel mensen in de oostelijke en zuidelijke delen van het land reizen naar Jalalabad om medische hulp te zoeken, aangezien de gezondheidsfaciliteiten in hun eigen, vaak rurale gebieden, ondermaats zijn.²⁷⁹ UNOCHA wijst erop dat de combinatie van

²⁶⁷ NYT, 02/10/2018, [url](#)

²⁶⁸ RFE/RL, 19/05/2018, [url](#)

²⁶⁹ UNSG, 07/12/2018, pp. 5,6, [url](#)

²⁷⁰ UNSG, 07/12/2018, pp. 5,6, [url](#); UNSG, 14/06/2019, p. 5, [url](#)

²⁷¹ Pajhwok Afghan News, 14/05/2019, [url](#)

²⁷² BBC Monitoring, 18/07/2019, [url](#)

²⁷³ Samuel Hall, 31/01/2014, pp. 6-7, [url](#)

²⁷⁴ Samuel Hall, 31/01/2014, pp. 6-7, pp. 44-49, p.78, [url](#)

²⁷⁵ FEWS, 29/06/2019, p.2, [url](#)

²⁷⁶ UNOCHA, 04/12/2019, p. 27, [url](#)

²⁷⁷ Westerse veiligheidsmedewerker, senior analist, e-mail, 19/12/2017

²⁷⁸ AAN (Muzhary F.), 12/05/2017, [url](#)

²⁷⁹ Norwegian Afghanistan Committee, 22/01/2013, [url](#)

conflict, onbetaalbare kosten en onvoldoende bereik en capaciteit een negatieve impact op de toegang tot de nodige gezondheidszorg blijft hebben.²⁸⁰

Tot bezorgdheid van lokale inwoners, leggen artsen en apothekers van private hospitalen in Jalalabad in september 2019 even het werk neer nadat het hoofd van de artsenbond om het leven gekomen is bij een explosie in de stad. Ze dringen er bij de overheid op aan om hun veiligheid te garanderen.²⁸¹

Tussen 1 januari en 17 november 2019 zijn 52 gezondheidsvoorzieningen gesloten in de provincie Nangarhar, op een totaal van 193 in heel Afghanistan. Daarnaast raakten vier voorzieningen beschadigd.²⁸² In januari 2020 bevestigen de taliban dat ze opdracht hebben gegeven om verschillende gezondheidscentra in de provincies Nangarhar en Paktia te sluiten. Dit gebeurde volgens hen omdat hulporganisaties hun verbintenissen om de klinieken uit te rusten niet waren nagekomen. Ze voegen eraan toe dat dit niet betekent dat ze het verstrekken van gezondheidszorg willen verhinderen. Ze verklaren net van plan te zijn om de gezondheidszorg voor de bevolking te verbeteren, via monitoring door hun gezondheidscommissie. Een van de getroffen gezondheidscentra is een niet nader genoemde kliniek in het district Surkhrod. In een reactie zegt de woordvoerder van de gouverneur van Nangarhar dat enkele gezondheidscentra opnieuw geopend zijn dankzij de bemiddeling van de bevolking en dat geen enkele kliniek in Nangarhar nog gesloten is.²⁸³ Zoals gezegd zijn vijftien ziekenhuizen in Nangarhar die sinds 13 januari 2020 gesloten waren, heropend op 9 februari 2020. Verschillende andere gezondheidscentra blijven in februari 2020 evenwel nog gesloten. Er lopen onderhandelingen om ook deze te heropenen.²⁸⁴

Vergeleken met de bewoners van andere grote Afghaanse steden toont een studie van Samuel Hall aan dat de inwoners van Jalalabad een lager opleidingsniveau hebben. In tegenstelling tot de situatie in steden als Kabul, Mazar-e Sharif en Herat, sturen een aanzienlijk aantal huishoudens in Jalalabad voornamelijk enkel de jongens naar school.²⁸⁵ Een groot deel van de inwoners van de stad heeft geen volledige formele opleiding genoten. De grote instroom van IDP's en terugkeerders heeft de onderwijssector in de stad Jalalabad ook enorm belast.²⁸⁶ In het district Behsud heeft het United Nations Children's Fund (UNICEF) een aantal scholen opgericht zodat ook kinderen van IDP's van onderwijs kunnen genieten.²⁸⁷ Hoewel het een algemeen probleem is in Afghanistan, hebben vooral regio's die veel IDP's en terugkeerders opvangen, zoals Kunar en Nangarhar in het oosten, te kampen met een slechte kwaliteit van onderwijs door onveilige en ongeschikte infrastructuur, onvoldoende lesmateriaal en overbevolking.²⁸⁸

De stad Jalalabad ondervindt regelmatig stroompannes. De beperkte elektriciteitstoever zorgt ervoor dat veel inwoners van de stad beroep moeten doen op generatoren om voldoende stroom te voorzien. De stroomonderbrekingen hebben een invloed op de veilheidssituatie in de stad en legt beperkingen op aan de industriële ontwikkeling in de omgeving.²⁸⁹ In juni 2017 wordt een derde

²⁸⁰ UNOCHA, 06/12/2018, p.14, [url](#)

²⁸¹ BBC Monitoring, 03/10/2019, [url](#); BBC Monitoring, 03/10/2019, [url](#)

²⁸² WHO, Afghanistan, 18/11/2019, [url](#)

²⁸³ Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, 24/01/2020, [url](#)

²⁸⁴ UNOCHA, 12/02/2020, [url](#)

²⁸⁵ Samuel Hall, 31/01/2014, p. 51, [url](#)

²⁸⁶ AAN (Muzhary F.), 12/05/2017, [url](#)

²⁸⁷ UNICEF (Foster N.), 25/05/2016, [url](#)

²⁸⁸ UNOCHA, 04/12/2019, p. 25, [url](#)

²⁸⁹ IRIN News, 20/12/2012, [url](#); IWPR, 15/07/2013, [url](#)

elektriciteitstransformator geïnstalleerd in de stad. Deze ingreep zorgt ervoor dat de stroomonderbrekingen verminderen.²⁹⁰ Volgens een analyse van AAN zijn Jalalabad, Behsud en Surkhrod de enige districten in Nangarhar waar er op permanente basis elektriciteit geleverd wordt aan de inwoners. Da Afghanistan Breshna Sherkat (DABS), de landelijke electriciteitsleverancier, wekt elektriciteit op middels de grote Naghlu stuwdam op de Kaboelrivier in Surobi en de kleinere Darunta stuwdam, zo'n zeven kilometer westwaarts van Jalalabad. Gecombineerd voorziet de DABS op deze manier de zone Jalalabad-Behsud-Surkhrod van elektriciteit. In meer afgelegen districten is de elektriciteitstoever veel meer fragmentair of zelfs onbestaand.²⁹¹ Door de in februari 2020 aangekondigde bouw van 30 kleine hydro-elektrische stuwdammen in Nangarhar zouden duizenden families in de provincie van stroom voorzien moeten worden.²⁹²

Net zoals andere steden in Afghanistan, heeft Jalalabad geen bijgewerkt stadsplan en tot de stad een nieuw plan heeft goedgekeurd, blijft het bestaande 50-jaar oude plan de officiële blauwdruk van de stad. Zowel voor de stad als voor de inwoners betekent dit dat gemeenschapsbehoeften en gemeentelijke doelen niet kunnen worden bereikt, dat diensten niet adequaat worden verstrekt en dat het grondgebruik ongecontroleerd blijft.²⁹³ Eind april 2014 werden plannen voor een stedelijk masterplan voor de stad gelanceerd.²⁹⁴ Grote constructieprojecten in Jalalabad en in het district Behsud (nieuwe wegen, investeringen in ziekenhuizen en creatie van markten) creëren sindsdien werkgelegenheid en geven de handel een boost.²⁹⁵

8.3. Bereikbaarheid

De luchthaven van Jalalabad ligt ongeveer op vijf kilometer ten zuidoosten van de stad. Net naast de luchthaven ligt de militaire basis *Forward Operating Base* (FOB) Fenty.²⁹⁶ Hoewel de Afghaanse pers in januari 2017 de start van de bouw van een civiele luchthaven in Jalalabad aankondigt,²⁹⁷ verklaart een in Jalalabad gestationeerd medewerker van United Nations Humanitarian Air Service (UNHAS) in januari 2018 aan het Zweedse COI-dienst Migrationsverket dat de luchthaven tot dan enkel voor militaire doeleinden en humanitaire vluchten gebruikt wordt.²⁹⁸ De luchthaven van Jalalabad en de bijhorende militaire basis zijn de voorbije jaren meermaals aangevallen door opstandelingen.²⁹⁹ Ook in deze verslagperiode melden de taliban via hun eigen mediakanalen de luchthaven en bijhorende militaire basis te hebben bestookt met raketaanvallen.³⁰⁰

Doordat de luchthaven uitsluitend voor militaire doeleinden wordt gebruikt, is de stad Jalalabad voor burgers vanuit Kabul enkel bereikbaar via de weg. De Kabul-Jalalabad Highway verbindt beide steden met elkaar en is ongeveer 160 km lang.³⁰¹ Deze route is van groot strategisch belang. Volgens een

²⁹⁰ Wadsam Afghan Business Portal News, 10/06/2017, [url](#)

²⁹¹ AAN, 25/03/2019, [url](#)

²⁹² Bakhtar News, 27/02/2020, [url](#)

²⁹³ USAID, 13/02/2012, [url](#)

²⁹⁴ Pajhwok Afghan News, 30/04/2014, [url](#)

²⁹⁵ Pajhwok Afghan News, 10/01/2018, [url](#); Pajhwok Afghan News, 23/01/2018, [url](#); Pajhwok Afghan News, 24/01/2018, [url](#); Pajhwok Afghan News, 06/02/2018, [url](#)

²⁹⁶ Migrationsverket, 24/05/2016, pp. 1-2, [url](#)

²⁹⁷ Pajhwok Afghan News, 02/01/2017, [url](#)

²⁹⁸ Lifos (Migrationsverket), 07/02/2019, p. 12, [url](#)

²⁹⁹ Tolo News, 02/12/2012, [url](#); Reuters, 21/06/2014, [url](#)

³⁰⁰ Voice of Jihad (Alemarah), 17/02/2020, [url](#)

³⁰¹ Landinfo, 02/10/2017, p. 12, [url](#)

lokale journalist, met wie het Noorse Landinfo gesproken heeft in april-mei 2017, maken dagelijks 20.000 voertuigen gebruik van deze weg.³⁰² De Kabul-Jalalabad Highway staat bekend als een van de gevaarlijkste wegen ter wereld. In Surobi kronkelt de weg van Jalalabad via talloze haarspeldbochten steil omhoog door de kloof van de rivier Kabul. De ontelbare vrachtwagens die uit Pakistan komen, raken soms maar met moeite de helling op. Dit leidt regelmatig tot files en wagens nemen dan ook vaak grote risico's bij roekeloze inhaalmanoeuvres die regelmatig tot dodelijke ongevallen leiden.³⁰³ Verkeersveiligheid is al jaren een groot probleem op deze weg.³⁰⁴ De oorzaken van ongevallen op deze weg moeten vaak worden gezocht bij roekeloos rijgedrag, overdreven snelheid en verkeersovertredingen.³⁰⁵ In de verslagperiode vallen opnieuw verschillende doden en gewonden bij verkeersongevallen op de Kabul-Jalalabad Highway.³⁰⁶ Officiële bronnen verklaren aan Pajhwok dat er 50 verkeersongelukken geregistreerd zijn de Kabul-Jalalabad Highway in 2019. Daarbij zijn minstens 45 personen omgekomen en zijn bijna 100 gewonden gevallen.³⁰⁷

Volgens een rapport van Landinfo van oktober 2017 is de controle over delen van de oostelijke regio, zoals de hoofdweg die door de provincie Nangarhar en de stad Jalalabad loopt, van het hoogste belang voor de Afghaanse autoriteiten en veiligheidstroepen en hebben de autoriteiten een zekere mate van controle.³⁰⁸ In een gesprek met Landinfo in oktober 2019 omschrijft een internationale bron de weg tussen Kabul en Jalalabad als voldoende veilig, ook voor internationale reizigers.³⁰⁹ Na klachten van chauffeurs en passagiers lanceren de Afghaanse veiligheids- en ordediensten in september 2019 operaties in enkele districten van de provincie Laghman om de veiligheid op de hoofdweg tussen Kabul en Jalalabad te verbeteren.³¹⁰ Volgens een lokale krant blijft de Kabul-Jalalabad Highway op 12 oktober 2019 zes uur lang afgesloten vanwege een confrontatie tussen een parlementslid en veiligheidsdiensten.³¹¹

In de huidige verslagperiode heeft Cedoca in mediaberichtgeving geen meldingen teruggevonden van illegale controleposten van opstandelingen op de snelweg tussen Kabul en Jalalabad waar weggebruikers werden gecontroleerd. Tijdens een Skypegesprek op 11 januari 2018 van Cedoca met een onafhankelijke consultant die in 2016 en 2017 regelmatig tussen Jalalabad en Kabul reisde, blijkt dat deze onafhankelijke consultant in 2017 weinig merkte van illegale controleposten. Hij geeft aan dat in 2016 wel sprake was van dergelijke illegale controleposten en dan vooral in de provincie Laghman.³¹² Een internationale bron benadrukt in oktober 2019 tegenover Landinfo dat illegale controleposten in vrijwel het hele land kunnen voorkomen, ook in regio's waar de taliban zwakker staan.³¹³

De 75 km lange Jalalabad-Torkham Road verbindt de stad met de grensovergang in Torkham aan de Afghaanse-Pakistaanse grens. Torkham is een belangrijke grensovergang voor de stad omdat via deze

³⁰² Landinfo, 02/10/2017, p. 12, [url](#)

³⁰³ The Diplomat (Gady F.-Z.), 13/12/2015, [url](#)

³⁰⁴ NYT, 07/02/2010, [url](#); Pajhwok Afghan News, 20/03/2013, [url](#); BBC Monitoring South Asia, 10/01/2020, [url](#)

³⁰⁵ Pajhwok Afghan News, 02/09/2017, [url](#); Pajhwok Afghan News, 12/12/2019, [url](#)

³⁰⁶ Pajhwok Afghan News, 12/12/2019, [url](#); BBC Monitoring South Asia, 03/01/2020, [url](#); BBC Monitoring South Asia, 29/12/2019, [url](#); Bakhtar News Agency, 23/09/2019, [url](#)

³⁰⁷ Pajhwok Afghan News, 30/12/2019, [url](#)

³⁰⁸ Landinfo, 02/10/2017, p. 4, [url](#)

³⁰⁹ Landinfo, 22/01/2019, p. 29, [url](#)

³¹⁰ Pajhwok Afghan News, 03/09/2019, [url](#)

³¹¹ BBC Monitoring, 14/10/2019, [url](#)

³¹² Onafhankelijke consultant, Skypegesprek, 11/01/2018

³¹³ Landinfo, 22/01/2019, p. 29, [url](#)

overgang goederen geïmporteerd en geëxporteerd worden naar en van Jalalabad.³¹⁴ In oktober 2019 vertelt een internationale bron aan Landinfo dat de veiligheid op de weg in Nangarhar verbeterd is. Dat geldt ook voor de weg van Jalalabad tot aan de grensovergang Torkham.³¹⁵

De Pakistaanse regering heeft op verschillende momenten de grens met Afghanistan gesloten of de regels om de grens over te steken verstrengd. Confrontaties hebben regelmatig geleid tot de sluiting van de grens. In maart 2017 waren de grensovergangen Spin Boldak en Torkham gedurende bijna 23 dagen gesloten.³¹⁶ Ook in deze verslagperiode verschijnen berichten over de tijdelijke sluiting van de grensovergang vanwege veiligheidsincidenten of naar aanleiding van de presidentsverkiezingen in Afghanistan.³¹⁷ Sluitingen van de grenspost Torkham hebben gevolgen voor de inwoners van Jalalabad. Ze verhinderen zowel de bewegingsvrijheid van de burgers in de streek als de regionale handelsactiviteiten.³¹⁸

³¹⁴ Al Jazeera, 18/06/2017, [url](#)

³¹⁵ Landinfo, 22/01/2019, p. 26, [url](#)

³¹⁶ AAN (Sabawoon, Ali M.), T28/01/2020, [url](#)

³¹⁷ Pajhwok Afghan News, 29/01/2020, [url](#); Tolo News, 30/09/2019, [url](#)

³¹⁸ Reuters, 20/03/2017, [url](#); Tribune, 21/10/2018, [url](#)

Samenvatting

Als een van de vijf grootste steden van Afghanistan vervult Jalalabad de rol van regionale hoofdstad in de oostelijke regio van Afghanistan. De stad is gelegen op een strategische positie langs verschillende handelsroutes.

Campagnes tegen ISKP van de Afghaanse en internationale strijdkrachten, de taliban en gewapende lokale inwoners hebben ISKP verzwakt. In deze verslagperiode neemt het aantal door ISKP gepleegde zelfmoordaanslagen af. Hoewel deze daling tegengegaan wordt door een grotere stijging van dergelijke aanslagen door de taliban, ziet Afghanistan in zijn geheel het aantal zelfmoordaanslagen in deze verslagperiode dalen. In de provincie Nangarhar zijn deze aanslagen niet langer de voornaamste oorzaak van burgerslachtoffers. De VN-secretaris-generaal schrijft de daling in zelfmoordaanslagen toe aan succesvolle preventie- en veiligheidsmaatregelen in de steden Kabul en Jalalabad.

Tussen 1 februari 2019 tot 31 januari 2020 zijn 69 geweldsincidenten geregistreerd in de stad Jalalabad en in het gelijknamige district. Bij ongeveer de helft van deze incidenten zijn IED's gebruikt. Daarnaast kampt de regio Jalalabad met (doelgerichte)-moorden en criminaliteit. De meeste aanslagen in de stad worden niet langer toegeschreven aan ISKP maar aan de taliban of niet nader geïdentificeerde gewapende groeperingen. Hoewel het geweld in Jalalabad voornamelijk is gericht tegen bepaalde profielen, vallen ook regelmatig burgerslachtoffers.

Tijdens de onderzoeksperiode van 1 februari 2019 tot 31 januari 2020 vinden 11 geweldsincidenten plaats in het district Behsud. In dezelfde periode vinden 41 geweldsincidenten plaats in het district Surkhrod. In de districten Behsud en Surkhrod is het geweld voornamelijk gericht tegen veiligheidspersoneel of tegen opstandelingen maar ook in deze districten vallen er burgerslachtoffers als *collateral damage*.

Het aantal burgerslachtoffers in de provincie Nangarhar is in 2019 gedaald met 41 % in vergelijking met het jaar voordien. Precieze statistieken over burgerslachtoffers in Jalalabad, de districten Behsud en Surkhrod zijn niet beschikbaar.

Zowel de Afghaanse overheid als de taliban hebben territoriale winst geboekt na operaties tegen ISKP. De Afghaanse overheid behoudt de controle over Jalalabad en Behsud en controleert het meeste van de lagergelegen delen van de provincie Nangarhar. De taliban hebben afgelegen, bergachtige delen kunnen innemen waar basissen van ISKP gelegen waren. In Surkhrod controleren ze grote delen van het district.

In 2019 ziet de provincie Nangarhar een sterke toename in het aantal ontheemden vanwege gevechten tussen de taliban en ISKP. Militaire operaties in Surkhrod doen inwoners vertrekken tussen augustus en oktober 2019. De meesten blijven in het district, een andere grote groep vertrekt naar Jalalabad. Nog steeds zoeken de meerderheid van de IDP's in het oosten van Afghanistan hun toevlucht tot de stad Jalalabad en de districten Behsud en Surkhrod. Jalalabad vangt ook terugkeerders uit Pakistan op.

De combinatie van een snelle bevolkingsgroei, migratie van het platteland naar de steden en ontheemding zorgt ervoor dat de druk op stedelijke centra verder toeneemt en leiden tot een steeds grotere vraag naar lokale voorzieningen en basisdiensten. De toenemende bevolkingsdichtheid leidt tot overbelasting van de aanwezige diensten en infrastructuren in de stad Jalalabad.

Jalalabad is vanuit Kabul enkel bereikbaar over de weg. In september 2019 lanceren de Afghaanse veiligheids- en ordediensten operaties in enkele districten van de provincie Laghman om de veiligheid

op de hoofdweg tussen Kabul en Jalalabad te verbeteren. De luchthaven in de nabijheid van de stad wordt enkel gebruikt voor militaire doeleinden en is sporadisch het voorwerp van aanvallen door opstandelingen.

Bibliografie

Rechtstreekse contacten

Nicolle H., medeoprichter en codirecteur van Samuel Hall Consulting, EASO, *Practical Cooperation Conference on Afghanistan*, Malta, 2-3/12/2015 [onuitgegeven toespraak opgetekend door Cedoca]

Onafhankelijke consultant in Kabul, Skypegesprek, 11/01/2018. [De contactpersoon wenst uitdrukkelijk anoniem te blijven]

Westerse veiligheidsmedewerker, senior analist, e-mail, 19/12/2017. [Contactgegevens niet vermeld omwille van vertrouwelijkheid]

Geschreven en audiovisuele bronnen

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Muzhary F.), *Resettling Nearly Half a Million Afghans in Nangrahar: The consequences of the mass return of refugees*, 12/05/2017, <https://www.afghanistan-analysts.org/resetting-nearly-half-a-million-afghans-in-nangrahar-the-consequences-of-the-mass-return-of-refugees/> [geraadpleegd op 03/02/2018]

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Osman B.), *Descent into chaos: Why did Nangarhar turn into an IS hub?*, 27/09/2016 <https://www.afghanistan-analysts.org/descent-into-chaos-why-did-nangarhar-turn-into-an-is-hub/> [geraadpleegd op 02/02/2018]

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Osman B.), *The Battle for Mamand: ISKP under strain, but not yet defeated*, 23/05/2017, <https://www.afghanistan-analysts.org/the-battle-for-mamand-iskp-under-strain-but-not-yet-defeated/> [geraadpleegd op 06/02/2018]

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Ruttig T.), *More violent, more widespread: Trends in Afghan security in 2017*, 29/01/2018, <https://www.afghanistan-analysts.org/more-violent-more-widespread-trends-in-afghan-security-in-2017/> [geraadpleegd op 02/02/2018]

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Ruttig T.), *Five Questions to Make Sense of the New Peak in Urban Attacks and a Violent Week in Kabul*, 05/02/2018, <https://www.afghanistan-analysts.org/five-questions-to-make-sense-of-the-new-peak-in-urban-attacks-and-a-violent-week-in-kabul/> [geraadpleegd op 07/02/2018]

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Sabawoon, Ali M.), *The Gates of Friendship: How Afghans cross the Afghan-Pakistani border*, 28/01/2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/the-gates-of-friendship-how-afghans-cross-the-afghan-pakistani-border/> <https://www.afghanistan-analysts.org/five-questions-to-make-sense-of-the-new-peak-in-urban-attacks-and-a-violent-week-in-kabul/> [geraadpleegd op 20/02/2020]

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Sorush R., Kazemi S.R.), *One Land, Two Rules (4): Delivering public service*, 25/03/2019, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/economy-development-environment/one-land-two-rules-4-delivering-public-services-in-embattled-achin-district-in-nangrahar-province/> [geraadpleegd op 11/02/2020]

Afghanistan Analysts Network (AAN) (Ali O.), *Hit from Many Sides 1: Unpicking the recent victory against the ISKP in Nangrahar*, 01/03/2020, <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/war-and-peace/hit-from-many-sides-1-unpicking-the-recent-victory-against-the-ispk-in-nangrahar/> [geraadpleegd op 02/03/2020]

ABCNews, *Officials: Explosions wound 5 in east Afghanistan*, 11/10/2019, <https://abcnews.go.com/International/wireStory/officials-explosions-wound-east-afghanistan-66206759> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) Codebook*, 10/04/2019, <https://www.acleddata.com/download/2827/> [geraadpleegd op 20/05/2019]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). Guide for Media Users*, 10/04/2019, <https://www.acleddata.com/download/2820/> [geraadpleegd op 20/05/2019]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Coding review Process*, 10/04/2019,
<https://www.acleddata.com/download/3705/> [geraadpleegd op 21/05/2019]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), *Fatalities*, 10/04/2019,
<https://www.acleddata.com/download/3707/> [geraadpleegd op 21/05/2019]

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), laatst geraadpleegde update: 07/02/2019, [url](#)

Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED), via export tool geraadpleegde update: 01/02/2020,
<https://www.acleddata.com/data/> [geraadpleegd op 05/02/2020]

Action Against Hunger (Habibi A, Rastkar S. R. (Dr.), Teshome B.), *Quantitative Evaluation of Access and Coverage (SQUEAC) for SAM programme. Final Report. Behsoud, Surkh Rod, Kama, Khewa (Koz Kunar) and Jalalabad Districts of Nangarhar Province, Afghanistan*, 25/07/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/assessments/aah_squeac_nangarhar_survey_report_january_2019.pdf [geraadpleegd op 11/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Afghan forces detain religious schools' students in eastern city*, 12/04/2019, <http://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *At least 20 insurgents said killed in Afghan clashes*, 18/08/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Gunmen kill high court judge in east Afghanistan*, 24/01/2020,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Heavy fighting between Islamic State, Taliban in Afghan east*, 24/04/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Militants detained before reaching target in Afghan east city*, 24/05/2019, <http://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Seven injured in blast in east Afghan city – official*, 09/04/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Several IS group militants surrender in east Afghanistan - official*, 24/10/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Taliban confirm closing down health clinics in east Afghanistan*, 24/01/2020, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghan Islamic Press via BBC Monitoring, *Taliban say several government soldiers killed in Afghan east*, 25/10/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Afghanistan Times, *Key Taliban member arrested in Nangarhar*, 25/03/2019,
<http://www.afghanistantimes.af/key-taliban-member-arrested-in-nangarhar/> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Agence France Presse (AFP) via Gulf News, *Japanese doctor who helped Afghans for decades among six killed in attack*, 04/12/2019, <https://gulfnews.com/world/asia/japanese-doctor-who-helped-afghans-for-decades-among-six-killed-in-attack-1.68253113#> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Agence France Presse (AFP) via RFI, *Afghan intelligence director quits after deadly raid*, 05/09/2019,
<http://www.rfi.fr/en/contenu/20190905-afghan-intelligence-director-quits-after-deadly-raid> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Agence France Presse (AFP), *Afghan voters head to polls amid deadly violence*, 28/09/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Al Jazeera, *The decline of Afghanistan's Hindu and Sikh communities*, 01/01/2017,
<https://www.aljazeera.com/indepth/features/2016/12/decline-afghanistan-hindu-sikh-communities-161225082540860.html> [geraadpleegd op 24/01/2018]

Al Jazeera, *Pakistani diplomats go missing in Afghanistan*, 18/06/2017,
<https://www.aljazeera.com/news/2017/06/pakistani-diplomats-missing-afghanistan-170618084039207.html>
[geraadpleegd op 06/02/2018]

Al Jazeera, *15 killed as gunmen storm government building in Jalalabad*, 31/07/2018,
<https://www.aljazeera.com/news/2018/07/blasts-gunshots-reported-eastern-afghan-city-jalalabad-180731073627647.html> [geraadpleegd op 04/02/2019]

Al Jazeera, *Afghanistan: Suicide bomber strikes near airport in Jalalabad*, 06/03/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/03/afghanistan-suicide-bomber-strikes-jalalabad-190306052407470.html>
[geraadpleegd op 25/02/2020]

Al Jazeera, *Afghans seek justice for men killed 'in cold blood' by spy agency*, 06/09/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/09/afghans-seek-justice-men-killed-cold-blood-spy-agency-190906075046290.html> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Al Jazeera, *Blasts hit Afghan city Jalalabad on independence day celebrations*, 19/08/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/08/bomb-attacks-target-afghanistan-jalalabad-independence-day-190819090128442.html> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Al Jazeera, *CIA-backed Afghan forces possibly committing war crimes: HRW*, 31/10/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/10/cia-backed-afghan-forces-possibly-committing-war-crimes-hrw-191030185021910.html> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Al Jazeera, *'Son of Afghanistan': Murals honour slain Japanese doctor*, 11/12/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/12/afghanistan-murals-honour-slain-japanese-doctor-191211054020940.html> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Al Jazeera, *Suicide bomber kills civilians, police in eastern Afghanistan*, 13/06/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/06/suicide-bomber-kills-civilians-police-eastern-afghanistan-190613132817228.html> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Al Jazeera, *Suicide-bomb attack targets wedding party in eastern Afghanistan*, 12/07/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/07/suicide-bomb-attack-targets-wedding-party-eastern-afghanistan-190712061921878.html> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Al Jazeera, *Taliban kills 14 pro-government fighters in Afghanistan*, 28/08/2019,
<https://www.aljazeera.com/news/2019/08/taliban-kill-14-pro-government-fighters-afghanistan-190828092506171.html> [geraadpleegd op 25/02/2020]

ANI via Business Standard, *Clash in Jalalabad ends with 4 attackers killed by Afghan forces*, 18/09/2019,
https://www.business-standard.com/article/news-ani/clash-in-jalalabad-ends-with-4-attackers-killed-by-afghan-forces-119091801510_1.html [geraadpleegd op 24/02/2020]

Associated Press (AP) via The Telegraph, *Blasts in Afghanistan's Jalalabad kill 3, injure 20*, 14/05/2019,
<https://www.telegraphindia.com/world/blasts-in-afghanistan-s-jalalabad-kill-3-injure-20/cid/1690483>
[geraadpleegd op 11/02/2020]

Associated Press (AP), *2 bombs in eastern Afghanistan kill 7, including a child*, 25/10/2019,
<https://apnews.com/644bfbee5a274d02a3736da775e3c89a> [geraadpleegd op 11/02/2020]

Afghanistan Evaluation Research Unit (AREU) (Giovacchini T.), *Governance and Representation in the Afghan Urban Transition*, 08/2011, <https://areu.org.af/archives/publication/1121> [geraadpleegd op 26/01/2018]

Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU) (Giustozzi A., Ibrahim N.), *Thirty Years Of Conflict: Drivers Of Anti-Government Mobilisation In Afghanistan, 1978- 2011*, 17/01/2012, <https://areu.org.af/wp-content/uploads/2012/01/1203E-Drivers-of-Conflict-IP-2012.pdf> [geraadpleegd op 10/02/2020]

Afghanistan Evaluation Research Unit (AREU) (Jackson A.), *Politics and Governance in Afghanistan: the Case of Nangarhar Province*, 22/06/2014, <https://areu.org.af/wp-content/uploads/2016/02/E-Politics-and-Governance-in-Afghanistan-the-Case-of-Nangarhar-Province.pdf> [geraadpleegd op 26/01/2018]

Afghanistan Evaluation Research Unit (AREU) (Minoia G., Mumtaz W., Pain A.), *The social life of the onion: the informal regulation of the onion market in Nangarhar*, Afghanistan, 11/2014, <https://areu.org.af/wp-content/uploads/2016/02/1427EThe-social-life-of-the-onion-the-informal-regulation-of-the-onion-market-in-Nangarhar-Afghanistan.pdf> [geraadpleegd op 25/01/2018]

Afghanistan Evaluation Research Unit (AREU) (Schütte S.), *Gaining some ground: Urban Livelihoods in Jalalabad*, 05/2006, <https://areu.org.af/wp-content/uploads/2015/12/616E-Gaining-Some-Ground-CS-web.pdf> [geraadpleegd op 25/01/2018]

Afghanistan Research and Evaluation Unit (AREU), *Urban Governance*, 05/2017, <https://areu.org.af/wp-content/uploads/2017/05/Urban-Governance-An-Assessment-of-the-Urban-Development-Programme-in-Afghanistan-English.pdf> [geraadpleegd op 10/02/2020]

Ariana News, *Roadside Bomb Kills Jalalabad's PD8 Security Manager*, 05/07/2019, <https://ariananews.af/roadside-bomb-kills-jalalabads-pd8-security-manager/> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Ariana News, *Tanker Blast Injures At least One Person in Nangarhar*, 28/11/2019, <https://ariananews.af/blast-on-tanker-injures-at-least-one-person-in-nangarhar/> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Asia Foundation, *A Survey of the Afghan People. Afghanistan in 2018*, 2018, https://asiafoundation.org/wp-content/uploads/2018/12/2018_Afghan-Survey_fullReport-12.4.18.pdf [geraadpleegd op 25/01/2019]

Bakhtar News Agency, *10 Members of a Family Lost Their Lives Due to Traffic Accident*, 23/09/2019, <http://bakhtarnews.ddns.net/eng/social/item/40103-10-members-of-a-family-lost-their-lives-due-to-traffic-accident.html> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Bakhtar News Agency, *President Ghani Accepts NDS Chief's Resignation, Vows 'Zero Tolerance for Civilian Casualties'*, 07/09/2019, <http://bakhtarnews.ddns.net/eng/politics/item/39892-president-ghani-accepts-nds-chief%e2%80%99s-resignation-vows-%e2%80%98zero-tolerance-for-civilian-casualties%e2%80%99.html> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Bakhtar News Agency, *Suicide Attack Leaves Nine Dead, 9 Injured*, 14/06/2019, <http://bakhtarnews.ddns.net/eng/security/item/38405-suicide-attack-leaves-nine-dead-9-injured.html> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Bakhtar News Agency, *Group of Taliban Fighters Stormed on a Private Company*, 06/03/2019, <http://bakhtarnews.ddns.net/eng/security/item/37146-group-of-taliban-fighters-stormed-on-a-private-company.html> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Bakhtar News Agency, *Military Operations Continues in Nangarhar*, 15/09/2019, <http://www.bakhtarnews.com.af/eng/security/item/39993-military-operations-continues-in-nangarhar.html> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Bakhtar News Agency, *Most Parts of Nangarhar's District Clean-Up from Being Rebels*, 04/09/2019, <http://www.bakhtarnews.com.af/eng/security/item/39848-most-parts-of-nangarhar%E2%80%99s-district-clean-up-from-being-rebels.html> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Bakhtar News Agency, *Several Small Hydroelectric Power to be built in Nangarhar*, 27/02/2020, <http://www.bakhtarnews.com.af/eng/business/item/42322-several-small-hydroelectric-power-to-be-built-in-nangarhar.htm> [geraadpleegd op 24/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Ghaznawian TV news in Dari 1500 gmt 13 Dec 19*, 03/01/2020, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring *Programme summary of Afghan Helmand Radio news in Pashto 1015 gmt 16 Dec 19*, 21/12/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 31 Dec 19*, 10/01/2020,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Shamshad TV news in Pashto 1430 gmt 28 Dec 19*, 29/12/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Afghan media highlights 11 October 2019*, 12/10/2019, <http://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Afghan media highlights 18 September 2019*, 19/09/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Afghan MPs and police must uphold the law - paper*, 14/10/2019, <http://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *IS claims killing Afghan electoral officials ahead of polls*, 09/09/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Bost radio news in Pashto 1630 gmt 6 May 19*, 18/05/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Bost radio news in Pashto 1630 gmt 6 Jul 19*, 18/07/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Noor TV news in Dari 1300 gmt 18 Sep 19*, 19/09/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Paiwastoon radio news in Pashto 1500 gmt 3 Sep 19*,
05/09/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 2 Jul 19*, 08/07/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 24 Dec 19*, 09/01/2020,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Kandahar TV news in Pashto 1615 gmt 22 Dec 19*, 01/01/2020,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 5 Nov 19*, 16/11/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 10 Apr 19*, 24/04/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 31 Mar 19*, 04/04/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 24 Mar 19*, 02/04/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 24 Jul 19*, 01/08/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 14 Sep 19*, 03/10/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Sharq TV news in Pashto 1530 gmt 11 Sep 19*, 03/10/2019,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC Monitoring, *Programme summary of Afghan Tolo news TV in Dari 1330 gmt 25 Jan 20*, 26/01/2020,
<https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

BBC, *Taliban threaten 70% of Afghanistan, BBC finds*, 31/01/2018, <https://www.bbc.com/news/world-asia-42863116> [geraadpleegd op 18/02/2018]

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS / CGRA) - Cedoca (New Media Unit), NMU 2019-264. *Kaart Jalalabad City Region*, 27/11/2019

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS / CGRA) - Cedoca, *Nota. ACLED: methodologie*, 21/05/2019, https://www.cgra.be/sites/default/files/content/download/files/nota_acled-methodologie_20190521.pdf [geraadpleegd op 21/05/2019]

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS / CGRA) - Cedoca, Veiligheidssituatie in Jalalabad, Behsud en Surkhrod, 18/03/2019,
https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_afghanistan_veiligheidssituatie_in_jalalabad_behsud_en_surkhrod_20190318_1.pdf [geraadpleegd op 24/02/2020]

Dawn, *3 injured in IED blast outside Pakistan Consulate General in Jalalabad: FO spokesperson*, 25/08/2019,
<https://www.dawn.com/news/1501605> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Dawn, *Jalalabad attack*, 06/12/2019,
https://epaper.dawn.com/DetailImage.php?StoryImage=06_12_2019_008_002 [geraadpleegd op 27/02/2020]

DPA, *Multiple explosions in eastern Afghanistan leave at least 17 injured*, 19/08/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Deutsche Welle (DW), *Broad-daylight murder in the Afghan city of Jalalabad*, 15/02/2018,
<http://p.dw.com/p/2sj09> [geraadpleegd op 15/02/2018]

European Asylum Support Office (EASO), *Afghanistan. Security situation – Update*, 04/05/2018,
<https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/publications/afghanistan-security-situation-2018.pdf> [geraadpleegd op 04/02/2019]

European Asylum Support Office (EASO), *EASO Country of Origin Information Report: Afghanistan - Security Situation*, 12/2017,
https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/EASO_Afghanistan_security_situation_2017.pdf [geraadpleegd op 08/01/2018]

FEWS, AFGHANISTAN Food Security Outlook June 2019 to January 2020, 29/06/2019,
https://fews.net/sites/default/files/documents/reports/AFGHANISTAN_Food_Security_Outlook_June%20to%20January%202020_FINAL_1.pdf [geraadpleegd op 17/02/2020]

Gandhara (RFE/RL), *Dozens Wounded In Blasts As Afghanistan Marks Independence Day*, 20/08/2019,
<https://gandhara.rferl.org/a/dozens-wounded-in-blasts-as-afghanistan-marks-independence-day/30118789.html> [geraadpleegd op 13/02/2020]

Gandhara (RFE/RL), *Government Compound In Eastern Afghanistan Attacked*, 18/09/2019,
<https://gandhara.rferl.org/a/government-compound-in-eastern-afghanistan-attacked/30171426.html> [geraadpleegd op 13/02/2020]

Gandhara (RFE/RL), *Ultra-Radical Islamists Recruiting At Afghan Universities*, 22/07/2019,
<https://gandhara.rferl.org/a/ultra-radical-islamists-recruiting-at-afghan-universities/30069530.html> [geraadpleegd op 13/02/2020]

Gandhara (RFE/RL), *Will The IS Leader's Killing Undermine Afghanistan Branch?*, 31/10/2019,
<https://gandhara.rferl.org/a/afghanistan-will-the-is-leader-s-killing-undermine-afghan-branched/30246025.html> [geraadpleegd op 13/02/2020]

Gandhara (RFE/RL), *Twin Explosions Kill At Least Three In Eastern Afghanistan*, 06/04/2019,
<https://gandhara.rferl.org/a/twin-explosions-kill-at-least-three-in-eastern-afghanistan/29865069.html> [geraadpleegd op 13/02/2020]

Global Coalition to Protect Education from Attack (GCPEA), *Attacks on Education in Afghanistan*, 11/2018, ,
http://www.protectingeducation.org/sites/default/files/documents/attacks_on_education_in_afghanistan_2018.pdf [geraadpleegd op 11/02/2019]

Government of the Islamic Republic of Afghanistan (GIRoA), *Atlas of Afghan City Regions 2016*, 08/2016, via UNHABITAT: <http://unhabitat.org/atlas-of-afghan-city-regions-2016/> [geraadpleegd op 28/06/2017]

Government Media & Information Center (GMIC), *Mayors contacts*, 11/03/2019, <http://www.gmic.gov.af/spox-list-html/mayors-english-list.htm> [geraadpleegd op 11/02/2020]

Guardian (The), *Afghan independence day bombings follow wedding massacre*, 19/08/2019,
<https://www.theguardian.com/world/2019/aug/19/bombs-hit-restaurants-and-public-squares-in-eastern-afghanistan-jalalabad> [geraadpleegd op 14/02/2020]

Guardian (The), *Japanese aid chief among six dead in Afghanistan attack*, 04/12/2019,
<https://www.theguardian.com/global-development/2019/dec/04/japanese-aid-chief-among-six-dead-in-afghanistan-attack-tetsu-nakamura> [geraadpleegd op 14/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), "They've Shot Many Like This". *Abusive Night Raids by CIA-Backed Afghan Strike Forces*, 31/10/2019, <https://www.hrw.org/report/2019/10/31/theyve-shot-many/abusive-night-raids-cia-backed-afghan-strike-forces> [geraadpleegd op 13/02/2020]

Human Rights Watch (HRW), *Pakistan Coercion, UN Complicity The Mass Forced Return of Afghan Refugees*, 13/02/2017, <https://www.hrw.org/report/2017/02/13/pakistan-coercion-un-complicity/mass-forced-return-afghan-refugees> [geraadpleegd op 28/06/2017]

Independent Directorate of Local Governance (IDLG), *Jalalabad Municipality. Capacity Development Plan*, 08/2011, <http://jalalabad-m.gov.af/Content/Media/Documents/JalalabadCDPEnglish,Final36201210532534553325325.pdf> [geraadpleegd op 15/01/2018]

Independent Directorate of Local Governance (IDLG), *Construction work of development projects launched in Jalalabad*, 18/12/2018, <https://idlg.gov.af/en/2341/> [geraadpleegd op 14/02/2019]

Independent Electoral Commission, *Poling Centres Nangarhar*, s.d.,
http://www.iec.org.af/pdf/wj_polling_centers/nangarhar.pdf [geraadpleegd op 02/06/2017]

Institute for War & Peace Reporting (IWPR), *Afghanistan: Energy Theft a Burning Issue in Nangarhar*, 15/07/2013, <https://iwpr.net/global-voices/afghanistan-energy-theft-burning-issue-nangarhar> [geraadpleegd op 05/02/2017]

International Organization for Migration (IOM), *Afghanistan - Baseline Assessment District Round 8*, 26/09/2019, <https://displacement.iom.int/system/tdf/datasets/afghanistan-baseline-assessment-district-round-8.xlsx?file=1&type=node&id=6649> [geraadpleegd op 27/02/2020]

International Organization for Migration (IOM), *Afghanistan — Baseline Mobility Assessment Summary Results Round 8 (Mar— Jun 2019)*, 30/06/2019, <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/IOM-Afghanistan-Baseline-Mobility-Assessment-Summary-Results-June-2019-English.pdf> [geraadpleegd op 27/02/2020]

International Organization for Migration (IOM), *Baseline Mobility Assessment Nangarhar. Summary Results Round 7. Oct – Dec 2018*, 31/12/2018, <https://afghanistan.iom.int/sites/default/files/Reports/iom-afghanistan-baseline-mobility-assessment-summary-results-december-2018-english.pdf> [geraadpleegd op 27/02/2020]

IRIN News, *Power shortages hamper development*, 20/12/2012,
<http://www.irinnews.org/news/2012/12/20/power-shortages-hamper-development> [geraadpleegd op 05/02/2017]

Jalalabad Municipality (Islamic Republic of Afghanistan), *Nahia 6*, s.d., <http://jalalabad-m.gov.af/en/page/5830> [geraadpleegd op 02/02/2018]

Khaama Press, *Afghan forces thwart militants bid to detonate a car bomb in Jalalabad city*, 11/07/2019,
<https://www.khaama.com/afghan-forces-thwart-militants-bid-to-detonate-a-car-bomb-in-jalalabad-city-03889/>
[geraadpleegd op 25/02/2020]

Khaama Press, *Afghan intelligence forces arrest young ISIS recruits in Jalalabad city*, 18/06/2019,
<https://www.khaama.com/afghan-intelligence-forces-arrest-young-isis-recruits-in-jalalabad-city-03656/>
[geraadpleegd op 25/02/2020]

Khaama Press, *Afghan Special Forces storm the hideout of a key ISIS facilitator of suicide bombings*,
23/08/2019, <https://www.khaama.com/afghan-special-forces-storm-the-hideout-of-a-key-isis-facilitator-of-suicide-bombings-03740/> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Khaama Press, *Key ISIS Khurasan group member arrested in Jalalabad city*, 30/03/2019,
<https://www.khaama.com/key-isis-khurasan-group-member-arrested-in-jalalabad-city-03606/> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Khaama Press, *Stanikzai's resignation approved after the killing of 4 brothers in Jalalabad city*, 05/09/2019,
<https://www.khaama.com/stanikzais-resignation-approved-after-the-killing-of-4-brothers-in-jalalabad-city-arg-03969/> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Kuwait News Agency (KUNA), *Security men among five deaths in E. Afghanistan bombing*, 25/10/2019,
<https://www.kuna.net.kw/ArticleDetails.aspx?id=2829151&language=en> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Latin American Herald Tribune (LAHT), *72,000 Soldiers Deployed to Ensure Smooth Afghan Presidential Election*,
24/09/2019, <http://www.laht.com/article.asp?ArticleId=2483675&CategoryId=12395> [geraadpleegd op 11/02/2020]

Landinfo, *Temanotat Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den østlige regionen*, 02/10/2017,
https://landinfo.no/asset/3621/1/3621_1.pdf [geraadpleegd op 26/01/2018]

Landinfo, *Afghanistan: Sikkerhetssituasjonen i den østlige regionen – oppdatering*, 18/04/2018,
<https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Respons-Sikkerhetssituasjonen-i-den-%C3%B8stlige-regionen-oppdatering-180418.pdf> [geraadpleegd op 25/01/2019]

Landinfo, *Afghanistan: Sikkerhetssituasjon og konfliktmønster i 2019* [Afghanistan: Veiligheidssituatie en conflictpatroon in 2019], 22/01/2020, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2020/01/Temanotat-Afghanistan-Sikkerhetssituasjonen-og-konfliktm%C3%BCnster-i-2019-22012020.pdf> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Lifos (Migrationsverket), *Temarapport: Inrikesflyg i Afghanistan (version 3.1)* [Themarapport: binnenlandse vluchten in Afghanistan (versie 3.1)], 07/02/2019,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=46413> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Lifos (Migrationsverket), *Temarapport: Afghanistan. Inrikesflyg till Jalalabad* [Themarapport: Afghanistan. Binnenlandse vluchten naar Jalalabad], 24/05/2016,
<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=37400> [geraadpleegd op 28/01/2018]

Long War Journal, *Mapping Taliban Control in Afghanistan*, s.d., <https://www.longwarjournal.org/mapping-taliban-control-in-afghanistan> [geraadpleegd op 25/02/2020]

Ministerie van Buitenlandse Zaken Nederland, *Algemeen Ambtsbericht Afghanistan*, 30/11/2016,
[https://www.dienstterugkeerenvertrek.nl/binaries/Algemeen%20Ambtsbericht%20Afghanistan%20\(november%202016\)_tcm49-218360.pdf](https://www.dienstterugkeerenvertrek.nl/binaries/Algemeen%20Ambtsbericht%20Afghanistan%20(november%202016)_tcm49-218360.pdf) [geraadpleegd op 15/01/2018]

Open Edition (Mumtaz W.), *Three Faces of Shafa. Land Ownership on Trial in Ningarhar*, in: *Revue des mondes musulmans et de la Méditerranée* [En ligne], 06/2013, <http://journals.openedition.org/remmm/8071>
[geraadpleegd op 24/01/2018]

Norwegian Afghanistan Committee, *Midwives graduate in Nangarhar Province*, 22/01/2013,
<http://www.afghanistan.no/Artikler/1869.html> [geraadpleegd op 13/02/2018]

Office Of The President (Islamic Republic of Afghanistan), *Nangarhar Provincial Profile*, s.d.,
<https://president.gov.af/en/nangarhar/> [geraadpleegd op 24/01/2018]

Oxfam (Kammainga J., Zaki A.), *Returning to fragility: exploring the link between conflict and returnees in Afghanistan*, 31/01/2018, <https://www.oxfam.org/en/research/returning-fragility-exploring-link-between-conflict-and-returnees-afghanistan> [geraadpleegd op 01/02/2018]

Oxfam via Food Security Cluster, *Emergency Market Mapping and Analysis Labour and Housing Market Systems in Nangarhar Province, Eastern Afghanistan*, 12/05/2017,
http://fscluster.org/sites/default/files/documents/nangarhar_emma_report - final 12th may 2017.pdf
[geraadpleegd op 06/06/2017]

Pajhwok Afghan News, *Target killing: 2 civilian dead in Nangarhar attacks*, 01/05/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/05/01/target-killing-2-civilian-dead-nangarhar-attacks> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), *Target killing, A Religious scholar and Imam of Masjid was killed in PD8, Behsood in #Jalalabad city early today morning. #Afghanistan* [Tweet], 01/05/2019,
<https://twitter.com/pajhwok/status/1123442681408049152> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), *Update: 2 civilians were killed and two wounded in a blast in PD8 #Jalalabad city. today morning.* [Tweet] 19/06/2019, <https://twitter.com/pajhwok/status/1008956114837364736>
[geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), *Update: One police was killed and two others wounded i a magnetic bomb blast in PD5 #Jalalabad city, of Nangarhar province* [tweet], 13/07/2019,
<https://twitter.com/pajhwok/status/1149892129612795904> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News (@Pajhwok), *Update: Two traffic police officers among 5 civilians were wounded in a blast in PD7 #Jalalabad city. #Afghanistan* [Tweet] 14/09/2019,
<https://twitter.com/pajhwok/status/1172765937558327296> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Initial work on Nangarhar civil airport to begin soon*, 02/01/2017,
<https://www.pajhwok.com/en/2017/01/02/initial-work-nangarhar-civil-airport-begin-soon> [geraadpleegd op 04/02/2019]

Pajhwok Afghan News, *Kabul-Jalalabad road accident leaves 1 dead*, 02/09/2017,
<https://www.pajhwok.com/en/2017/09/02/kabul-jalalabad-road-accident-leaves-1-dead> [geraadpleegd op 15/01/2018]

Pajhwok Afghan News, *Background Profile of Nangarhar*, 03/06/2013,
<http://elections.pajhwok.com/en/content/background-profile-nangarhar> [geraadpleegd op 08/01/2018]

Pajhwok Afghan News, *Mayor Introduced ceremony; Nangarhar*, 05/04/2018,
<https://www.pajhwok.com/en/node/511149> [geraadpleegd op 15/02/2019]

Pajhwok Afghan News, *Jalalabad Municipality Meeting*, 05/07/2017, <https://www.pajhwok.com/en/node/488089>
[geraadpleegd op 11/01/2018]

Pajhwok Afghan News, *Jalalabad moneychangers say received life threats*, 05/08/2017,
<https://www.pajhwok.com/en/2017/08/05/jalalabad-moneychangers-say-received-life-threats> [geraadpleegd op 18/01/2018]

Pajhwok Afghan News, *New fruit market worth \$3m opens in Nangarhar*, 06/02/2018,
<https://www.pajhwok.com/en/2018/02/06/new-fruit-market-worth-3m-opens-nangarhar> [geraadpleegd op 12/02/2018]

Pajhwok Afghan News, *Projects worth 2.6b afs executed in Nangarhar last year*, 10/01/2018,
<https://www.pajhwok.com/en/2018/01/10/projects-worth-26b-afs-executed-nangarhar-last-year> [geraadpleegd op 12/02/2018]

Pajhwok Afghan News, *Japan to help renovate Hada Museum in Nangarhar*, 10/02/2016,
<https://www.pajhwok.com/en/2016/02/10/japan-help-renovate-hada-museum-nangarhar> [geraadpleegd op 12/12/2018]

Pajhwok Afghan News, *2 dead, 3 injured in Jalalabad explosion*, 16/07/2013,
<https://www.pajhwok.com/en/2013/07/16/2-dead-3-injured-jalalabad-explosion> [geraadpleegd op 09/06/2017]

Pajhwok Afghan News, *Nangarhar govt fails on security front: activists*, 16/07/2017,
<https://www.pajhwok.com/en/2017/07/16/nangarhar-govt-fails-security-front-activists> [geraadpleegd op 04/02/2019]

Pajhwok Afghan News, *Doctors, druggists go on strike in Jalalabad*, 18/09/2017,
<https://www.pajhwok.com/en/2017/09/18/doctors-druuggists-go-strike-jalalabad> [geraadpleegd op 12/01/2018]

Pajhwok Afghan News, *Kabul-Jalalabad road accidents claim 200 lives*, 20/03/2013,
<https://www.pajhwok.com/en/2013/03/20/kabul-jalalabad-road-accidents-claim-200-lives> [geraadpleegd op 04/02/2019]

Pajhwok Afghan News, *2 development projects executed in Nangarhar*, 23/01/2018,
<https://www.pajhwok.com/en/2018/01/23/2-development-projects-executed-nangarhar> [geraadpleegd op 14/02/2018]

Pajhwok Afghan News, *Work on 40-meter wide road kicks off in Nangarhar*, 24/01/2018,
<https://www.pajhwok.com/en/2018/01/24/work-40-meter-wide-road-kicks-nangarhar> [geraadpleegd op 11/02/2018]

Pajhwok Afghan News, *Nangarhar Sikh community's children want building for school*, 25/02/2017,
<https://www.pajhwok.com/en/2017/02/25/nangarhar-sikh-community%E2%80%99s-children-want-building-school> [geraadpleegd op 12/01/2018]

Pajhwok Afghan News, *3 injured in Nangarhar sticky bomb explosion*, 25/03/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/05/25/3-injured-nangarhar-sticky-bomb-explosion> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Urban master plan launched for Jalalabad city*, 30/04/2014,
<https://www.pajhwok.com/en/photo/230319> [geraadpleegd op 07/02/2018]

Pajhwok Afghan News, *Daesh centers exist in Jalalabad, claims Hazrat Ali*, 30/07/2018,
<https://www.pajhwok.com/en/2018/07/30/daesh-centers-exist-jalalabad-claims-hazrat-ali> [geraadpleegd op 04/02/2019]

Pajhwok Afghan News, *4 civilians killed, 20 injured in Jalalabad bombing spree*, 13/05/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/05/13/4-civilians-killed-20-injured-jalalabad-bombing-spree> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *9 injured in bomb blast outside Jalalabad home*, 17/08/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/08/17/9-injured-bomb-blast-outside-jalalabad-home> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *9 people killed in traffic accident on Kabul-Jalalabad Highway*, 12/12/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/12/12/9-people-killed-traffic-accident-kabul-jalalabad-highway> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Afghanistan- Nangarhar losing agriculture land to Urbanization*, 12/03/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/03/12/nangarhar-losing-agricultural-land-urbanisation> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Commanders among 22 Taliban killed in Nangarhar*, 05/02/2020,
<https://www.pajhwok.com/en/2020/02/05/commanders-among-22-taliban-killed-nangarhar> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Daesh, Taliban among 17 suspects held in Nangarhar*, 29/01/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2020/01/29/daesh-taliban-among-17-suspects-held-nangarhar> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Taliban fighting displaces thousands of families in Nangarhar*, 02/05/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/05/02/daesh-taliban-fighting-displaces-thousands-families-nangarhar> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Dozens families displaced in Nangarhar*, 04/09/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/node/553739> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Intelligence operative gunned down in Nangarhar*, 22/10/2019
<https://www.pajhwok.com/en/2019/10/22/intelligence-operative-gunned-down-nangarhar> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Jalalabad bomb blast leaves woman among 2 injured*, 02/02/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/02/02/jalalabad-bomb-blast-leaves-woman-among-2-injured> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Jalalabad explosion leaves 1 dead, 14 wounded*, 20/06/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/06/20/jalalabad-explosion-leaves-1-dead-14-wounded> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Jalalabad security handed over to Special Forces*, 14/05/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/05/14/jalalabad-security-handed-over-special-forces> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Key Haqqani network commander held in Nangarhar*, 07/03/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/03/07/key-haqqani-network-commander-held-nangarhar> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Killing 4 Nangarhar brothers a war crime: PC*, 07/09/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/09/07/killing-4-nangarhar-brothers-war-crime-pc> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Moneychanger shot dead in Nanangarhar*, 31/03/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/03/31/moneychanger-shot-dead-nanangarhar> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Nangarhar joint security forces*, 27/08/2019, <https://www.pajhwok.com/en/node/553125> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Nangarhar: 5 civilians killed, 8 arrested in NDS raid*, 24/03/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/03/24/nangarhar-5-civilians-killed-8-arrested-nds-raid> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Nangarhar: Uprising commander, muezzin among 3 killed*, 09/03/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/03/09/nangarhar-uprising-commander-muezzin-among-3-killed> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Offensive begins to improve Kabul-Jalalabad road security*, 03/09/2019,
https://www.pajhwok.com/en/2019/09/03/offensive-begins-improve-kabul-jalalabad-road-security?utm_source=d1vr.it&utm_medium=twitter [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Passengers stranded as Pakistan closes Torkham gate*, 29/01/2020,
https://www.pajhwok.com/en/2020/01/29/passengers-stranded-pakistan-closes-torkham-gate?utm_source=d1vr.it&utm_medium=twitter [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Policemen among 3 wounded in Nangarhar explosion*, 26/02/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/02/26/policemen-among-3-wounded-nangarhar-explosion> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *This year's accidents on Kabul-Jalalabad road kill 45*, 30/12/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/12/30/year-s-accidents-kabul-jalalabad-road-kill-45> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *University teacher killed, 3 wounded in Jalalabad blast*, 27/08/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/08/27/university-teacher-killed-3-wounded-jalalabad-blast> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Woman among 6 people wounded in Nangarhar blast*, 18/03/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/03/18/woman-among-6-people-wounded-nangarhar-blast> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *'Pakistani visa seekers face multiple problems'*, 02/02/2020,
<https://www.pajhwok.com/en/2020/02/02/%E2%80%98pakistani-visa-seekers-face-multiple-problems%E2%80%99> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *22,300 people killed, injured in Afghanistan last year*, 07/01/2020,
<https://www.pajhwok.com/en/2020/01/07/22300-people-killed-injured-afghanistan-last-year> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Pajhwok Afghan News, *Another businessman kidnapped in Jalalabad*, 17/12/2019,
<https://www.pajhwok.com/en/2019/12/17/another-businessman-kidnapped-jalalabad> [geraadpleegd op 27/02/2020]

REACH, *Nangarhar Informal Settlement Profiling*, 01/2017,
http://www.reachresourcecentre.info/system/files/resource/documents/reach_afg_factsheet_nangarhar_informal_settlement_booklet_january2017_1.pdf [geraadpleegd op 22/01/2018]

Reuters, *Pakistan PM orders border re-opening amid tense Afghanistan ties*, 20/03/2017,
<https://www.reuters.com/article/us-pakistan-afghanistan/pakistan-pm-orders-border-re-opening-amid-tense-afghanistan-ties-idUSKBN16R0P0> [geraadpleegd op 08/02/2018]

Reuters, *Taliban attacks NATO air base in east Afghanistan*, 21/06/2014, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-attacks/taliban-attacks-nato-air-base-in-east-afghanistan-idUSKBN0EW0VG20140621>
[geraadpleegd op 09/02/2018]

Reuters, *Afghanistan's president claims victory over Islamic State*, 19/11/2019,
<https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-islamicstate/afghanistans-president-claims-victory-over-islamic-state-idUSKBN1XT1UQ> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Reuters, *Suicide bomber and gunmen hit eastern Afghanistan gov't office*, 18/09/2019,
<https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-election-education/suicide-bomber-and-gunned-hit-eastern-afghanistan-govt-office-idUSKBN1W315J> [geraadpleegd op 24/02/2020]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *NATO Vows To Stay In Afghanistan Despite 'High' Afghan Forces' Losses*, 05/12/2018, <https://www.rferl.org/a/nato-vows-to-stay-in-afghanistan-despite-high-afghan-forces-losses/29639633.html> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Death Toll In Suicide Attack In Eastern Afghanistan Soars To 68*, 12/09/2018, <https://www.rferl.org/a/suicide-attack-bombings-strike-eastern-afghanistan/29483707.html>
[geraadpleegd op 25/01/2019]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *UN Condemns Deadly Attack On Afghan Cricket Match*, 19/05/2018, <https://www.rferl.org/a/explosions-cricket-match-jalalabad-kill-at-least-eight-nangarhar-province-afghan/29236802.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *At Least 17 Killed In Afghanistan Attack As U.S. Sees 'Progress' In Peace Talks*, 06/03/2019, <https://www.rferl.org/a/afghanistan-jalalabad-double-suicide-attack/29806106.html> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *At Least Three Killed In Double Suicide Attack In Afghan City Of Jalalabad*, 06/03/2019, <https://www.rferl.org/a/afghanistan-jalalabad-double-suicide-attack/29806106.html> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Eight Afghan Civilians Killed In Air Strike*, 15/02/2020, <https://www.rferl.org/a/eight-afghan-civilians-killed-in-air-strike/30436220.html> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Head Of Japanese NGO Killed In Afghanistan Attack*, 04/12/2019, <https://www.rferl.org/a/five-afghans-killed-japanese-doctor-wounded-in-attack/30306714.html> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Multiple Blasts In Eastern Afghanistan Kill At Least Three*, 13/05/2019, <https://www.rferl.org/a/multiple-blasts-in-eastern-afghanistan-kill-at-least-three/29938191.html> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Radio Free Europe/Radio Liberty (RFE/RL), *Suicide Bomber Kills Nine In Eastern Afghanistan Attack Claimed By IS*, 13/06/2019, <https://www.rferl.org/a/suicide-bomber-kills-nine-in-eastern-afghanistan-attack-claimed-by-is/29998023.html> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Salzburger Nachrichten, *Tote und Verletzte bei afghanischer Präsidentenwahl* [Doden en gewonden bij de presidentsverkiezingen], 28/09/2019, <https://www.sn.at/politik/weltpolitik/tote-und-verletzte-bei-afghanischer-praesidentenwahl-76868443> [geraadpleegd op 17/02/2020]

Samuel Hall, NRC, IDMC, *Escaping War: Where to Next?*, 24/01/2018, (commissioned by NRC/ IDMC and funded by the European Union and the Norwegian Ministry of Foreign Affairs), https://www.samuelhall.org/s/NRC-IDP_Afghanistan_FINAL-392f.pdf [geraadpleegd op 15/02/2018]

Samuel Hall, *Urban Poverty Report: A Study of Poverty, Food Insecurity and Resilience in Afghan Cities*, 31/01/2014, <http://samuelhall.org/wp-content/uploads/2014/11/DRC-PIN-Urban-Poverty-Report.pdf> [geraadpleegd op 15/01/2018]

Sarwary B (@bsarwary), *Owner of Pizza Hutt Hotel, Malik Ajmal, who was kidnapped late last night from PD7 Jalalabad city, was found in the early hours of last night in Sarkhoorad district. Kidnappers were wearing ANDSF uniform. Police found him in Sarkhoorad district, P Council Chief Ahmad Ali tells me.* [Tweet], 06/12/2019, <https://twitter.com/bsarwary/status/1202901454798934018> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Sarwary B. (@bsarwary), *#AFG Owner of the fancy Green Pizza Hutt Hotel was kidnapped by armed men from Jalalabad city on Thursday night, multiple sources in Jalalabad city tells me* [tweet], 05/12/2019, <https://twitter.com/bsarwary/status/1202685048895528961> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Shamshad (@Shamshadnetwork), *Officials have confirmed that the head of #Japanese NGO #Peace Japan Medical Services Dr. Nakamora has been wounded and five others were killed in gunmen attack in PD1 of #Jalalabad city in #Nangarhar province Wednesday morning. #Afghanistan* [Tweet], 04/12/2019, <https://twitter.com/Shamshadnetwork/status/1202085821748256769> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Shamshad TV via BBC Monitoring, *"President Ghani says IS 'demolished' in east Afghanistan*, 20/11/2019, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 18/02/2020]

Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR), *Quarterly Report to the United States Congress*, 30/01/2019, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2019-01-30qr.pdf> [geraadpleegd op 04/02/2019]

Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR), *Quarterly Report to the United States Congress*, 30/04/2019, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2019-04-30qr.pdf> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR), *Quarterly Report to the United States Congress*, 30/04/2018, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2018-04-30qr.pdf> [geraadpleegd op 30/04/2018]

Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR), *Quarterly Report to the United States Congress*, 30/10/2017, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2017-10-30qr.pdf> [geraadpleegd op 30/10/2017]

Special Inspector General for Afghanistan Reconstruction (SIGAR), *Quarterly Report to the United States Congress*, 30/01/2020, <https://www.sigar.mil/pdf/quarterlyreports/2020-01-30qr.pdf> [geraadpleegd op 27/02/2020]

Styles L., *Logistics Capacity Assessment. Afghanistan*, 04/2019,
<https://dlca.logcluster.org/spaces/flyingpdf/pdfpageexport.action?pageId=4228448> [geraadpleegd op 24/02/2020]

The Asia Foundation, *A Survey of the Afghan Returnees. 2018*, 14/05/2019, <https://asiafoundation.org/wp-content/uploads/2019/05/A-Survey-of-the-Afghan-Returnees-2018.pdf> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The Diplomat (Gady F.-Z.), *Next Stop Jalalabad: Traveling on One of the World's Most Dangerous Roads*, 13/12/2015, <https://thediplomat.com/2015/12/next-stop-jalalabad-traveling-on-one-of-the-worlds-most-dangerous-roads/> [geraadpleegd op 15/02/2018]

The Express Tribune, *FM Qureshi condemns IED blast outside Pakistan consulate in Jalalabad*, 26/08/2019,
<https://tribune.com.pk/story/2042572/1-fm-qureshi-condemns-ied-blast-outside-pakistan-consulate-jalalabad/> [geraadpleegd op 17/02/2020]

The Guardian, *US army chief says death toll of Afghan security forces is unsustainable*, 04/12/2018,
<https://www.theguardian.com/world/2018/dec/04/us-army-chief-says-death-toll-of-afghan-security-forces-is-un可持续> [geraadpleegd op 17/02/2020]

The New Arab, *Surviving Kunduz: Crime and violence swamp neglected Afghan city once hailed as model of governance*, 02/08/2019, <https://www.alaraby.co.uk/english/indepth/2019/8/2/surviving-kunduz-crime-and-violence-swamp-neglected-afghan-city> [geraadpleegd op 17/02/2020]

The New Humanitarian, *Afghanistan attacks spur fresh concerns over aid worker safety*, 12/12/2019,
<https://www.thenewhumanitarian.org/news/2019/12/12/Afghanistan-Attacks-aid-workers-instability-casualties> [geraadpleegd op 17/02/2020]

The New York Times (NYT), *On Afghan Road, Scenes of Beauty and Death*, 07/02/2010,
<https://www.nytimes.com/2010/02/08/world/asia/08road.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: May 10-16*, 16/05/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/05/16/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *'He Showed Us Life': Japanese Doctor Who Brought Water to Afghans Is Killed*, 04/12/2019, <https://www.nytimes.com/2019/12/04/world/asia/afghanistan-tetsu-nakamura-dead.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *16 Civilians Are Killed in Attack on Construction Company in Afghanistan*, 06/03/2019, <https://www.nytimes.com/2019/03/06/world/asia/afghanistan-attack-construction-company.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: April 5-11*, 11/04/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/04/11/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: December 2019*, 05/12/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/12/05/magazine/afghan-war-casualty-report-december-2019.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: Feb. 1-7*, 08/02/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/02/08/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: July 5-11*, 11/07/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/07/11/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: June 14-20*, 20/06/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/06/20/magazine/afghan-war-casualty-report-june-14-20.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: June 21-27*, 27/06/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/06/27/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: June 7-13*, 13/06/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/06/13/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: March 15-21*, 22/03/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/03/22/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: March 1-7*, 08/03/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/03/08/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: March 22-28*, 29/03/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/03/29/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: September 2019*, 05/09/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/09/05/magazine/afghan-war-casualty-report.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Taliban surge routs ISIS in Afghanistan*, 01/08/2018,
<https://www.nytimes.com/2018/08/01/world/asia/afghanistan-taliban-isis.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

The New York Times (NYT), *Election rally bombing in Afghanistan heightens security fears*, 02/10/2018,
<https://www.nytimes.com/2018/10/02/world/asia/afghanistan-election-rally-bombing.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

The New York Times (NYT), *Afghan Military Deaths Since 2015: More Than 28,000*, 15/11/2018,
<https://www.nytimes.com/2018/11/15/world/asia/afghanistan-military-death-toll.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

The New York Times (NYT), *The Death Toll for Afghan Forces Is Secret. Here's Why*, 21/09/2018,
<https://www.nytimes.com/2018/09/21/world/asia/afghanistan-security-casualties-taliban.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

The New York Times (NYT), *Afghan army takes over after ISIS attacks a refugee office*, 31/07/2018,
<https://www.nytimes.com/2018/07/31/world/asia/afghanistan-isis-civilians.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

New York Times (The) (NYT), Afghan War Casualty Report: October 2019 04/10/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/10/04/magazine/afghan-war-casualty-report-october-2019.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *ISIS Is Losing Afghan Territory. That Means Little for Its Victims*, 02/12/2019,
<https://www.nytimes.com/2019/12/02/world/asia/isis-afghanistan-baghda.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *U.S. Military Calls ISIS in Afghanistan a Threat to the West. Intelligence Officials Disagree*, 02/08/2019, <https://www.nytimes.com/2019/08/02/world/middleeast/isis-afghanistan-us-military.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

The New York Times (NYT), *Election rally bombing in Afghanistan heightens security fears*, 02/10/2018,
<https://www.nytimes.com/2018/10/02/world/asia/afghanistan-election-rally-bombing.html> [geraadpleegd op 25/01/2019]

The New York Times (NYT), *Afghan War Casualty Report: February 2020*, 27/02/2020,
<https://www.nytimes.com/2020/02/06/magazine/afghan-war-casualty-report-february-2020.html> [geraadpleegd op 11/02/2020]

Tolo News, *Taliban Attack US Military Base, Jalalabad Airport*, 02/12/2012,
<http://www.tolonews.com/afghanistan/taliban-attack-us-military-base-jalalabad-airport> [geraadpleegd op 15/02/2018]

Tolo News, *ANDSF, Taliban, Daesh Suffer Heavy Losses in Past 24 Hours*, 09/06/2018,
<https://www.tolonews.com/afghanistan/andsf-taliban-daesh-suffer-heavy-losses%C2%A0-past-24-hours> [geraadpleegd op 21/02/2020]

Tolo News, *Nangarhar Investors Concerned Over Their Safety*, 15/09/2017,
<http://www.tolonews.com/business/nangarhar-investors-concerned-over-their-safety> [geraadpleegd op 13/02/2018]

Tolo News, *Alarm Bells Ring Over High ANA Casualty Rate*, 23/09/2018,
<https://www.tolonews.com/afghanistan/alarm-bells-ring%C2%A0over%C2%A0high%C2%A0ana%C2%A0casualty-rate> [geraadpleegd op 21/02/2020]

Tolo news, *Surkh Rod Residents Concerned About Growing Insecurity*, 24/02/2018,
<https://www.tolonews.com/afghanistan/surkh-rod-residents-concerned-about-growing-insecurity> [geraadpleegd op 15/02/2019]

Tolo News, *Threats Against Forex Dealers On Rise In Nangarhar*, 29/12/2017,
<http://www.tolonews.com/afghanistan/threats-against-forex-dealers-rise-nangarhar> [geraadpleegd op 06/02/2018]

Tolo News, *Torkham Crossing Reopened After Presidential Elections*, 30/09/2019,
<https://tolonews.com/business/torkham-crossing-reopened-after-presidential-elections-held> [geraadpleegd op 21/02/2020]

Tribune, *Torkham, Chaman border crossing reopen for trade, traffic*, 21/10/2018,
<https://tribune.com.pk/story/1830756/3-two-days-hiatus-pak-afghan-border-crossing-torkham-reopened/> [geraadpleegd op 14/02/2019]

Tufts University – Feinstein International Center, *Homeland, but no land for Home: A Case Study of Refugees in Towns (Jalalabad, Nangarhar Province, Afghanistan)*, 15/10/2018,
<https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Tufts%2BRIT%2BReport%2BJalalabad%2C%2BAfghanista.pdf> [geraadpleegd op 24/02/2020]

United Nations (UN), *Security Council Press Statement on Terrorist Attacks in Afghanistan*, 20/08/2019,
<https://www.un.org/press/en/2019/sc13921.doc.htm> [geraadpleegd op 21/02/2020]

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan. Protection Of Civilians In Armed Conflict. Special Report Increasing Harm to Afghan Civilians from the Deliberate and Indiscriminate Use of Improvised Explosive Devices*, 07/10/2018,
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_in_armed_conflict_special_report_suicide_and_other_ied_devices_october_2018_-english.pdf [geraadpleegd op 05/02/2019]

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Protection Of Civilians In Armed Conflict: Election-related attacks and abuses during the initial voter registration period*, 10/05/2018,
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/protection_of_civilians_-_special_report_-election-related_attacks_and_abuses_may_2018_english.pdf [geraadpleegd op 05/02/2019]

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Afghanistan. Protection of civilians in armed conflict. Annual Report 2018*, 24/02/2019,
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_annual_report_2018_final_24_feb_2019_v3.pdf [geraadpleegd op 25/02/2019]

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Quarterly Report On The Protection Of Civilians In Armed Conflict: 1 January To 30 September 2019*, 17/10/2019,
https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_protection_of_civilians_in_armed_conflict_-3rd_quarter_update_2019.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA), *Protection of Civilians in Armed Conflict 2019*,
22/02/2020, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_annual_report_2019_-22_february.pdf [geraadpleegd op 24/02/2020]

United Nations-Habitat, *Breaking the Rural-Urban Divide (discussion paper)*, 01/2016,
http://www.fukuoka.unhabitat.org/projects/afghanistan/pdf/DP1_English.pdf [geraadpleegd op 24/01/2018]

United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Overview of 15 priority areas of return and integration*, 17/10/2019, <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/71801> [geraadpleegd op 17/02/2020]

United Nations Children's Fund (UNICEF) (Foster N.), *Fleeing conflict, displaced children find solace and education in community-based schools*, 25/05/2016, <https://medium.com/@UNICEFAfghanistan/fleeing-conflict-displaced-children-find-solace-and-education-in-community-based-schools-3c5b22306936> [geraadpleegd op 18/01/2018]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Nangarhar Province. District Atlas*, 14/04/2014,
<https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/Nangarhar.pdf> [geraadpleegd op 05/02/2019]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Humanitarian Needs Overview (2019)*, 06/12/2018,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afg_2019_humanitarian_needs_overview.pdf [geraadpleegd op 22/01/2019]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan: Estimated Population 2016/2017*, 11/08/2016, https://data.humdata.org/dataset/914eb41e-adbc-4b1b-9ab3-b3787f3c7191/resource/575d52da-9de3-4cf3-87b8-e87c78634396/download/AFG_CS0_POP_DISTRICT_2016_2017_OCHA_20160811.xlsb [geraadpleegd op 06/06/2017]

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Humanitarian Bulletin. Afghanistan. Issue 73, 1-28 February 2018*, 25/03/2018,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/20180325_ocha_afghanistan_monthly_humanitarian_bulletin_february_2018_en.pdf [geraadpleegd op 22/01/2019]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan - Conflict Induced Displacements in 2019*, 03/02/2020, https://data.humdata.org/dataset/241e9899-bd51-400b-83e3-7563f1539e59/resource/2fd20780-8a54-4549-93ec-e5615c582042/download/afghanistan_conflict_displacements_2019.xlsx [geraadpleegd op 25/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan - Conflict Induced Displacements in 2020*, 03/02/2020, https://data.humdata.org/dataset/f967873e-9886-4dca-bf3a-bc439df750e8/resource/30482298-fcda-4526-b19a-27cb56d78ead/download/afghanistan_conflict_displacements_2020.xlsx [geraadpleegd op 25/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan Weekly Humanitarian Update. 3 February to 9 February 2020*, 12/02/2020,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly_9_february.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (11 – 17 November 2019)*, 21/11/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-17_november_2019.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (12 – 19 August 2019)*, 19/08/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afg_weekly_humanitarian_update_19_august-2019.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (14 – 20 October 2019)*, 24/10/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-14-20october.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (16 – 22 September 2019)*, 22/09/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan_humanitarian_weekly-22_september_2019.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (16 December – 22 December 2019)*, 26/12/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan_humanitarian_weekly- 22_december.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (18 – 24 November 2019)*, 27/11/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan_weekly_humanitarian_update_18-24_nov_2019.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (2 December – 8 December 2019)*, 11/12/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan_humanitarian_weekly- 8_december.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (21 – 27 October 2019)*, 30/10/2019,
https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-28_october.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (23- 29 September 2019)*, 02/10/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-29_september-final.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (23 December – 29 December 2019)*, 31/12/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-29_december.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (25 November – 1 December 2019)*, 04/12/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-1_december.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (30 December – 5 January 2019)*, 08/01/2020,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly_5_january.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (7 October – 13 October 2019)*, 16/10/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-7-13_october.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (9 – 15 September 2019)*, 18/09/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-15_september_2019.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan. Weekly Humanitarian Update (9 December – 15 December 2019)*, 18/12/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afghanistan-humanitarian_weekly-15_december.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Afghanistan: Nangarhar Conflict Update (as of 2 May 2019)*, 02/05/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/ocha_update_nangarhar_conflict_displacement_as_of_2_may_2019.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Humanitarian Needs Overview 2020*, 04/12/2019, https://www.unocha.org/sites/unocha/files/GHO-2020_v9.1.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

UN Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UNOCHA), *Humanitarian Response Plan Afghanistan 2018-2021*, 21/12/2019,

https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afg_2019_humanitarian_response_plan.pdf [geraadpleegd op 21/02/2020]

United Nations Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 27/02/2018,

https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sq_report_on_afghanistan_27_february.pdf [geraadpleegd op 29/01/2019]

United Nations Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 10/09/2018,

https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sq_report_on_afghanistan_10_sept.pdf [geraadpleegd op 29/01/2019]

United Nations Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 07/12/2018, <https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg-report-on-afghanistan-7-december-2018.pdf> [geraadpleegd op 29/01/2019]

UN Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 28/02/2019, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_28_february_2019.pdf [geraadpleegd op 20/02/2020]

UN Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 14/06/2019, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_-english_-14_june_2019.pdf [geraadpleegd op 20/02/2020]

UN Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 03/09/2019, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_-english_-3_september_2019_0.pdf [geraadpleegd op 20/02/2020]

UN Secretary-General (UNSG), *The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security*, 10/12/2019, https://unama.unmissions.org/sites/default/files/sg_report_on_afghanistan_10_december_2019.pdf [geraadpleegd op 20/02/2020]

United States Agency for International Development (USAID), *Land reform in Afghanistan (LARA) Jalalabad City profile*, 03/2013, http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00KKSR.pdf [geraadpleegd op 06/06/2017]

United States Agency for International Development (USAID), *Mapping a Future for Jalalabad*, 13/02/2012, <https://reliefweb.int/report/afghanistan/mapping-future-jalalabad> [geraadpleegd op 06/02/2018]

United States Agency for International Development (USAID), *Afghanistan. Infrastructure*, nd, <https://www.usaid.gov/afghanistan/infrastructure> [geraadpleegd op 15/02/2019]

United States Department of Defense (USDOD), *Enhancing Security and Stability in Afghanistan*, 12/2019, <https://media.defense.gov/2020/Jan/23/2002238296/-1/-1/1/1225-REPORT-DECEMBER-2019.PDF> [geraadpleegd op 20/02/2020]

Voice of Jihad (Alemarah), *Percent of Country under the control of Mujahideen of Islamic Emirate*, 31/12/2018, <https://alemarahenglish.com/?p=12443> [geraadpleegd op 21/02/2019]

Voice of Jihad (Alemarah), *3 killed, 4 injured in country's east; airbase comes under attack*, 17/02/2020, <http://alemarahenglish.com/?p=32880> [geraadpleegd op 21/02/2020]

Wadsam Afghan Business Portal News, *Electricity transformer installed in Jalalabad resolves 75% of load shedding*, 10/06/2017, <http://wadsam.com/afghan-business-news/electricity-transformer-installed-jalalabad-resolves-75-load-shedding-232/> [geraadpleegd op 03/02/2018]

Washington Post via Factiva, *Afghan east plagued by ever-growing number of terror attacks*, 06/08/2018, <https://global.factiva.com> [geraadpleegd op 03/02/2019]

World Health Organization (WHO) via Humanitarian Response, *Afghanistan. Attacks on health care in 2019 as of 17 November*, 18/11/2019, https://www.humanitarianresponse.info/sites/www.humanitarianresponse.info/files/documents/files/afg_attacks_on_health_care_20191117.pdf [geraadpleegd op 24/02/2020]

Xinhua, *12 wounded as suicide bombing rocks Afghan eastern Jalalabad city*, 18/09/2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-09/18/c_138402307.htm [geraadpleegd op 18/02/2020]

Xinhua, *17 injured as series of blasts rock Afghan eastern Jalalabad city*, 19/08/2019, http://www.xinhuanet.com/english/2019-08/19/c_138321127.htm [geraadpleegd op 18/02/2020]

Xinhua, *180 more IS militants surrender in E. Afghan province*, 05/12/2019,

http://www.xinhuanet.com/english/2019-12/05/c_138608169.htm [geraadpleegd op 18/02/2020]

Xinhua, *Afghan forces kill 32 militants in eastern Nangarhar province*, 08/09/2019,

http://www.xinhuanet.com/english/2019-09/08/c_138375930.htm [geraadpleegd op 18/02/2020]